

Megbízó: **GEO-FRÍZ Kft.****3562 Onga Bogsin tanya 0263/6 hrsz.**Munkaszám: **GS-129/EV/2022.**

**ONGA 0263/3 HRSZ INGATLANON TERVEZETT
TEHENÉSZETI TELEP KORSZERŰSÍTÉS
ROBOTOS TERMELŐ ISTÁLLÓ KIALAKÍTÁSA**

ELŐZETES VIZSGÁLAT

MISKOLC, 2022. FEBRUÁR HÓ

Megbízó: **GEO-FRÍZ Kft.**
3562 Onga Bogsin tanya 0263/6 hrsz.

Munkaszám: **GS-129/TKF/2022.**

Készítette: **GREEN SIDE**
Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft.
3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11. Tel.: 46/507-240

Vonatkozó jogszabályok, rendeletek, szabványok:

- 1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
- 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról;
- 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről;
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról;
- 2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról;
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről;
- 4/2011. (I.14.) VM rendelete a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről;
- 6/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról;
- 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről;
- 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet a stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól;
- 93/2007. (XII.18.) KvVM rendelete a zajkibocsátási értékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról;
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól;
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM sz. együttes rendelet a zaj-, és rezgésterhelési határértékek megállapításáról;
- MSZ 18150-1:1998: A környezeti zaj vizsgálata és értékelése;
- 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól;
- 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól;
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről;

- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról;
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről;
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.

Készítették:

Tóth Róbert

ügyvezető
okl. földtudományi mérnök
környezetvédelmi szakértő
BAZm.Mézn.Kamara 05-0854

.....

Mihics Dalma

okl. környezetmérnök
Zaj- és rezgéscsökkentési szakmérnök
BAZm.Mézn.Kamara 05-01740

.....

Molnár Péter

okl. agrármérnök, okl. ökológus
OKTFV: SZ-015/2010.

.....

Miskolc, 2022. február hó

TARTALOMJEGYZÉK

1. ELŐZMÉNYEK _____	8
2. ALAPADATOK _____	9
2.1 A beruházó azonosító adatai _____	9
2.2 Az előzetes vizsgálatot végző szervezet _____	9
3. AZ ELŐZETES DOKUMENTÁCIÓ KÖTELEZŐ TARTALMA AZ 1. VAGY A 3. SZÁMÚ MELLÉKLETBE TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK ESETÉN _____	10
a) a tervezett tevékenység célja, a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetében a közérdek bemutatásával együtt _____	10
b) a tervezett tevékenység, továbbá ha vannak más ésszerű telepítési, technológiai vagy egyéb változatai (a továbbiakban együtt: számításba vett változatok), akkor azok alapadataiba) _____	10
ba) a tevékenység volumene _____	10
bb) a telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása _____	11
bc) a tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja _____	11
bd) a tevékenység megvalósításához szükséges létesítmények, valamint az azokhoz kapcsolódó létesítmények felsorolása és helye _____	12
be) a tervezett technológia, vagy ahol nem értelmezhető, a tevékenység megvalósításának leírása _____	12
bf) a tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is _____	16
bg) a már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések _____	17
bh) a tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek _____	17
bi) Magyarországon új, külföldön már alkalmazott technológia bevezetése esetében külföldi referencia: _____	18
bj) a ba)-bi) pont szerinti adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása, megadva azt, hogy a tervezés mely későbbi szakaszában és milyen információk ismeretében lehet azokat pontosítani _____	19

bk) a telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy - a településrendezési tervekben szereplő - tervezett terület-felhasználási módokat _____	19
bl) a tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását _____	20
bm) nyilatkozat arról, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül-e összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, és a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket _____	20
bn) a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység társadalmi- gazdasági előnyeinek bemutatása, költség-haszon elemzés alapján _____	21
4. A TERVEZÉSI TERÜLET ÉS KÖRNYEZETÉNEK ALAPÁLLAPOTA _____	21
4.1 Domborzati viszonyok _____	21
4.2 Éghajlat _____	21
4.3 Levegőtisztaság-védelem _____	21
4.4 Földtani, vízföldtani jellemzők _____	23
4.5 Felszín alatti víz _____	25
4.6 Vízbázis védelmi védőterületek _____	26
4.7 A felszín alatti víz érzékenysége _____	26
4.8 Felszíni vizek _____	27
4.9 Természet és tájvédelem _____	28
4.10 Művi elemek védelme _____	29
4.11 Zajvédelem _____	30
c) a számításba vett változatok összefüggése _____	31
d) nyomvonalas létesítménynél a tervezett nyomvonal továbbvezetésének és távlati kiépítésének ismertetése _____	31
e) a számításba vett változatok környezetterhelése és környezet – igénybevétele a hatótényezők várható mértékének előzetes becslése a tevékenység szakaszaiként elkülönítve, az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeire figyelemmel _____	32
f) a tevékenység egyes környezeti elemekre várhatóan gyakorolt hatások előzetes becslése _____	33
fa) Levegőtisztaság-védelem _____	33

fb) Felszín alatti víz és földtani közeg	43
fc) Felszíni víz	45
fd) Csapadékvizek gyűjtése, elvezetés	46
fe) Szennyvizek (technológia: trágyalé, kommunális)	46
ff) Zaj- és rezgésvédelem	47
fg) Hulladékgazdálkodás	56
fh) Élővilág	61
g) A vizek állapotromlását okozó – kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése érdekében javasolt intézkedések	61
h) Az éghajlatváltozással összefüggésben	61
5. KLÍMAADAPTÁCIÓ LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA A TERVEZETT PROJEKT KAPCSÁN	62
6. AZ 1-3. SZÁMÚ MELLÉKLETBE TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK DOKUMENTÁCIÓJÁNAK EGYÉB KÖVETELMÉNYEI	67
a) az engedélykérő azonosító adatai	67
b) minősített adatok, vagy a környezethasználó szerint üzleti titkot képező adatok	67
c) ha a tevékenység során alkalmazandó technológia, felhasználandó anyagok	67
d) országhatáron áterjedő környezeti hatás bekövetkezésének lehetősége	67
e) ha az előzetes vizsgálatra erdő igénybevételevel járó beruházáshoz vagy tevékenységhez kapcsolódóan kerül sor, és korábban az erdészeti hatóság igénybevételi vagy elvi igénybevételi eljárása nem került lefolytatásra, az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell	67
7. ÖSSZEFOGLALÁS	68
MELLÉKLETEK	

ÁBRA, TÁBLÁZAT, KÉP, DIAGRAM JEGYZÉK

1. ábra: Helyszínrajz	12
2. ábra: Helyszínrajz (forrás: Farm Building Kft.)	13
3. ábra: Tervezett istálló - metszet (forrás: Farm Building Kft.)	13
4. ábra: Helyszínrajz, jelölve a tervezési terület	20
5. ábra: Szélirány gyakoriság [%] 6. ábra: Sebesség iránymegoszlása [m/s]	22
8. ábra: Vízbázis védelmi területek elhelyezkedése a tervezési terület környezetében	26
9. ábra: A felszín alatti vizek érzékenysége a tervezési területen és tágabb környezetében...	27
10. ábra: Felszíni vizek elhelyezkedése a vizsgált területen és tágabb környezetében.....	28
11. ábra: NATURA 2000 terület és Ökológia hálózat elhelyezkedése a tervezési terület környezetében.....	29
12. ábra: Védendő lakóterületek.....	31
13. ábra: Különböző sertés, baromfi és szarvasmarha istállók szagmissziója (OLDENBURG-MANNEBECK, 1987)	36
14. ábra: Búzemisszió.....	38
15. ábra: Levegőtisztaság-védelmi (bűz) hatásterület	41
16. ábra: Kültéri zajforrások	53
17. ábra: Zajvédelmi hatásterület.....	55
1. táblázat: Jellemző építészeti mutatók.....	11
2. táblázat: A beruházással érintett terület helyrajzi számai és azok művelési ága/kivett megnevezése.....	11
3. táblázat: A létesítmény környezetének szabályozási tervi besorolása	19
4. táblázat: Légszennyezőanyagok immissziós határértékei (4/2011. (I. 14.) VM rendelet) .	22
5. táblázat: Légszennyezőanyagok immissziós határértékei (4/2011. (I. 14.) VM rendelet) .	23
7. táblázat: A beruházással érintett helyrajzi számok védettségének jellege és a védett világörökségi érték neve	29
8. táblázat: A környezeti elemekre gyakorolt hatások telepítés során	33
9. táblázat: Szagkoncentráció	37
10. táblázat: Fajlagos szagkibocsátás.....	37
11. táblázat: Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken	48

12. táblázat: Építőipari berendezések zajteljesítménye	49
13. táblázat: Építkezés összesített zajterhelése	49
14. táblázat: Építés zajterhelése	50
15. táblázat: Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területen	51
16. táblázat: Tervezett létesítmény kültéri zajforrásai	52
17. táblázat: Építkezés összesített zajterhelése	52
18. táblázat: Üzemelés tevékenység okozta zajterhelés	54
19. táblázat: A vizsgált létesítmény zajvédelmi hatásterülete	55
20. táblázat: Az építés során várhatóan keletkező hulladékok mennyisége	57
21. táblázat: A bekövezett valószínűség értékelése	65
22. táblázat: Az egyes időjárási események kockázatértékelése	66

1. ELŐZMÉNYEK

A tervezési terület, az Onga 0263/3 hrsz. alatti ingatlan tulajdonosa a GEO-FRÍZ Kft. (3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.). A Kft. 1 db robotos istálló, 2 db gyűjtőakna építését, valamint a kapcsolódó trágyatechnológiai rendszer és infrastruktúra kialakítását tervezi. A tervezett beruházás során a szarvasmarha tartási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó létesítményeket kíván a beruházó megvalósítani, ezzel szervesen kapcsolódik az ingatlan mellett található 0263/6 hrsz-ú tehenészeti telep rendszeréhez.

A tervezési terület a NATURA 2000 hálózat része, a HUBN 10007 sz. különleges madárvédelmi terület mezőgazdasági művelésű részén helyezkedik el.

A tervezett beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló módosított 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 3. számú mellékletének alábbi pontjába tartoznak:

128. pont: Egyéb, az 1–127/A. pontba nem tartozó építmény vagy építményegyüttes beépített vagy beépítésre szánt területen d) Natura 2000 területen 0,5 ha-tól.

6. pont: Intenzív állattartó telep f) Natura 2000 területen, egyéb állat esetében 50 számosállattól.

A 314/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 3. § (1) bek. alapján, a környezethasználó – az 1. § (5) bekezdésben foglalt eset kivételével – előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

Fentiek alapján:

- A létesítmény kapcsán a beruházás előzetes vizsgálati eljárásra kötelezett.

A GEO-FRÍZ Kft. (3562 Onga, Bogsin tanya, 0263/6 hrsz.) Társaságunkat, a GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft-t (3530 Miskolc, Nagy Imre u. 11.) bízta meg az előzetes vizsgálati dokumentáció elkészítésével.

A dokumentáció „a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról” szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 4. számú melléklet alapján készült. Jelen előzetes vizsgálatnál a megrendelő által rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkat és tervrajzokat használtuk fel a tervezett létesítmények ismertetéséhez.

A NATURA 2000 - es hatásbecslés a 275/2004. (X. 8.) sz. Korm. rendelet 14. sz. melléklete szerinti készült.

2. ALAPADATOK

2.1 A beruházó azonosító adatai

Megnevezés: GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Székhelye: 3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.
Település stat.azonosító: 22558
Cégjegyzékszám: 01-10-041004
Telefon: 46/543-240
e-mail: geofriz@borsodweb.eu
Képviselő: Huber Wilmuth
KSH szám: 10748176-0150-113-05
KÜJ szám: 100442265

2.2 Az előzetes vizsgálatot végző szervezet

Megnevezés: GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft.
Székhely: 3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11. Tel: +36 46 507 – 240, +36 20 456 9995
E-mail: greenside@greenside.hu

Előzetes vizsgálat végzésére jogosító engedélyek:

Tóth Róbert	Magyar Mérnöki Kamarai reg. szám: 05-0854. Szakértői engedélyt kiadó szerv: B.-A.-Z. Megyei Mérnök Kamara Szakterület: SZKV-1.1. Hulladékgazdálkodás Szakterület: SZKV-1.3. Víz- és földtani közeg védelem
Mihics Dalma	Magyar Mérnöki Kamarai reg. szám: 05-01740. Szakértői engedélyt kiadó szerv: B.-A.-Z. Megyei Mérnök Kamara Szakterület: SZKV-1.1. Hulladékgazdálkodás Szakterület: SZKV-1.2. Levegőtisztaság-védelem Szakterület: SZKV-1.3. Víz- és földtani közeg védelem Szakterület: SZKV-1.4. Zaj- és rezgésvédelem

Molnár Péter Pál Szakértői engedély száma: SZ-015/2010.

Szakértői engedélyt kiadó szerv: Országos Környezetvédelmi,
Természetvédelmi- és Vízügyi Főfelügyelőség

Szakterület: SZTV Élővilág védelem

Szakterület: SZTjV Tájvédelem

A jogosultságok igazolását *Mellékletben* csatoljuk.

3. AZ ELŐZETES DOKUMENTÁCIÓ KÖTELEZŐ TARTALMA AZ 1. VAGY A 3. SZÁMÚ MELLÉKLETBE TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK ESETÉN

a) a tervezett tevékenység célja, a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetében a közérdek bemutatásával együtt

Az üzemeltető pályázati források igénybevételével szeretne a 0263/3 hrsz.-ú telken korszerű fejőrobotos technológiájú istállót építeni. A fejlesztéssel a tejelő állatok korszerűbb, a mai állattóltnak megfelelő méretű és kialakítású istállóba kerülnek, melyben elhelyezett fejőrobotok váltják fel a jelenlegi fejőházi fejési technológiát. A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység nem tervezett.

b) a tervezett tevékenység, továbbá ha vannak más ésszerű telepítési, technológiai vagy egyéb változatai (a továbbiakban együtt: számításba vett változatok), akkor azok alapadataiba)

A telepítési helyre vonatkozóan egyéb változat nem merült fel. A vizsgált területen belüli elhelyezés, illetve a létesítményekhez kapcsolódó funkciók egymáshoz viszonyított helyzete kapcsán több, építészeti szempontból a tervezés korai stádiumában elvetett változat került kidolgozásra. Ezen változatok kapcsán a környezeti hatások az alacsony kidolgozottságra tekintettel nem voltak érdemben értékelhetők.

A bemutatásra kerülő változat hosszas pénzügyi, logisztikai és technológiai mérlegelést követően került kiválasztásra.

ba) a tevékenység volumene

A következő táblázatban a tervezett létesítmény volumenét ismertetjük, a műszaki paramétereit a be) fejezetben részletezzük.

1. táblázat: Jellemző építészeti mutatók

Tervezett létesítmény, építmény	Jellemzők	Adatok
Istálló és a kapcsolódó létesítmények	– nettó alapterülete	5514,57 m ²
	– férőhely száma	500 számosállat
	– fejőrobot	8 db
	– pihenőbox	2 szimpla, 2 ikerbox
	– trágyautó	4 db
	– gyűjtőakna	2 db, 11,07 m ²
	– csapadékvíz elvezetés, trágya-csatorna, trágya vezeték	

bb) a telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása

A kivitelezés megkezdéséhez szükséges építési engedély megszerzését követően. Az üzemelés megkezdése ebből adódóan 2023 elejére tehető.

bc) a tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja

Onga Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Helyi Építési Szabályzatról (HÉSz) szóló 2/2016. (II. 10.) számú önkormányzati rendelet hatályon kívül lett helyezve, így az illeszkedés szabálya tartanádó be. Az illeszkedés vizsgálat lefolytatásához az érintett telek melletti meglévő mezőgazdasági telephely (hrsz.: 0263/6) beépítésének paraméterei a mértékadóak. Az építető kérelmezte az építéssel érintett telek (hrsz.: 0263/3, összterület: 361 966 m²) egy részének végleges más célú hasznosítását (összesen: 45 790 m²), melyet a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földhivatal Főosztály, Földhivatali Osztálya a 11053-3/2021. számú határozattal megállapított (*Mellékelve*).

Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a tervezett épület a környező beépítéshez rendeltetésében, beépítési módjában, tervezett beépítettségében illeszkedik. A tervezett épület kialakításához településképi szempontból az Önkormányzat hozzájárult (*Mellékelve*).

2. táblázat: A beruházással érintett terület helyrajzi számai és azok művelési ága/kivett megnevezése

hrsz.	művelési ág/kivett megnevezés	Terület-felhasználási mód	Ingatlan területe m ²
0263/3	kivett	M - Gip	36 1966
0263/3 m alrészlet		Mezőgazdasági besorolásból gazdasági ipari besorolású terület	45 790

bd) a tevékenység megvalósításához szükséges létesítmények, valamint az azokhoz kapcsolódó létesítmények felsorolása és helye

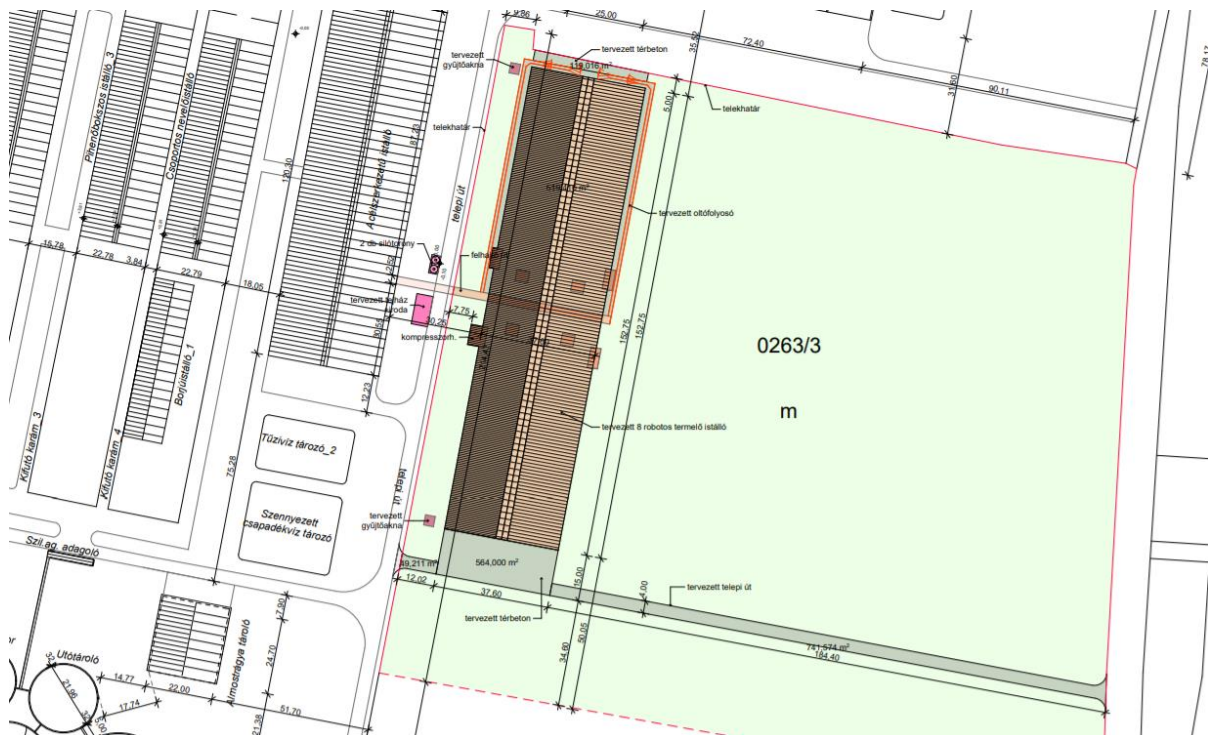
A be) pontban részletesen bemutattuk a tervezett létesítményt.

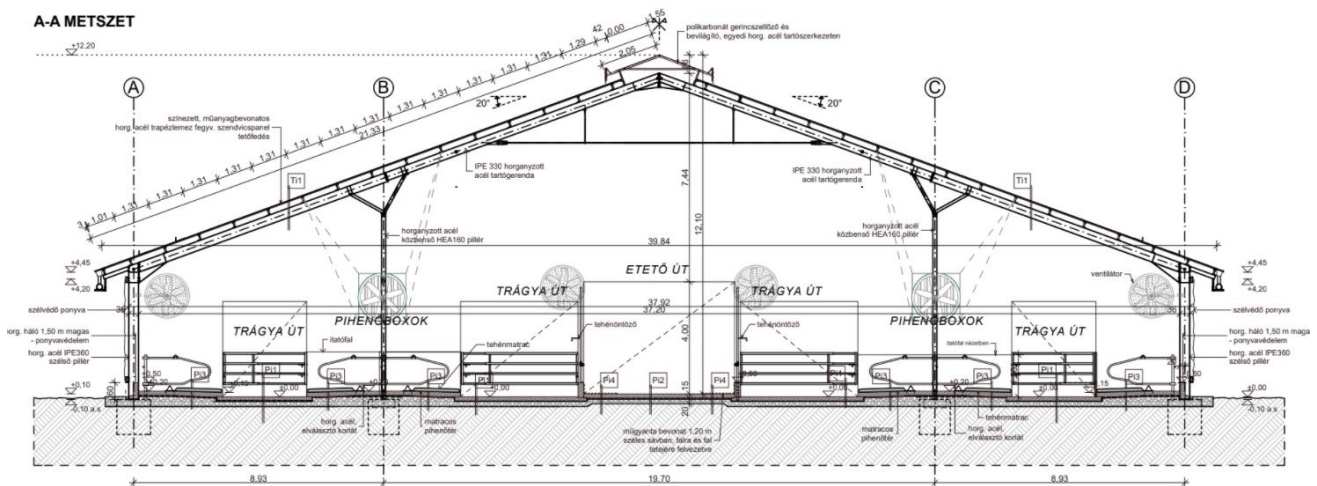
1. ábra: Helyszínrajz

be) a tervezett technológia, vagy ahol nem értelmezhető, a tevékenység megvalósításának leírása

Robotos istálló: Az új termelő istálló könnyűszerkezetes: monolit beton alaptesteken álló acél keretszerkezetek, erre hord a tetőfedés szerkezete. A szarvasmarha tartás technológiai igényeinek megfelelően trágya utakat, pihenőboxokat, az épület hossz tengelyében egy etető utat, ezenkívül elkülönítő részt és 8 db fejőrobotot kerül kialakításra.

2. ábra: Helyszínrajz (forrás: Farm Building Kft.)

3. ábra: Tervezett istálló - metszet (forrás: Farm Building Kft.)

Az állatok a pihenőboxok közötti szabad területen szabadon jöhetnek-mehetnek, az etető útról pedig biztosítható a zavartalan, gépi takarmányozás. A haránt irányú, IPE pillérből és IPE tartógerendából álló horganyzott acél keretállások jellemzően 5,00 m-ként (max. 6,00 m, helyenként 4,00 ill. 4,5 m) sorakoznak. A keret IPE szelvényű pillérből és gerendából áll, a keretek HEA (ingaoszlop) közbenső támaszokkal vannak ellátva. Az épület 37,56 m szerkezeti fesztávú és 152,50 m szerkezeti hosszú, 29 db állásközzel. A kialakítandó, 20 fokos lejtésű tetőfedést az IPE horganyzott acél keretgerendákra hosszirányban elhelyezendő Z szelvényű horganyzott acél szelemenezés tartja a közbenső pillér mezőkben. Az egész épület

felett színezett, műanyag bevonatos, horganyzott acél trapézlemez fegyverzetű szendvicspanel tetőfedés készül. Az épület keleti és nyugati hosszoldalára tervezett hőmérséklet-, szél és esőérzékelővel vezérelt automatikus szélfogó ponyvával szabályozott felületen keresztül beszívja a levegőt majd a tetőgerinc mentén lévő szellőző -és egyben bevilágítószávon keresztül átmozgatja.

Az északi oldalon polikarbonát bevilágítószávon alakítanak ki. Az épületen belül 4 csoport kerül kialakításra, mind a 4 csoportba termelő tehenek kerülnek. A tervezett épületben egy etetőút, 4 trágyautó, 2 szimpla- és 2 ikerboxos pihenősor kerül. belső, boxsorok közötti trágyautak: 3 m széles etetőfal melletti trágyautak: 4,20 m ikerboxos pihenőterek: 5,50 m mély, 1,25 m boxtengely / állat szélső, szimplaboxos pihenőterek: 3,00 m mély, 1,25 m boxtengely / állat A csoportokban egyedi ikerállású pihenőbox-sorok kerülnek kialakításra a trágyautak mentén.

Az épület közepén hosszirányban egy 5,40 m széles etetőút fut végig. Az emellett futó trágyautak 10 cm-el lejjebb találhatóak, mint az etetőút felső szintje. Az etető út betonfelületét simítják, majd a két oldalán 1,20 – 1,20 m széles sávban műgyanta bevonattal látják el. Szintén műgyantás felületet kap az etető út és a trágya út között futó 50 cm magas, monolit vasbeton etetőfal etető út felőli oldala, valamint a felső része. A bevonatnak a takarmánysiló savas hatásával szemben ellenállónak kell lennie!

A fejőrobotok a technológiai igényeknek megfelelő méretekkel kerültek elhelyezésre. A robotházak falai kibetonozott, összepattintható, bennmaradó zsaluzatként és egyben felületképzésként is funkcionáló műanyag panelekből épül. Ebből lóg ki a fejőállás, ahova az állat szabadon tud bejutni, majd a fejés végeztével a válogató kapun keresztül tud kijutni. A robotházak teteje 10 cm vtg. szendvicspanelből készül. Az épület nyugati hosszoldalán a tető túllógás alatt egy kompresszor helyiséget alakítottak ki.

Fejéstechnológia: Az istállóban tartott állatok fejése az itt elhelyezett fejőrobotok segítségével történik. A robotos technológia lényege, hogy az állatok szabadon mozoghatnak az istállóban és kedvük szerint kereshetik fel a fejőrobotokat. A robot működés az elektronikus egyedi állatfelismerésen és a különböző szenzorok által egy központi rendszerbe küldött adatok szoftveres kiértékelésén alapszik. A begyűjtött adatok alapján a robot az egyedeket megfelelő kezelésben részesíti (fejés vagy elutasítás), majd az automata válogató

kapun keresztül az állat vagy csoportjába kerül vissza, vagy az esetlegesen szükséges további kezelések elvégzéséhez a fejőrobotok mellett kialakított úgynevezett elkülönítő térbe jutnak.

Almozás: Az egyedi boxos pihenőterekbe horganyzott acél pihenőkorlátokkal határolt, tehénmatracca fedett fekhelyek kerülnek. Nyílászárók, burkolatok A tervezett épület végfalain, a trágya utak végén oldalra tolható, színes műanyag bevonatú horganyzott acél trapézlemezzel burkolt, acélvázazs tolóajtókat, az etető útnál pedig acél szerkezetű, szekcionált kaput helyezünk el. A kapuk védelmére, belülré horganyzott acél korlátkapu kerül. Az épület valamennyi szerkezete, burkolata (ideértve a padlót is) mosható kialakítású. Az etető úton fent részletezett kialakításban műgyanta bevonatos etetőtálca készül. Műgyantaborítást kap a robotház, tejház padlója is. Az etetőasztalok közötti úton simított betonburkolat készül. A trágyautakon és a felhajtó út padlója rovátkolással csúszásgátlóvá tett betonfelület. Az itató-átjárók és a belső állatfolyosók szintén rovátkolt.

Csapadékvíz elvezetés: Az épület tetőfelületéről a csapadékvíz az épület mellett futó új szikkasztó árokba folyik. A szennyezetlen csapadék víz a telep vízjogi üzemeltetési engedéllyel (B.-A.-Z. Megyei katasztrófavédelmi Igazgatóság, Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat: 35500/4233/2019.ált sz.) rendelkező meglévő csapadékvíz elvezető rendszerébe kerül.

Trágyacsatorna, trágyaszállítás és trágyakezelés a telephelyen belül: A trágyacsatorna monolit vasbetonból készül (belmérete: szélessége 60 cm; magassága változó; min. 80 cm). A trágyacsatorna fala és fenéklemeze 20 cm vastag monolit vasbetonból készül. A fenéklemez kialakítása lépcsőzetes. Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzó végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton csatlakozik az épület mellé tervezett gyűjtőaknába. A gyűjtőaknában összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelepe meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre.

A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek továbbítása a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába egy többfunkciós szivattyú segítségével történik majd.

Istállón belüli tehénforgalom: A különböző építészeti elemek lehetővé teszik az állatcsoportok magas szintű elhelyezését mind állatkomfort, mind állathigiénia szempontjából. A fejlesztés célja, hogy optimális körülményeket biztosítsanak mind állatok, mind az őket ellátó személyzet számára. A beépítendő technológiák megalapozzák a későbbi hatékony működtetést. A robotos telep megtervezésekor figyelembe vették a különböző munkafolyamatok sajátosságait, illetve az állatcsoportok speciális igényeit. A termelőistálló szabad tehénforgalomi rendszerben működik. Ez azt jelenti, hogy az állatok kötetlen tartásmódban kerülnek elhelyezésre. Az istállón belül szabadon mozoghatnak, maguk választják meg a pihenés, a takarmányfelvétel és a fejések (robot felkeresésének) idejét. A robotok L alakban helyezkednek el. Minden csoport önálló elkülönítővel, illetve a szomszédos csoporttal osztott kezelőtérrel rendelkezik. Itt történnek különböző automatizált protokollok alapján a tőgy, lábvég és szaporodásbiológiai kezelések, a termékenyítések és a vemhességvizsgálatok. Ha szükséges emberi beavatkozás a robotra mozgatható, az a robotok melletti kisebb karámokba történik, melyet az állat a robot felé tud elhagyni. A robotok előtt a szükséges szociális interakciók miatt, megfelelő méretű szabad teret hagytunk.

bf) a tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is

Kivitelezési időszakában

A kivitelezés időszakában várható forgalomnövekményeket a megadott építészeti mutatók figyelembevételével határoztuk meg.

A tervezett létesítmény építése tehergépjármű forgalmat generál az alábbiak szerint:

A várható forgalomnövekmény a **beton, az istálló elemeinek, acéleleme, acélkorlát, szigetelőanyag, gépészeti berendezéseinek** beszállítása kapcsán:

- 0,5 t/gk/óra, mely az érintett közutakon duplán jelentkezik, tehát a várható terhelés 1 t/gk/óra és 8 t/gk. elhaladás/nap.

Az anyagszállítás várhatóan a 3-as, majd innen, a 3701 sz. úton haladva a 37137 sz. összekötő útról letérve fog történni.

Üzemelés időszakában

A létesítmény nyitvatartási ideje minden nap: 0-24 h.

A parkolók számának meghatározását a 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 4. számú mellékletének 14. pontja alapján szükséges meghatározni. Iroda, és egyéb önálló rendeltetési egységek huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségeinek minden megkezdett 20 m² nettó alapterülete után, 1 db személygépkocsi elhelyezését kell biztosítani. Huzamos tartózkodásra szolgáló helyiség nem készül az istállóban, a telepi dolgozók a szomszédos, szintén az üzemeltető (GEO-FRÍZ Kft.) tulajdonában levő 0263/6 hrsz-on elhelyezkedő szarvasmarha telep meglévő parkolóit fogják használni.

bg) a már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések

A környezetvédelmi intézkedéseket a tanulmány további fő fejezetei ismertetik.

bh) a tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek

A szomszédos telek (0263/6 hrsz.) rendelkezik önálló biogáz üzemanyagú erőművel, mely az üzemeltető tulajdonában van. A tervezett létesítmények közmű ellátása innen történik. A vételezett villamos-energia mérése az erőműben történik. A villamos energiát 0,4 kV-os feszültség szinten vételezik.

A tervezett létesítmények nem teszik szükségessé egyéb műveletek végrehajtását sem a kivitelezés, sem az üzemelés, sem a felszámolás fázisában.

A telepítés miatt megnyitott bányauzem, célkitermelő hely vagy lerakóhely létesítése és üzemeltetése, a telepítéshez szükséges tereprendezés vagy mederkotrás:

A projekt kapcsán bányauzem, vagy lerakóhely létesítése nem szükséges. A szükséges alapanyagok beszerezhetők a jelenleg is üzemelő építőipari létesítményekből.

A telepítéshez és a megvalósításhoz szükséges szállítás, raktározás, tárolás, vízrendezés:

A telepítéshez szükséges szállítási kapacitások a bf) pontban kerültek megadásra.

Az előzetes tervek szerint a kivitelezés szoros ütemterv alapján kerül végrehajtásra, így jelentősebb tárolás, raktározás a kivitelezés során nem lesz szükséges.

A megvalósítás során keletkező hulladékokkal történő gazdálkodás és szennyvízkezelés:

A tevékenység során a szociális létesítményekben keletkezik szennyvíz, mely szennyvízgyűjtő aknába kerül, melyet időközönként szippantanak. A keletkező trágyalé a szarvasmarha telep biogáz üzemébe kerül felhasználásra.

A folytatott tevékenységhez kapcsolódóan a létesítményben legnagyobb mennyiségben a személyi jelenlétből fakadóan kommunális hulladék keletkezésére számíthatunk. A keletkező hulladékok gyűjtésére hulladék gyűjtőhelyek kerülnek kialakításra, melyet közszolgáltatónak adnak át.

A hulladékgazdálkodás módjáról részletes leírás a hulladékgazdálkodási fejezetben található.

Az energia- és vízellátás, ha az saját energiaellátó-rendszerrel vagy vízkivétellel történik:

A tervezett létesítményhez kapcsolódó dolgozói létszáma: 2 – 4 fő közötti. A telepen a fürdési-tisztálkodási célú vízellátás, annak az É-i sarkán lévő szociális épületben biztosított.

A dolgozóknak palackozott vizet biztosítanak.

A telepi vízhálózatot a 0263/6 hrsz-ú telken vízjogi üzemeltetési engedéllyel (B.-A.-Z. Megyei katasztrófavédelmi Igazgatóság, Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat: **35500/7157-14/2017. ált. sz.**) rendelkező meglévő kutak biztosítják. Az új létesítményt a meglévő elosztó hálózatról történő lecsatlakozással táplálják meg.

A szomszédos 0263/6 hrsz-ú telken meglévő tűzivíz tározókat és tűzcsapot fogják az oltáshoz használni.

A robotházak mennyezetére 1-1 infrapanel kerül, mely a robotkar temperálására szolgál.

A telepítést megelőző bontási munkálatok ismertetése, az azok során keletkező hulladékok és a kezelésükre tervezett intézkedések, továbbá az előbbieknél az egyes környezeti elemekre gyakorolt hatásának bemutatása:

A telepítés megelőzően bontási munkálatokra nincs szükség.

bi) Magyarországon új, külföldön már alkalmazott technológia bevezetése esetében külföldi referencia:

Magyarországon ismert és alkalmazott technológiát kívánnak alkalmazni.

bj) a ba)-bi) pont szerinti adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása, megadva azt, hogy a tervezés mely későbbi szakaszában és milyen információk ismeretében lehet azokat pontosítani

Az előzetes vizsgálat lefolytatása során döntően a Megbízó által történő adatszolgáltatás alapján értékeltünk. A tanulmány elkészítéséhez felhasznált egyéb tanulmányokra, adatbázisokra, megalapozó anyagokra és azok forrásaira az adatok közlésének helyén hivatkozunk. Az előzetes vizsgálat során alkalmazott módszereket, azok korlátait és alkalmazásának előnyeit, az előrejelzések érvényességi valószínűségét, a hatások és vizsgálati eredmények értékelésénél felmerült, a tudományos ismeretekben lévő hiányosságokat és bizonytalanságokat – amennyiben van ilyen – az adott fejezetben ismertetjük.

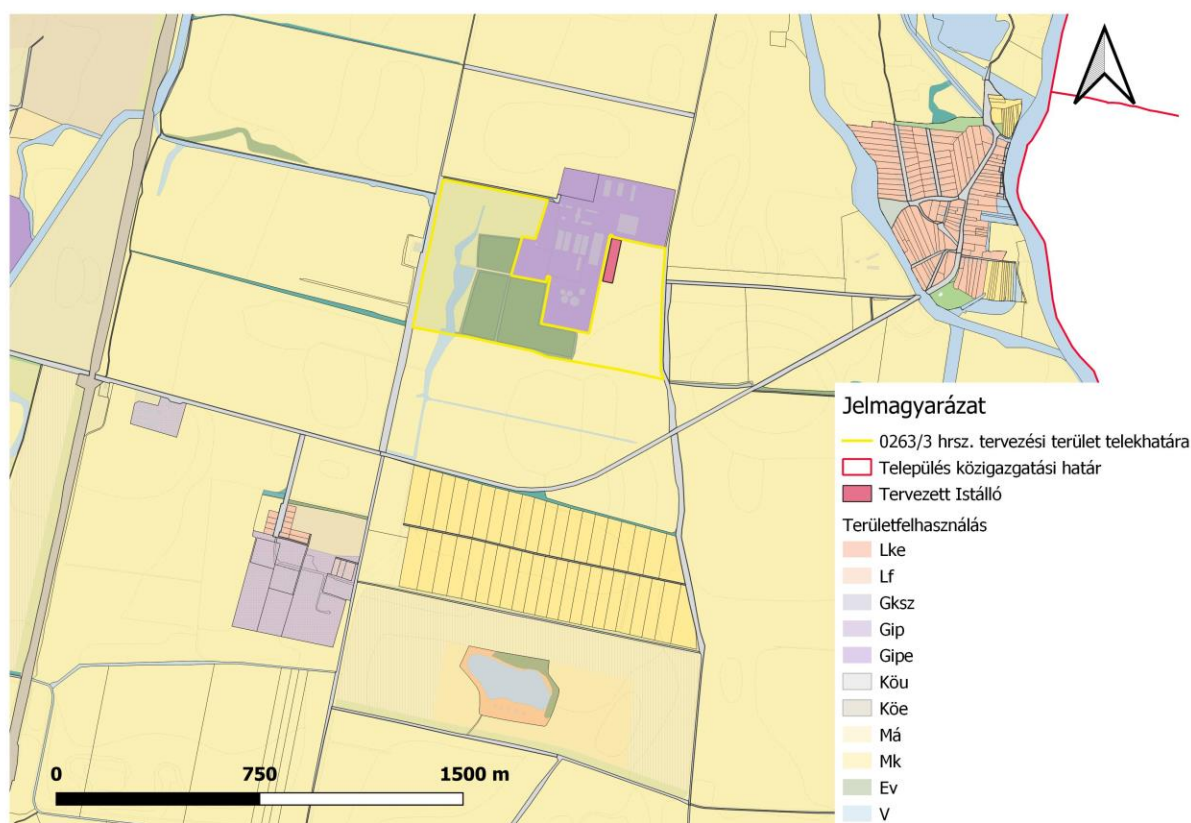
bk) a telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy - a településrendezési tervekben szereplő - tervezett terület-felhasználási módokat

A tervezéssel érintett Onga közigazgatási területén helyezkedik el.

A tervezési terület környezetében elhelyezkedő ingatlanok településrendezési tervben szabályozott - jelenleg nincs érvényben – besorolása:

3. táblázat: A létesítmény környezetének szabályozási tervi besorolása

sorszám	tervezett létesítmény, építmény	szomszédos terület-felhasználási mód
1.	Istálló	M – mezőgazdasági terület módosítást követően terület a besorolás Gip – gazdasági, ipari terület

4. ábra: Helyszínrajz, jelölve a tervezési terület
(háttér: Onga Város hatályon kívül helyezett településrendezési tervtérképe)

bl) a tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását

A településrendezési eszközök módosítása jelenleg folyamatban van.

bm) nyilatkozat arról, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül-e összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, és a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket

A Kft. nyilatkozza, hogy a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva NEM éri el a tevékenységre a 314/2005 (XII. 25. Korm. rendelet 1. vagy a 3. sz. melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket.

bn) a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység társadalmi- gazdasági előnyeinek bemutatása, költség-haszon elemzés alapján

A tervezett tevékenység során felszíni vagy felszín alatti vizekbe történő beavatkozás nem történik.

4. A TERVEZÉSI TERÜLET ÉS KÖRNYEZETÉNEK ALAPÁLLAPOTA

4.1 Domborzati viszonyok

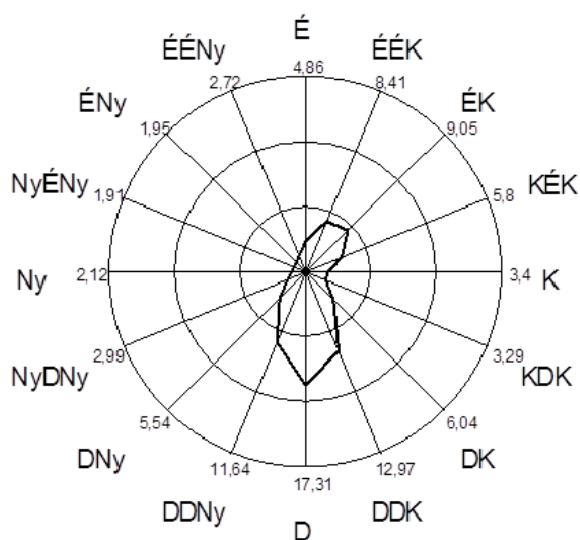
A kistáj 89,5 és 160 m közötti tszf-i magasságú hordalékkúp-síkság. D felé lejtő felszínének É-i része környezeténél alacsonyabban fekszik, míg középső és D-i, alacsonyodó része szigetszerűen 8-10 m magasra is kiemelkedik. A területet a Sajó és a Hernád hordalékkúpja építi fel. Az egykori felszín a folyók eróziójának hatására alacsony völgyközi hátakkal tagolt, 5 m/km² átlagos relatív reliefű domblábi hátak, lejtők orográfiai domborzattípusába sorolható területté vált. A Sajó és a Hernád ártéri vidéke kis relatív reliefű hullámos, illetve enyhén hullámos síkság. Egyhangú felszíne löszös anyagokkal fedett.

4.2 Éghajlat

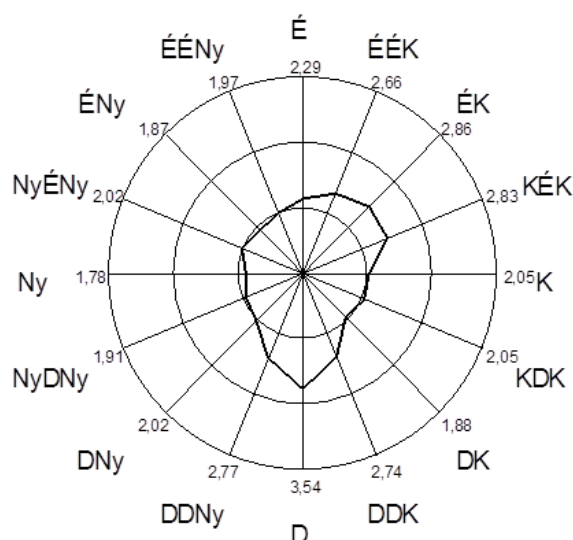
Mérsékelt meleg, száraz kistáj. A napos órák száma 1850 körüli. Az évi csapadékösszeg 540 és 580 mm között várható. Az uralkodó szélirány: É-i, ÉK-i, az átlagos szélsébség 2,5 m/s.

4.3 Levegőtisztaság-védelem

A vizsgált területre vonatkozó transzmissziós adatbázist Dr. Szepesi Dezső állította elő, a forrásadatok alapján a szélirány gyakoriságot az alábbi ábrák szemléltetik.

5. ábra: Szélirány gyakoriság [%]

A beruházás NATURA 2000 madárvédelmi területen található. A légszennyezettség szempontjából ökológiailag sérülékeny területeken éves határértékek vannak érvényben, a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 4. számú mellékletében leírt határértékek vonatkoznak.

5. táblázat: Légszennyezőanyagok immissziós határértékei (4/2011. (I. 14.) VM rendelet)

Szennyezőanyag	Légszennyezettségi határérték - 60 perces ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Légszennyezettségi határérték - 24 órás ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Légszennyezettségi határérték – éves ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Nitrogén-dioxid	-	-	30

4.4 Földtani, vízföldtani jellemzők

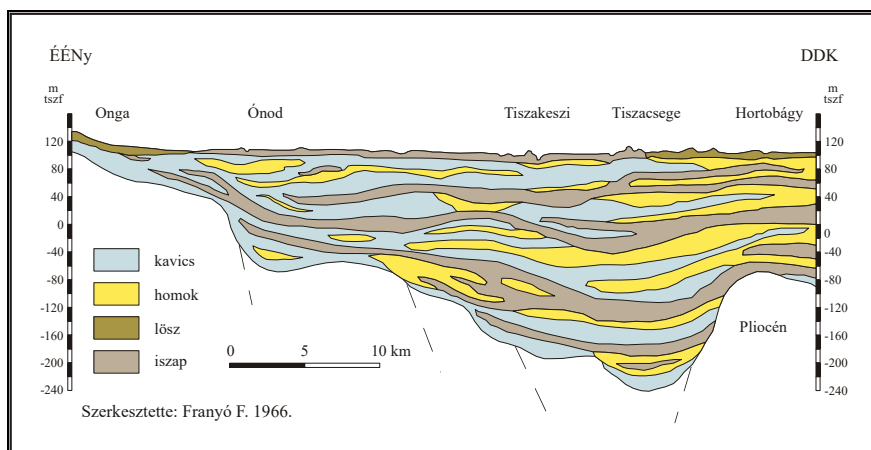
A terület tágabb környezetének földtani felépítését egyrészt a Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI) által 1998-ban megjelentetett „Az Alföld földtani térképe” című $M = 1:100.000$ léptékű sorozat L-34-6 (Mezőkövesd) lapjai, valamint egyéb kiadványok (pl. Borsod és környékének vízföldtani atlasza Szerk.: Deák János, Szlabóczky Pál – 1978.) alapján jellemezzük.

A Sajó-Hernád hordalékkúpja az északalföldi süllyedék legmélyebbre zökkent része. Északon az Alföld széles völgy formájában mélyen benyomul a középhegység belsejébe.

A terület csaknem teljes vastagságában durvaszemcsés hordalékkal feltöltött medence. A Sajó és Hernád kavicsos, durvahomokos kifejlődésű hordalékkúpja hazánk egyik legjelentősebb mélységi víztározója. Az É-D-i irányban elnyúló kavicsostest víz utánpótlása biztosított, mert a hordalékkúp a hegységperemén betáplált karszt- és rétegvíznek nemcsak befogadója, hanem továbbítója is.

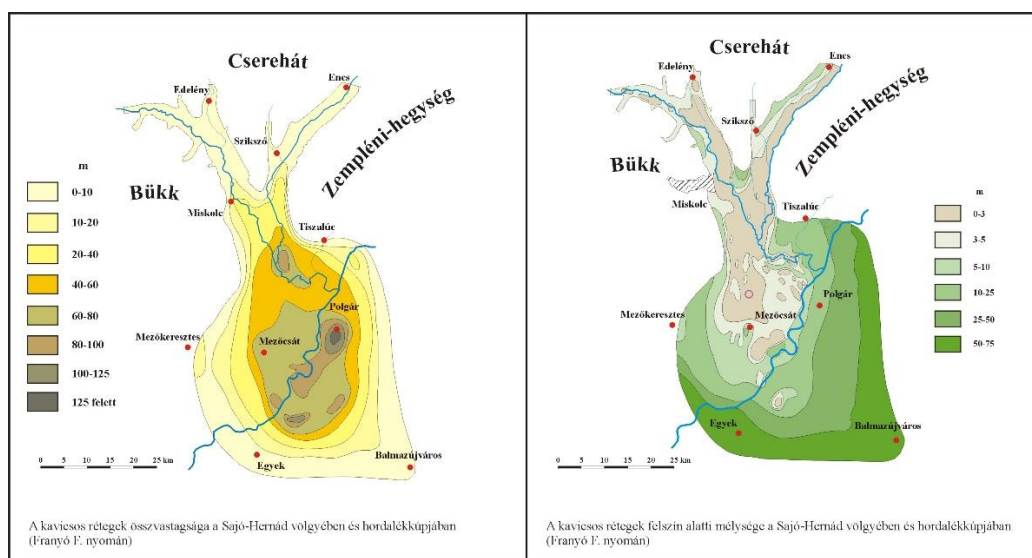
A terület negyedidőszaknál idősebb fő rétegvízadó képződményeit az ún. Pannon-beltengerben kiülepedett pannóniai homokos, agyagos, aleuritos, márgás és lignitlepeket tartalmazó üledékek alkotják, melyek fekvése mintegy 800 - 1000 m-es mélységben található.

1. ábra: A Sajó-Hernád pleisztocén hordalékkúp vázlatos szelvénye

A felső-pannon képződmények fölött, üledékfolytonossággal települnek a maximálisan 200 m-es vastagságot (Tiszaújváros térsége) elérő pleisztocén szárazföldi-folyóvízi lerakódású üledékek (Nyékládházi Kavics Formáció), melyek összefogazódó, több szintben települő kavics, homok és iszaprétegekből állnak. A pleisztocén elején kialakuló ún. „Sajótorkolati süllyedék” ugyanis az egész időszakban elsődleges erózióbázisául szolgált az Ős-Sajó, -Hernád, -Bódva és Hejő folyóknak. A nagyszámú fúrással feltárt hordalékkúp az Alföld egyik legtekélyesebb hordalékkúpjá. A lerakódott kavics és homok összmenyisége 125 km³-t tesz ki. A felső-pannon – pleisztocén határ a geofizikai szelvények szerint az agyag fekre települt első durvatörmeléken kavicsréteg alapján könnyen meghúzható.

2. ábra: A kavicsos rétegek összvastagsága és felszín alatti mélysége

A pleisztocén korú kavicsos rétegek összvastagsága a pannonhoz hasonlóan a medence északi része felé csökken. Franyó F. (1966) szerint a területen 0–10 m közötti, a legfelső rétegeinek felszín alatti mélysége: 10–25 m közötti. A kavicsos sorozat változó szemcseszerkezetű. Az üledékek térbeli rendjét az északról dél felé való finomodás jellemzi.

A területen elhelyezkedő figyelőkutak fúrási adatsoraiból megállapítható, hogy a területen megközelítőleg 2 m-ig barna homok található, 2 m alatt a figyelőkutak talpmélységéig kavicsot tártak fel.

4.5 Felszín alatti víz

A telep környezetében elhelyezkedő figyelőkutakban nyugalmi vízszintet a terepszinttől 2,8 - 3,5 m között mérték, ennek megfelelően alakították ki a telep monitoring rendszerét képező figyelőkutak szűrőzését 3 - 6 m között.

Felszín alatti vizek védelme érdekében a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletet kell figyelembe venni.

A monitoring kutak vízszintjének meghatározása - cm pontossággal - a kút peremétől, SEBA KLL-30 kútvízszintmérő eszközzel történt.

A kutak 2007-2021. évi kis-, közepes- és nagyvízszintjét, valamint abszolút vízszintingadozásukat a 6-7. táblázatok mutatják be.

6. táblázat: A figyelőkutak 2007-2021. évi kis-, közepes- és nagyvízszintjei, valamint a vízszintingadozásuk [m]

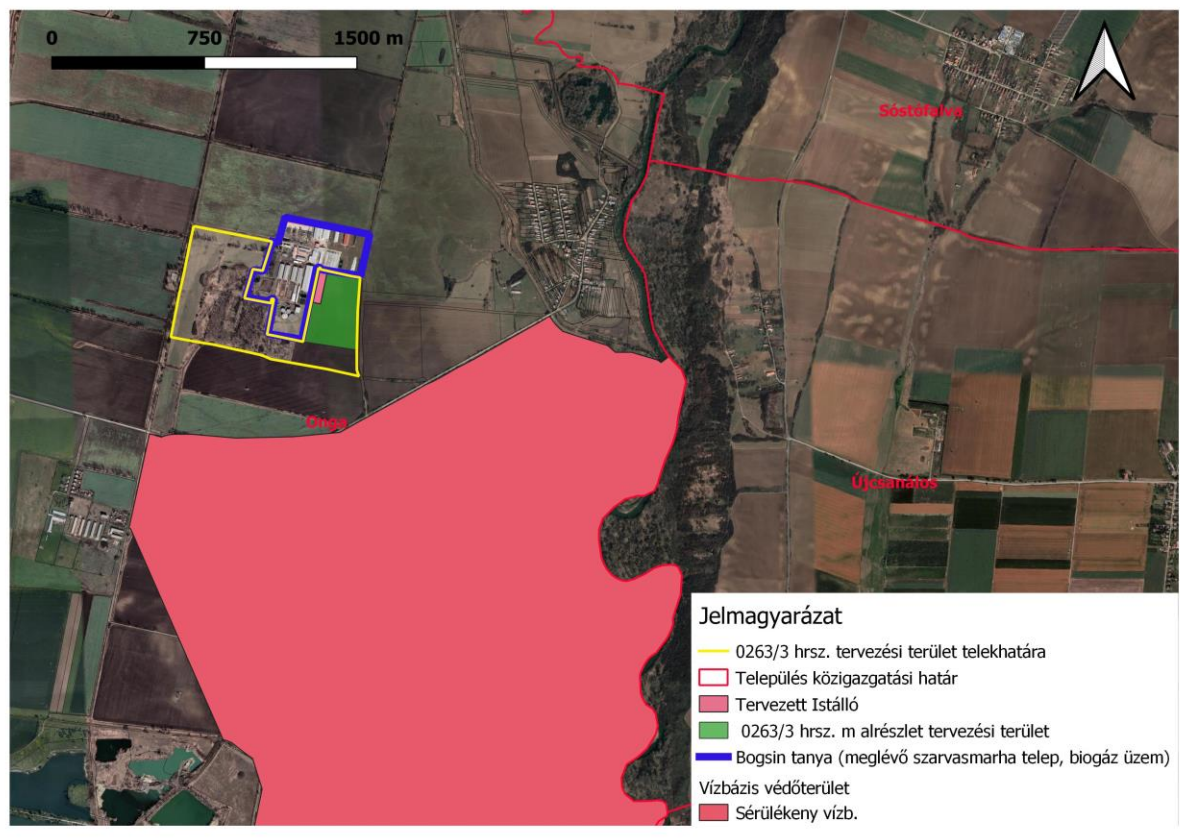
2007 -2021. év				
Figyelőkút jele	KV	KÖV	NV	Vízszintingadozás
	m felszín alatt			(m)
F-1	-3,60	-2,92	-1,14	2,46
F-2	-3,54	-2,86	-1,15	2,39
F-3	-3,97	-3,38	-1,45	2,52

7. táblázat: A figyelőkutak 2007-2021. évi kis-, közepes- és nagyvízszintjei, valamint a vízszintingadozásuk [mBf]

2007 - 2021. év				
Figyelőkút jele	KV	KÖV	NV	Vízszintingadozás
	mBf			(m)
F-1	110,36	111,04	112,82	2,46
F-2	110,35	111,03	112,74	2,39
F-3	110,39	110,98	112,91	2,52

4.6 Vízbázis védelmi védőterületek

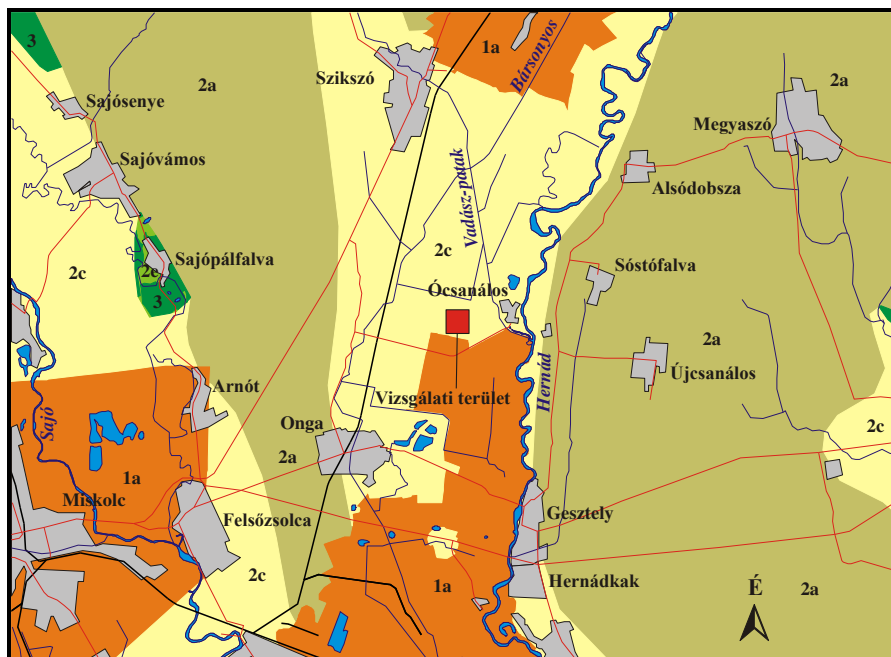
A tervezési területen vízbázis védőterületet nem érint.

7. ábra: Vízbázis védelmi területek elhelyezkedése a tervezési terület környezetében

4.7 A felszín alatti víz érzékenysége

A tervezéssel érintett terület, illetve környezete fokozottan és kiemelten érzékeny kategóriába tartozik a 219/2004. (VII.21) Kormányrendeletben foglaltak alapján. A tervezési terület besorolása: 2c: „azok a területek, ahol a porózus fő vízáadó képződmény teteje a felszín alatt 100 m-en belül található”.

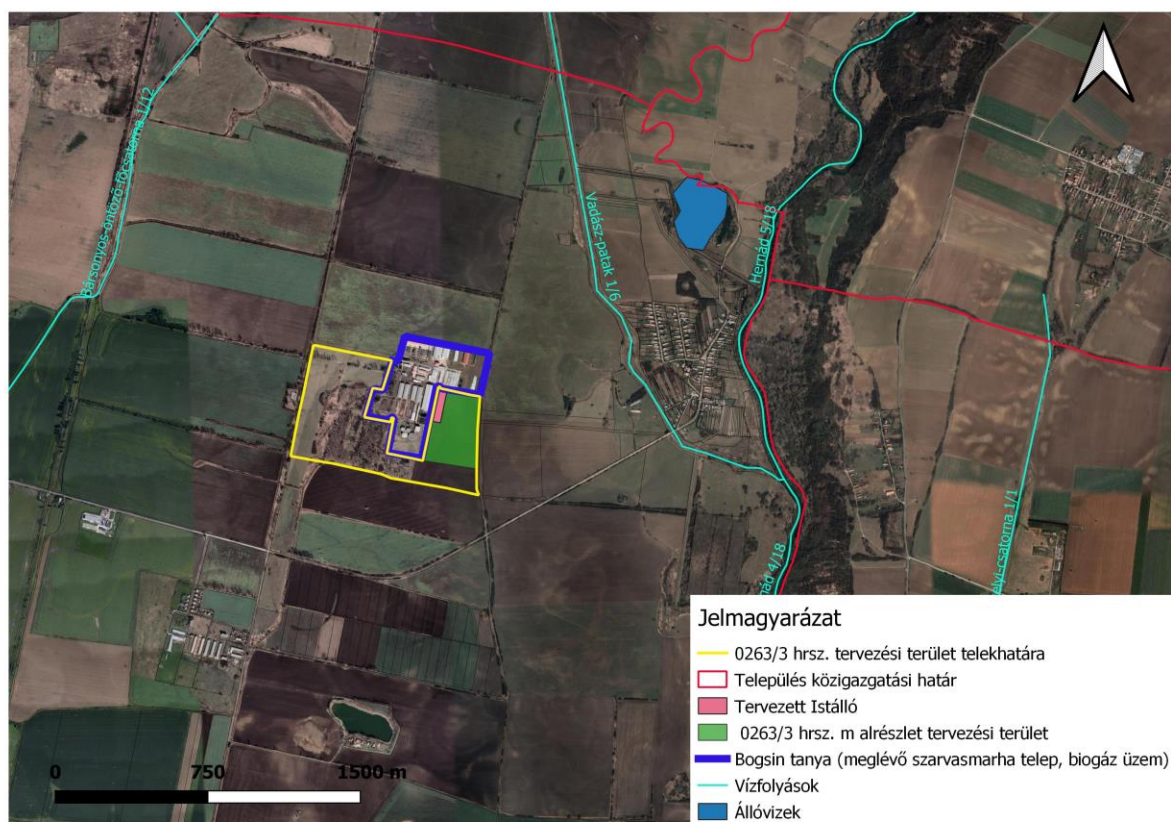
8. ábra: A felszín alatti vizek érzékenysége a tervezési területen és tágabb környezetében

4.8 Felszíni vizek

Felszíni vizek védelméhez *a felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásának szabályairól* szóló 10/2010. (VIII. 18.) VM rendeletet kell figyelembe venni.

A tervezési terület környezetében helyezkedik el a Bodrog és Tisza, az alábbiak szerint.

- Vadász-patak: ~ 1000 méter.
- Bársonyos-öntöző-főcsatorna: ~ 2200 méter.

9. ábra: Felszíni vizek elhelyezkedése a vizsgált területen és tágabb környezetében

4.9 Természet és tájvédelem

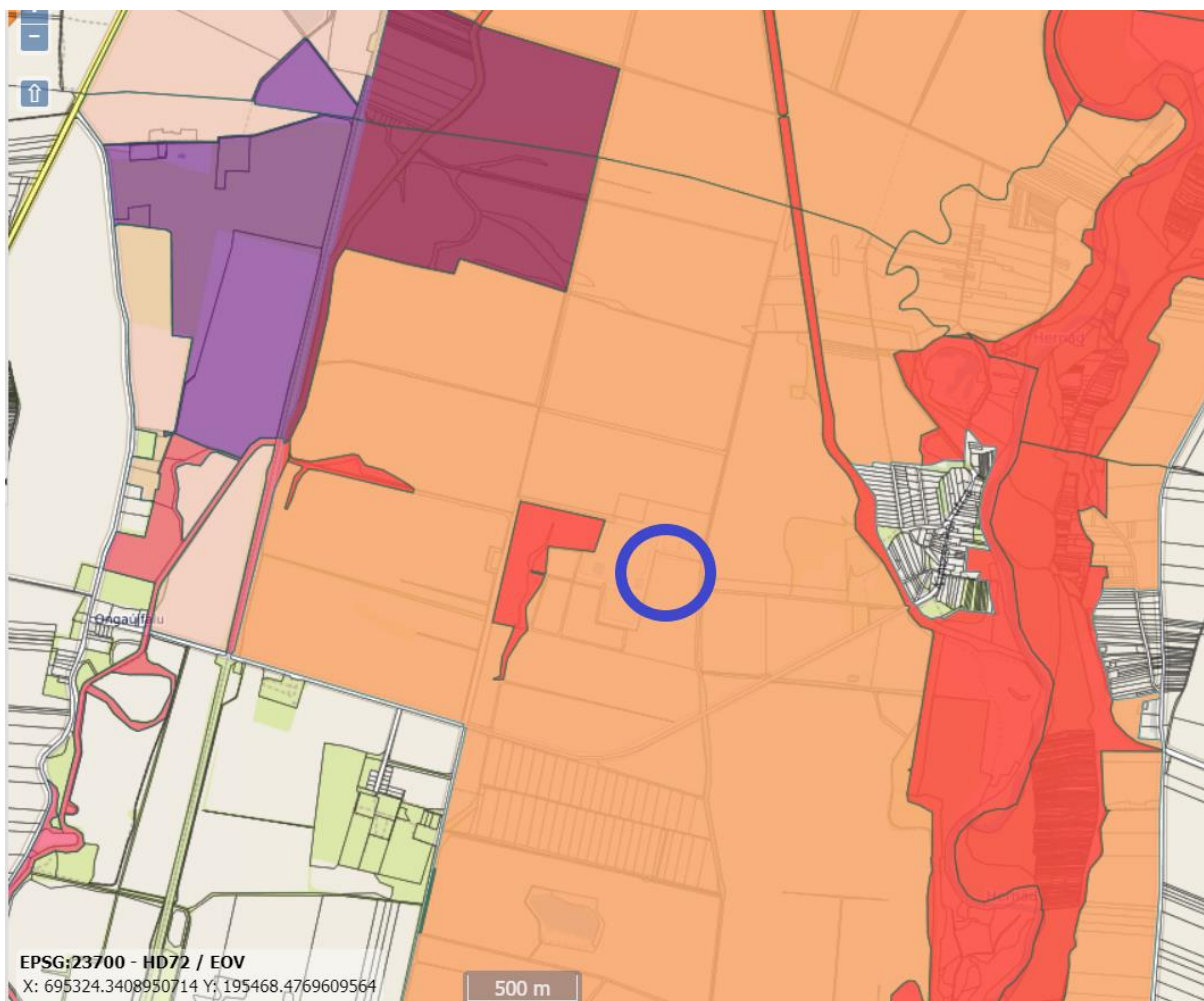
A vizsgált terület a NATURA 2000 hálózat része, különleges madárvédelmi terület (az ábrán narancssárga színnel jelölve).

Terület megnevezése: „Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel” madárvédelmi terület

Terület kódja: HUBN 10007

Terület kiterjedése: 113 959 ha

A beruházás területe nem tartozik az Országos Ökológiai Hálózathoz, azonban a vizsgált területtől déli irányban lévő rész része az Ökológiai Hálózatnak.

10. ábra: NATURA 2000 terület és Ökológia hálózat elhelyezkedése a tervezési terület környezetében

A vizsgált terület az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozik. országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területet nem érint a tervezett beruházás.

4.10 Művi elemek védelme

Az érintett helyrajzi számú ingatlanok szerepelnek a nyilvános adtabázisban (<https://oroksegevedelem.e-epites.hu/>):

6. táblázat: A beruházással érintett helyrajzi számok védettségének jellege és a védett világörökségi érték neve

hrs.	védetség jellege	védeett örökségi érték neve
0263/3	– régészeti lelőhely	– Állami gazdaság

„A kulturális örökség védelméről” szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 20. pontja alapján nagyberuházásnak minősül a tervezett beruházás ezért a Magyar Nemzeti Múzeum, Nemzeti Régészeti Intézet (1113 Budapest, Daróczi út 3.) a beruházásra vonatkozó Előzetes Régészeti Dokumentáció (ERD) elkészítése szükséges. A dokumentáció elkészítése jelenleg folyamatban van, amit az eljárás során csatolunk.

4.11 Zajvédelem

A vizsgált területhelyek környezetében jelenleg olyan, ipari-szolgáltatási eredetű zajforrás és/vagy tevékenység nem található, amelytől származó zaj a tervezési területre emittálódna és, amelynek működése, illetve végzése következtében, annak hatásterülete elérné a vizsgált területet.

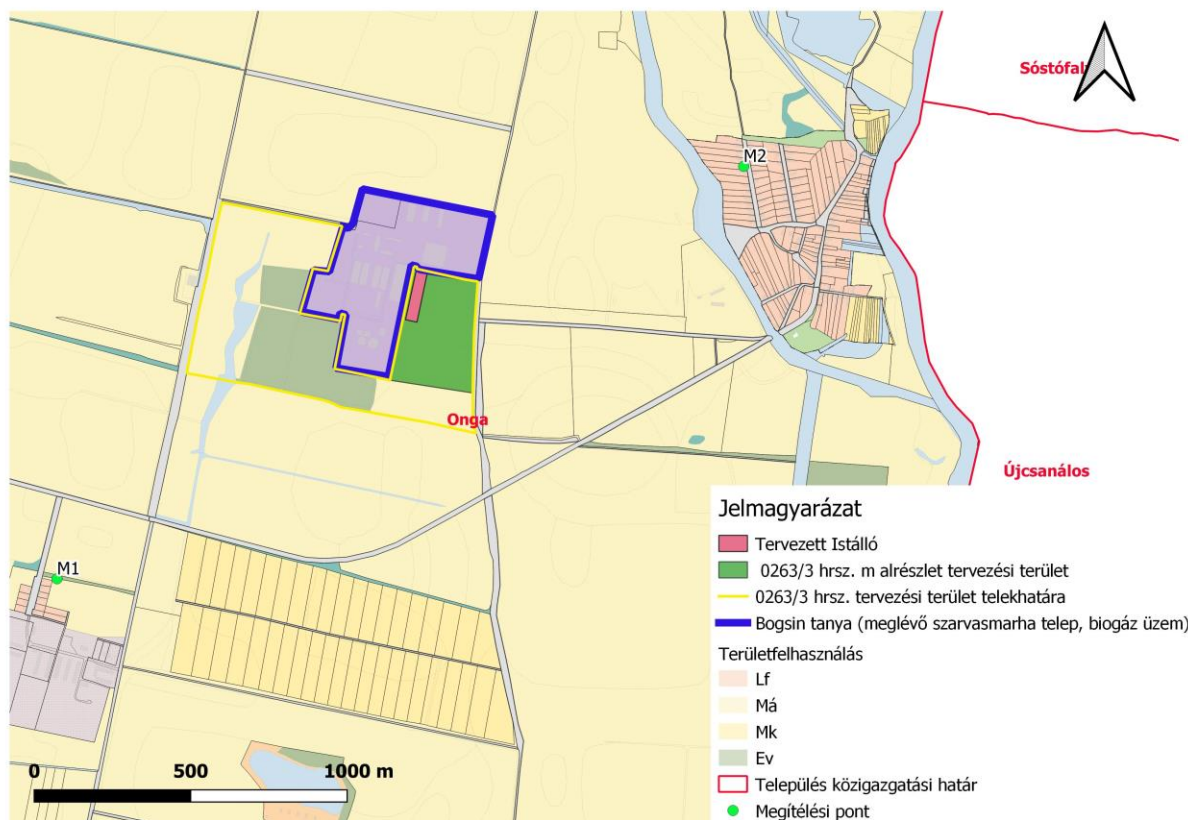
A terület érzékenysége:

A vizsgált terület B.-A.-Z. megyében, az Onga város közigazgatási területéhez tartozó - Ongaújfalu (2.150 m) és Ócsanáros (1.300 m) települések közötti - külterületen található.

Északi és nyugati irányban beépítetlen, művelés alatt álló általános hasznosítású mezőgazdasági területek övezik.

A tervezett létesítményhez a legközelebbi zajtól védendő építmény – a keleti irányban lévő Ócsanáros, Árpád út – 1.100 méterre esik, a dél-nyugati irányban lévő Új-tanya pedig 1.400 méterre található.

Zajtól védendő építmények (Ongaújfalu, Ócsanáros, Új-tanya területén) „FL” jelű, falusias beépítésű lakóterületen állnak.

11. ábra: Védendő lakóterületek

Háttérterhelés meghatározása

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól című jogszabály 2. § 1) úgy rendelkezik, hogy „háttérterhelés: a környezeti zajforrás hatásterületén a vizsgált forrás működése nélkül, de a forrás típusának megfelelő zajterhelés”. Üzemi zajterheléstől származó zaj a feltételezett hatásterületen belül nem található.

c) a számításba vett változatok összefüggése

A jelenlegi helyszín a legideálisabb, megfelelő hely áll rendelkezésre a tervezett létesítmény elhelyezésére.

d) nyomvonalas létesítménynél a tervezett nyomvonal továbbvezetésének és távlati kiépítésének ismertetése

A létesítés kapcsán egyéb, a jelen dokumentációban nem vizsgált, illetve a beruházással érintett telekhatáron kívüli nyomvonalas létesítmény kialakítása, bővítése, továbbvezetése nem tervezett.

e) a számításba vett változatok környezetterhelése és környezet – igénybevétele a hatótényezők várható mértékének előzetes becslése a tevékenység szakaszaiként elkülönítve, az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeire figyelemmel

A hatótényezők várható mértékének előzetes becslését a 314/2005 (XII. 25.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a következő tevékenységi szakaszok szerint kell meghatározni:

- telepítés
- megvalósítás
- felhagyás

Telepítés: a tevékenység gyakorlásához szükséges feltételek megteremtése, különösen a területfoglalás, az építési terület előkészítése, az építés. Ebben a szakaszban jellemző tevékenységek: szükség esetén tereprendezés, illetve munkagépek helyszínre szállítása. A telepítés környezeti hatásait a későbbiekben részleten ismertetjük.

Megvalósítás: a tevékenység tényleges gyakorlása, különösen a létesítmény működtetése, üzemelése, használata. A megvalósítás környezeti hatásait a későbbiekben részleten ismertetjük.

Felhagyás: a tevékenység megszüntetése.

A **kivitelezés**, **üzemelés** során a környezeti elemekre hatást gyakorló hatótényezők az alábbiak szerint csoportosíthatók:

7. táblázat: A környezeti elemekre gyakorolt hatások telepítés során

Környezeti elem	Hatótényező	Várható hatás	Hatás területi lehatárolása	Hatás jellege	Összegzés
geokörnyezet - domborzat	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	a környezeti elem nem változik
geokörnyezet - talaj	szállítójárművek, alkalmazott gépek	nem várható (kivéve havária)			
geokörnyezet - földtani adottságok	-				
felszíni víz	üzemelés				
felszín alatti víz					
levegő	szállítás, gépjárművek kipufogógázai	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	elviselhető hatás
	üzemelés		közvetlen környezet		
zaj	szállítás, gépjárművek kipufogógázai	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	elviselhető hatás
	üzemelés		közvetlen környezet		
élővilág	szállítás, berendezések működése	élőhelyek zavarása	közvetett és közvetlen környezet	elviselhető	a környezeti elem nem változik
	üzemelés	területfoglalás	közvetlen környezet	elviselhető	a környezeti elem nem változik
táj	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	a környezeti elem nem változik
épített környezet	utak terhelése	igénybevétel növekedés	közvetett környezet	elviselhető	elviselhető hatás

f) a tevékenység egyes környezeti elemekre várhatóan gyakorolt hatások előzetes becslése

fa) Levegőtisztaság-védelem

Jogszabályi háttér

- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről;
- 4/2011.(I.14.) VM rendelete a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről;

- 6/2011 (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról.

faa) Alapállapot

A beruházási terület levegőtisztaság-védelmi alapállapotát a **4. fejezetben** mutattuk be.

fab) Hatások a kivitelezési időszakában

A kivitelezési időszakban egyrészt maguk az építési munkák, másrészt az azokhoz kapcsolódó szállítások járnak légszennyező anyag kibocsátással. Az építési munkáknál egyrészt porterheléssel, másrészt a munkagépek kipufogó gázainak kibocsátásával kell számolni.

Az építőanyagok közötti szállításából, a munkagépek üzemeléséből származó levegőemisszió-terhelés - elsősorban nitrogénoxidok, korom és szálló por - térben és időben koncentrált lehet, ezért az építés közvetlen környezetében problémát okozhat.

A gépjármű közlekedésből, a szállított anyagok rakodásából, az építési technológiából, és a tereprendezésből porkeltésre lehet számítani.

Szállítási forgalom

Az építőanyagok közötti szállításából, a munkagépek üzemeléséből származó levegőemisszió-terhelés - elsősorban nitrogénoxidok, korom és szálló por - térben és időben változó, de az építkezés területén túl nem okoz jelentős levegőszennyezést.

Jelentősebb anyagmennyiség ki-, vagy beszállítása esetén, a szállítási útvonalakon növekedhet a nitrózus gázok, a szénmonoxid, a por és szén-hidrogén (VOC) szennyezettség, amely az érintett útszakaszokon (a tervezési területtel szomszédos, szükség esetén igénybe veendő alacsonyabb forgalmi intenzitású kisutcák esetében) 1 - 2 %-os többletterhelést okozhat. Határérték túllépés ennek következtében nem várható.

Értékelés

A munkagépek működése eredményez kismértékű többletterhelést, azonban mértéke nem haladja meg a megengedett határértéket.

A PM10 hatása a munkaterület környezetében markánsabban lesz észlelhető, de az egészségügyi határértékek túllépése itt sem várható.

A tervezési terület környezetében elhelyezkedő legközelebbi védendőknél az alacsony emissziós magasság - mely a szennyezőanyagok rosszabb keveredését, illetve terjedését okozza - mellett sem várható az egészségügyi határértékek túllépése egyik vizsgált komponens esetében sem.

A kivitelezéshez kapcsolódó szállítás légszennyező hatásának vizsgálata:

Légszennyező anyag nemcsak a munkagépek, hanem a szállítójárművek forgalma miatt is kibocsátásra kerül. Itt is jellemzően nitrogén-dioxid, kibocsátás várható. A kivitelezéshez kapcsolódó szállítási tevékenység légszennyezése minden esetben ideiglenes terhelés. A szállítás közlekedési forgalmától eredő levegőterhelés a vonatkozó határérték alatt marad.

Az anyagszállítás várhatóan a 3-as, majd innen letérbe a 3701 sz. úton haladva a 37137 sz. összekötő útról letérve fog történni.

A területre történő építőanyag beszállítás ezen az úton feltételezhető. A kivitelezéshez kapcsolódó forgalomtöbblet átmeneti jellegű.

Kivitelezés során betartandó környezetvédelmi intézkedések:

A tereprendezés, alapozási munkálatok ideiglenes kiporzással, légszennyezéssel járnak. A kiporzás mértéke a nedvességtartalom növelésével, azaz folyamatos permetező locsolással jelentősen csökkenthető. A porszennyezés csökkentése céljából az anyagszállító teherautókat le kell fedni, a szállításra használt útvonalakat és a deponált földanyagot újrafelhasználásig kiporzás elleni védelem érdekében rendszeres időközönként locsolni kell. Az építés során felhasznált munkagépek száma, teljesítménye, területi mozgása, műszaki állapota határozza meg a légszennyezés mértékét.

Lehetőség szerint korszerű, kis légszennyezőanyag-kibocsátású munkagépeket szükséges alkalmazni.

Általánosságban javasolt korszerű, környezetbarát gépek, technológiai berendezések alkalmazása. Az építés légszennyezéssel (elsősorban porszennyezéssel) terhelt területei elsősorban az építési és felvonulási területek és ezek közvetlen, kb. 10 - 40 m-es környezete. A tapasztalatok szerint az emisszió nagy hígításban terjed a vizsgált területen kívülre.

A beruházási fázisban kialakuló légszennyezés a térség jelenlegi immissziós értékeit csak lokálisan, a helyszíntre korlátozóan növeli meg.

A légszennyezettség egészségügyi határértékeinek túllépése a földmunkák során és a

munkagépek üzemeléséből eredően csak az építési tevékenység közvetlen környezetében, tehát a beruházás területére korlátozóan, az építési tevékenység időszakában fordulhat elő.

A létesítés időszakában a beruházás környezetében és a szállítási útvonalakon átmenetileg megnövekszik a kipufogógázok és a por koncentrációja.

A beruházás területén kívül kedvezőtlen meteorológiai körülmények esetén csak a durva földmunka során fellépő porszennyezés hatása lehet jelentősebb, de a javasolt környezetvédelmi intézkedésekkel a porszennyezés hatása jelentősen mérsékelhető, ezért a lakott területekre nézve a károsító hatás kockázata nagyon alacsony. A hatás gyakorlatilag csak a beruházás idejére korlátozódik.

fac) Hatások az üzemelés időszakában

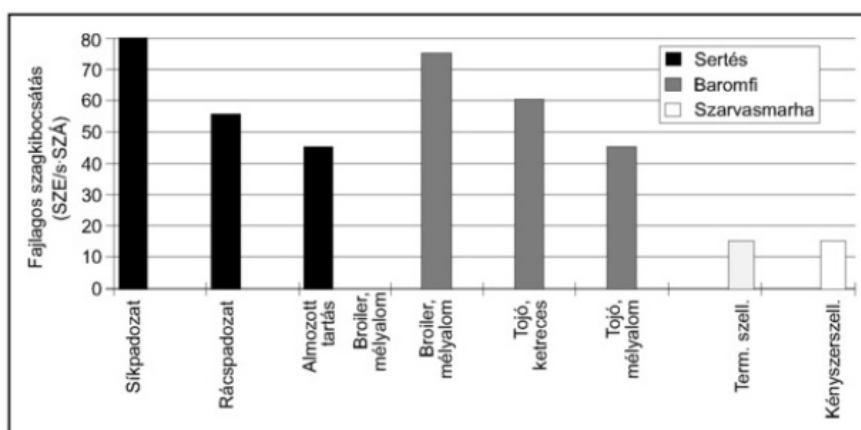
Légszennyező források

Fűtés

- A tervezett istállóban fűtés nem lesz. A robotházak mennyezetére 1-1 infrapanel kerül, mely a robotkar temperálására szolgál. A tervezett tevékenység működéshez légszennyező pontforrás nem kerül kiépítésre.

A szagemisszió meghatározása

A szagforrásokat összességében felületi forrásként kezeltük. Az alábbi ábrán a szarvasmarha (kényszerszellőztetés) tartásának fajlagos szagemissziója 15 SZE/s X SZÁ – nak adódik:

12. ábra: Különböző sertés, baromfi és szarvasmarha istállók szagemissziója (OLDENBURG-MANNEBECK, 1987)

A szagmisszió számítását a beépített ventilátorok üzemelésekor kialakuló állapotra, maximális kapacitás figyelembevételével végeztük el.

$$V_{sz} = V/3600$$

$$E = Z * V_{sz}$$

$$E' = E/SZA$$

ahol,

- V_{sz} = szennyezett levegő térfogatárama (lm^3/s)

- V = ventilátorok légszállítása (lm^3/h)

- E = szagkibocsátás

- Z = a szagkoncentráció, irodalmi adat ($20 \text{ SZE}/\text{m}^3$)

- SZA = az állatok számának számosállatra átszámított értéke

A „ Z ” szagkoncentráció meghatározásánál a szakirodalom szerinti maximális értéket veszem figyelembe. (Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki Kar Környezetvédelmi Tanszék Levegőtisztaság-védelem 2004).

8. táblázat: Szagkoncentráció

Technológia	Szagkoncentráció (SZE/m^3)
Állati takarmányfehérje előállítása	200-600
Bélfeldolgozás	150-400
Almozott szarvasmarhatartás	10-70
Sertéstartás rácspadozaton	40-100
Mélyalmos baromfitartása	10-90

9. táblázat: Fajlagos szagkibocsátás

Épületet megnevezése	Belső légtér [m^3]	Állatlét szám [db]	Beépített ventilátorok légszállítása (V) [m^3/h]	Szennyezett levegő térfogatárama (V_{sz}) [m^3/s]	Szag kibocsátás (E) SZE/s	Fajl. szagkibocsátás (E') $\text{SZE}/\text{s} * \text{SZA}$	Számosállat SZA
istálló	7000	500	79 900 x 16	355	7100	14,2	500

Ezen számítás alapján a fajlagos szagkibocsátás max. $14,2 \text{ SZE}/\text{s} * \text{SZÁ}$ (kevesebb, mint az általunk használt szakirodalmi adat: $15 \text{ SZE}/\text{s} * \text{SZÁ}$), így ezen számítást figyelembe véve a telephely szagkibocsátása, a szakirodalom alapján $7500 \text{ SZE}/\text{s}$. A további számítások során ezt az értéket vettük figyelembe.

A bűz légköri terjedésének számítása:

A bűzkibocsátás hatástávolságának becslése az MSZ 21459/1:1981 alapján történt.

Gauss terjedési modell

$$C_{G1} = \frac{E_G}{\pi \cdot \sigma_y \cdot \sigma_z \cdot u_m} \exp \left[-\frac{1}{2} \left(\frac{H}{\sigma_z} \right)^2 \right]$$

ahol: - $C(x,0,0; H)$ = a H effektív kibocsátási magasságban kibocsátott bűz által okozott szélirány menti szagimmisszió a távolság - x (m) - függvényében (SZE/m³) - E_G : az emissziós áram (Szagegység, SZE/s) - u: a szél átlagos sebessége (m/s) - σ_y , σ_z a vízszintes, ill. függőleges szóródási együttható (m).

A számításnál alkalmazott paraméterek

Szélesebbesség= 2,5 m/s,

Stabilitási kategória „6” p=0,282

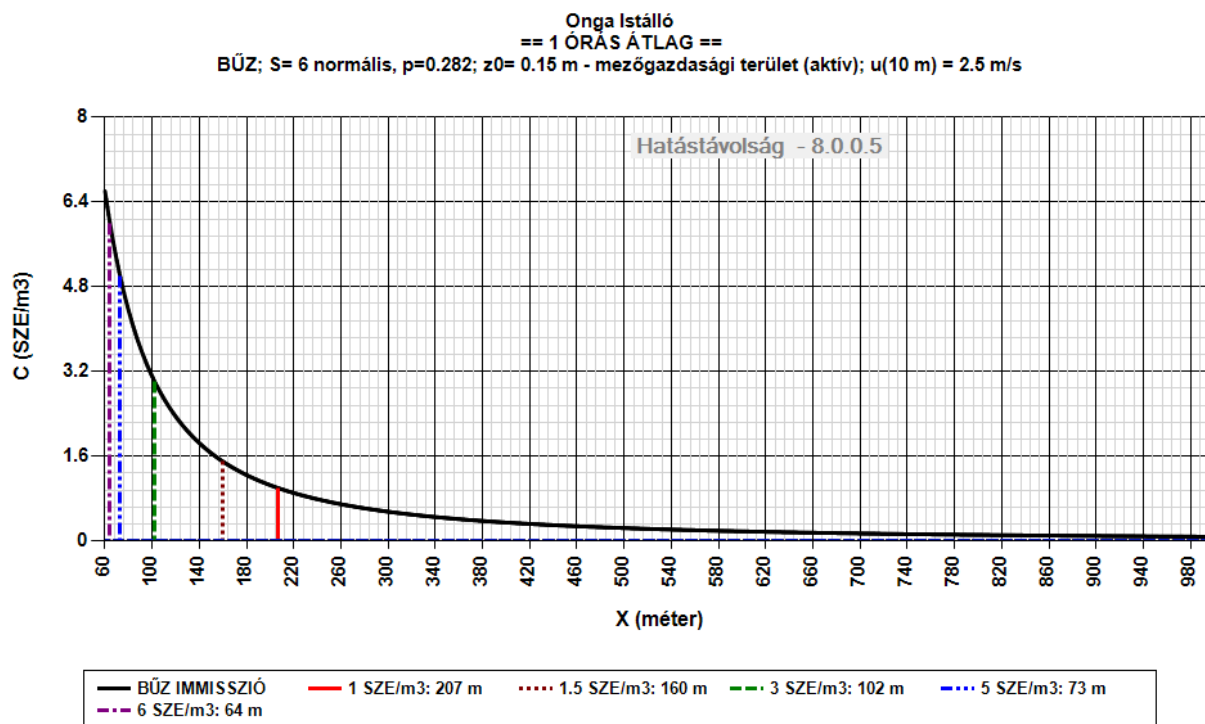
Domborzat= mezőgazdasági terület

Érdesség $z_0= 0,1$

Kibocsátás átlagos magassága: 5 méter

A forrás maximális intenzitása 7500 SZE/s.

A modellezés eredményét az alábbi ábrán foglaltuk össze:

13. ábra: Bűzemisszió

Közvetlen hatásterület meghatározása

A hatásterületet pontosabban definiálja a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, 2. § 12c. pontja:

- helyhez kötött diffúz forrás hatásterülete: a vizsgált diffúz forrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a diffúz forrás által maximális kapacitáskihasználás, ennek hiányában jellemző üzemállapot mellett kibocsátott - műszaki becsléssel meghatározható - légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező diffúz forrás környezetében a talaj közeli és magas légköri meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartamra számított várható talaj közeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,*
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb, vagy*
- c) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb*
- d) szagvédelmi hatásterület meghatározása esetén a tervezési irányértékkel egyenlő vagy annál nagyobb.*

A szagvédelmi hatásterület meghatározása során – korábban erre vonatkozó hazai jogszabályi iránymutatás nem állt rendelkezésre – ezért a következő szempontok voltak figyelembe véve.

A környezetszennyezés integrált megelőzésére és csökkentésére vonatkozó iránymutató dokumentumok sorában hozzáférhető az „*Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). DRAFT, Horizontal Guidance for Odour. Part 1 – Regulation and Permitting*” c. dokumentum (Commissioning Organisation Environment Agency, Rio House Waterside Drive, Aztec West Almondsbury, Bristol BS32 4UD, First published 2002). A szagforrások környezetében kialakuló zavaró szaghatások elkerülésére a szag terjedésmodellezés eredményeinek értékeléséhez a következő szag expozíciós határértékeket javasolja figyelembe venni.

Erősen zavaró szagok		
Bűzös, rothadó hulladékokkal folytatott tevékenység Állati ill. halmaradványokkal folytatott tevékenység Téglagártás Tejfeldolgozás Zsírfeldolgozás Szennyvízkezelése Olajfinomítás Állati takarmány gyártás	Erősen zavaró	1,5 SZE/m ³
Intenzív állattartás Élelmiszeripari tevékenységek, zsírsütés Cukorgyártás	Közepesen zavaró	3 SZE/m ³
Csokoládégyártás Sörfőzés Cukrászati tevékenység (sütemény, édesség, stb.) Illatszer és fűszer előállítás Kávépörkölés Pékés	Kevésbé zavaró	6 SZE/m ³
Kevésbé zavaró szagok (nem „nem zavaró szag”!!!)		

Jelenleg (2020.01.01-től) a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 2. számú mellékletének 3. táblázata tartalmazza a **bűzre vonatkozó tervezési irányértékeket** az alábbiak szerint, amelyet a hatásterület meghatározásánál figyelembe vettünk:

Intenzív állattartás **3 SZE/m³**

Az adott terület légszennyezettségi állapota bűz szempontjából nem ismert, de tekintettel a környező területek földhasználati módjára, a háttérszennyezettséget 1 SZE/m³ – nek vehetjük.

A hatásterületet meghatározásánál viszonyítási értéknek tehát a 3 SZE/m³-t vettünk.

A bűz hatásterület legnagyobb mérete 3 SZE/m³ tervezési irányértéket figyelembe véve **102 méter**.

14. ábra: Levegőtisztaság-védelmi (bűz) hatásterület

A minősítés elvégzéséhez számításokkal határoztuk meg hogy a forrástól távolodva, milyen levegőminőség változás várható a védendő objektumok / receptor pontok / helyszínén.

Az EU néhány tagállamában az ajánlott immissziós érték, ami a lakosságot nem irritálja, vagyis nem okoz kellemetlen szaghatást **5-10 SZE/m³**.

2003. december 1-jén lépett érvénybe MSZ-EN 13725:2003, valamint a tervezett szabályozás használja az európai szagegységet (OU_E) – a szaganyag(ok) azon mennyiségét, amely standard körülmények között 1 m³ semleges gázba párologtatva ugyanolyan fiziológias reakciót vált ki a mérőkből (kimutatási küszöb), mint a standard körülmények között 1 m³ semleges gázba elpárologtatott 1 európai viszonyítási szagtömeg (EROM) kivált.

Az európai viszonyítási szagtömeget (EROM) – az európai szagegységként elfogadott referencia érték, azonos a minősített referenciaanyag meghatározott tömegével. 1 EROM egyenlő 123 µg n-butanollal.

A fentieket figyelembe véve a szabványos terjedési modelleknél a bemenő mennyiségi adatokat kg/h vagy mg/s kell megadni. A kimenő adat $\mu\text{g}/\text{m}^3$ koncentrációban kerül kiszámolásra. Mivel a szagegység (SZE/m^3) az olfaktometriás mérési módszerből eredően térfogat arányt (ppm) jelöl, ami mg/m^3 koncentrációval egyenértékű.

Mindezeket figyelembe véve a számítások végeredményét 1000-rel osztani kell, hogy szagegységben kapjuk meg a végeredményt.

A bűzhatás csökkentésének lehetőségei

A bűzhatás csökkentését szolgáló biofilterek és gázmosók ugyan hatékony technikák, de jelentős beruházásigényük és magas működési költségük miatt nem jöhetnek szóba.

A keletkező trágya bűzhatásának csökkentése érdekében a telephelyen a következő egyszerűbb intézkedéseket lehet végrehajtani:

- a trágya, almotrágya nedvességtartalmának csökkentésével, szárazon tartásával;
- megfelelő minőségű alom biztosításával;
- a trágyával szennyezett felületek megfelelő gyakoriságú takarításával;
- az itató- és etetőberendezések megfelelő megválasztásával és szóródás-, illetve csöpögésmentes üzemeltetésével;
- az istállóklíma optimalizálásával (a megfelelő mennyiségű szellőztető levegő biztosításával,
- a megfelelő légbevezetéssel, hőszigeteléssel,
- a légkilépő nyílások magasságának megemelésével, a kilépési sebesség megnövelésével, az istállón belüli megfelelő áramlási kép kialakításával);
- az istállóban a porképződés elkerülésével (a szaganyagok egy része szorpciós úton a porszemcsékhez tapadva távozik az épületekből).

A tevékenységhez kapcsolódó szállítás

- takarmánybeszállítás, elhullott állatok elszállítása

A tervezett tevékenység feltételezett napi forgalma ~ 4 járművet/8 elhaladást jelent, amely nagyrészt a napi ellátmány beszállításából tevődik össze.

Belátható, hogy a tervezett istálló működéséhez kapcsolódó napi gépjármű forgalom levegőtisztaság-védelmi szempontból nem számottevő.

fac) Hatások a felszámolás időszakában

A felhagyás keretein belül a bontási munkálatok során a létesítmény építés alatti levegőterheléshez hasonló mértékű levegőterheltségi szint várható. Ennek kedvezőtlen hatása csak átmenetileg lesz érzékelhető és várhatóan nem okoz határérték feletti környezeti terhelést. Ez a többletterhelés elsősorban a szállítási forgalomból, a munkagépek kipufogó gázaiból, valamint a durva földmunkákból (pl. tereprendezés) származtatható. Levegőtisztaság-védelmi szempontból a felhagyásból kedvezőtlen jelentős hatás nem várható.

fb) Felszín alatti víz és földtani közeg

Jogszábaíyi háttér:

- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról;
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről;
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről,
- 123/1997. (VII.18.) Korm rendelet a vízbázisok, valamint az ivóvízellátását szolgáló vízellétesítmények védelméről.

fba) Alapállapot

A **4. fejezet**ben ismertettek szerint.

fbba) Hatások a kivitelezés időszakában

Onga 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségi besorolású terület, ezért a kivitelezés során fokozott körültekintéssel kell eljárni.

A felszín alatti vizeket normál körülmények között nem érhetik szennyeződések, azonban havária (pl. munkagépek, szállítójárművek, stb. üzemanyagának, hidraulika olajának elcsöpgése) esetén bekövetkezhet a felszín, a földtani közeg szennyeződése, így közvetetten (beszivárgás útján) adott a lehetőség a felszín alatti vizek esetleges szennyeződésére is.

A kivitelezési szakaszban a felszín alatti vizek, illetve a földtani közeg elszennyezésének megakadályozására fokozottan oda kell figyelni és a felvonulási területen rendelkezésre kell

állni a megfelelő - a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felítatásra alkalmas - anyagoknak.

A környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felítatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni.

A jelentősebb haváriás szennyezés elkerülése érdekében a munkaterületen biztosítani kell a kárelhárítás általános eszközállományát az alábbiak szerint:

- felítató anyag (homok)
- lapát és vödör
- megfelelő edényzet a szennyezett talaj és felítató anyag gyűjtésére.

A felszín alatti víz és a földtani közeg szennyeződésének megelőzése érdekében szükséges a kivitelezési munkálatok során keletkező hulladékok megfelelő tárolása, gyűjtése, ártalmatlanító szervezetnek történő átadása. A szociális igények kielégítése érdekében mobil WC-k, vagy ideiglenesen telepített konténerek kerülnek telepítésre, melyekkel a szennyvizek gyűjtése biztosítható.

fb c) Hatások az üzemelés időszakában

Havária események kialakulása esetén azonban számolni lehet szennyezések kialakulásával.

Havária eseményként a gépjárművek meghibásodása, balesete, a trágyacsatorna sérülése feltételezhető.

Esetleges gépjármű meghibásodás, valamint balesetek esetén a talaj és felszín alatti víz hidraulika olaj-, vagy üzemanyag általi szennyezése lehetséges. Ilyen esetben a környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felítatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni.

A burkolatok jelentősebb mértékű meghibásodása vizuálisan észlelhető, így ilyen módon nagyobb mértékű szennyezés kialakulása nem valószínűsíthető. Ki kell azonban emelni, hogy a burkolat mikro-repedéseiben a szennyezés kis koncentrációban bár, de lejuthat. Erre tekintettel a burkolat állapotának folyamatos nyomon követése is szükséges.

A tervezett létesítmények felszín alatti vízre és földtani közegre gyakorolt hatása a megfelelő műszaki fegyelem betartása, valamint a fentiekben összefoglalt intézkedések végrehajtása esetén elhanyagolható.

fcd) Hatások a felszámolás időszakában

A felszámolás során a kivitelezéshez hasonló hatások várhatóak.

fc) Felszíni víz

Jogszábeli háttér:

- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól.

fca) Alapállapot

A **4. fejezetben** foglaltak szerint.

fb) Hatások a kivitelezés időszakában

A felszíni vizeket normál körülmények között nem érhetik szennyezések, azonban havária (pl. munkagépek, szállítójárművek, stb. üzemanyagának, hidraulika olajának elcsöpögése) esetén bekövetkezhet a felszíni vizek esetleges szennyeződésére.

A kivitelezési szakaszban a felszíni vizek – bár kellően nagy a távolsága - elszennyezésének megakadályozására fokozottan oda kell figyelni és a felvonulási területen rendelkezésre kell állni a megfelelő - a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felításra alkalmas - anyagoknak. A környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítás, szennyezőanyag felítását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni.

A jelentősebb haváriás szennyezés elkerülése érdekében a munkaterületen biztosítani kell a kárelhárítás általános eszközállományát az alábbiak szerint:

- felítató anyag (homok)
- lapát és vödör
- megfelelő edényzet a szennyezett talaj és felítató anyag gyűjtésére.

A felszíni vizek szennyeződésének megelőzése érdekében szükséges a kivitelezési munkálatok során keletkező hulladékok megfelelő tárolása, gyűjtése, ártalmatlanító

szervezetnek történő átadása. A szociális igények kielégítése érdekében mobil WC-k, vagy ideiglenesen telepített konténerek kerülnek telepítésre, melyekkel a szennyvizek gyűjtése biztosítható.

fc) Hatások az üzemelés időszakában

Havária események kialakulása esetén azonban számolni lehet szennyezések kialakulásával.

Havária eseményként a gépjárművek meghibásodása, balesete, valamint a trágyacsatorna, trágyavezeték örege feltételezhető.

Esetleges gépjármű meghibásodás, valamint balesetek esetén a talaj és felszín alatti víz hidraulika olaj-, vagy üzemanyag általi szennyezése lehetséges. Ilyen esetben a környezetterhelés megakadályozása érdekében a szennyező forrás megszüntetését, hibaelhárítást, szennyezőanyag felitatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét szükséges haladéktalanul megkezdeni. A burkolatok jelentősebb mértékű meghibásodása vizuálisan észlelhető, így ilyen módon nagyobb mértékű szennyezés kialakulása nem valószínűsíthető.

Havária esemény kialakulása esetén az illetékes hatóságok értesítése szükséges a 90/2007. (IV.26.) Kormányrendelet, valamint a 1995. LIII. törvény előírásai szerint.

A tervezett építmény felszín alatti vízre és földtani közegre gyakorolt hatása a megfelelő műszaki fegyelem betartása, valamint a fentiekben összefoglalt intézkedések végrehajtása esetén elhanyagolható.

fcc) Hatások a felszámolás időszakában

A felszámolás során a kivitelezéshez hasonló hatások várhatóak.

fd) Csapadékvizek gyűjtése, elvezetés

Az épület tetőfelületéről a csapadékvíz az épület mellett futó új szikkasztó árokba folyik. A szennyezetlen csapadék víz a telep vízjogi üzemeltetési engedéllyel (B.-A.-Z. Megyei katasztrófavédelmi Igazgatóság, Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat: 35500/4233/2019.ált sz.) rendelkező meglévő csapadékvíz elvezető rendszerébe kerül.

fe) Szennyvizek (technológia: trágyalé, kommunális)

A tevékenység során a szociális létesítményekben keletkezik szennyvíz, mely szennyvízgyűjtő aknába kerül, melyet időközönként szippantanak.

Trágyacsatorna, trágyaszállítás és trágyakezelés a telephelyen belül: A trágyacsatorna monolit vasbetonból készül (belmérete: szélessége 60 cm; magassága változó; min. 80 cm). A trágyacsatorna fala és fenéklemeze 20 cm vastag monolit vasbetonból készül. A fenéklemez kialakítása lépcsőzetes. Az istállón belül a trágya összegyűjtését hidraulikus trágyakihúzó végzik, amelyek a trágyacsatorna trágya utaknál levő beömlő nyílásain keresztül a trágyacsatornába ürítik a keletkező trágyát. A csatornába jutó trágyalé gravitációs úton csatlakozik az épület mellé tervezett gyűjtőaknába. A gyűjtőaknába összegyűjtött trágyalé a tervezési terület mellett található szarvasmarhatelep meglévő 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknájába kerül bevezetésre.

A 3. szennyvízátemelő (keverő és fogadó) aknába összegyűjtött szennyvizek továbbítása a telep déli részén található biogáz üzem fermentorába egy többfunkciós szivattyú segítségével történik majd.

ff) Zaj- és rezgésvédelem

Jogszábi háttér:

- 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről,
- 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet a stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól,
- 93/2007 (XII.18.) KvVM rendelete a zajkibocsátási értékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról,
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM sz. együttes rendelet a zaj-, és rezgésterhelési határértékek megállapításáról,
- MSZ 18150-1:1998: A környezeti zaj vizsgálata és értékelése.

ffa) Alapállapot

Ahogy a **4. fejezetben** ismertetésre került a tervezési terület zajvédelmi állapotát a környező közutak közlekedési jellegű zajterhelése határozza meg. Az érintett, védett területeken üzemi típusú zajforrások hatása nem észlelhető.

ffb) Hatások a kivitelezési szakaszban

Az építés során várható zajterhelés

A terület településrendezési tervben rögzített funkciója alapján az alkalmazott határértékeket a vonatkozó 27/2008. (XI.03.) KvVM- EüM együttes rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.

10. táblázat: Építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Sor- szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM, megítélési szintre (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra	nappal 06-22 óra	éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

Az építés előre láthatóan meghaladja az 1 hónapot, ezért a vonatkozó határérték a vegyes terület esetében (falusias lakóterület esetében 60 dB (nappal)). Az éjjeli időszakban építési tevékenységet nem végeznek. Mivel a kivitelező nem ismert, ezért az építés során használt gépek típusa jelen dokumentáció összeállításakor sem ismert. A technológiához kapcsolódó munkagépekhez felelősséggel nem lehet zajadatot rendelni. Az építési tevékenység kivitelezője leghamarabb 2022-ben válik ismertté. Amennyiben határérték túllépés várható az építési tevékenység egyes fázisaiban, akkor a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján a környezeti zajt okozó építési tevékenységekre vonatkozó, a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. sz. mellékletében előírt határértékek betartása alóli felmentést kérhet a kivitelező az építés egyes időszakaira (a túllépés mértékének függvényében). A következőkben ismertetjük az építési tevékenységhez alkalmazható építőipari gépek zajszint adatait:

11. táblázat: Építőipari berendezések zajteljesítménye

Megnevezése	Zajteljesítmény-szintje, (dB)	Üzemidő, h	10*log(t/T) (dB)
mixer	98	1,0	-9,0
beton szivattyú	101	1,0	-9,0
daru	98	5,0	-2,0
vibrátor	94	4,0	-3,0
homlokrakodó	97	4	-3,0
teherautó	95	4	-3,0

A többi szerszámgép környezetre mért zajterhelése elhanyagolható.

A táblázatban közölt munkagépek és szállítójárművek építési fázisonként és azon belül egy-egy munkafolyamat során a kiterjedt felvonulási területen többnyire különböző helyszínen és nem azonos időben üzemelnek.

12. táblázat: Építkezés összesített zajterhelése

MEGNEVEZÉSE	ZAJTELJESÍTMÉNY-SZINTJE, (dB)	ÜZEMIDŐ, h
építés	101	8

A védendő létesítmények építéstől származó zajterhelése „ L_t ” az alábbiak szerint alakul (93/2007. (XII.18.) KvVM. rendelet 11. melléklete):

$$L_t = L_w + K_{ir} + K_{\Omega} - K_d - K_L - K_m - K_n - K_e$$

Ahol:

L_t	Zajterhelés a kijelölt vizsgálati pontban.
L_w	Zajkibocsátás a berendezések hangteljesítménye alapján.
K_{ir}	A zajforrás iránytényezője a sugárzó épülethomlokzatok alapján.
K_{Ω}	A sugárzási térszög miatti korrekció a hangvisszaverő felületek alapján.
K_d	A távolságtól függő tényező.
K_L	A levegő csillapító hatása
K_m	A talaj és meteorológiai viszonyok hatása
K_n	A növényzet csillapító hatása
K_e	Akadályok hangárnyékoló hatása miatti korrekció
s_t	A kibocsátási pont és a megítélési pont távolsága

A számítást a vizsgált létesítmény környezetében álló épületek homlokzata előtt 2 méter távolságban felvett megítélési pont vonatkozásában hajtjuk végre. A számítási eredményeket az alábbi táblázatban foglaljuk össze:

13. táblázat: Építés zajterhelése

ZAJTÓL VÉDENDŐ LEGKÖZELEBBI ÉPÜLETEK	Ócsanálós, Árpád u.
ÉPÍTÉS TÁVOLSÁG	1100 m
HATÁRÉRTÉK (NAPPAL)	60 dBA
MUNKA- FOLYAMATOK	kialakuló zajterhelés/ túllépés (dBA)
ÉPÍTÉS	22,7 dBA / - dBA

A becsült számítás alapján határérték feletti zajterhelés nem éri a vizsgált terület közvetlen környezetét.

Az építés során, ha szükséges a túllépés mértékének függvényében építési zajhatárérték túllépési kérelmet kell kérni.

Az építés zajának csökkentésére az alábbi lehetőségek vannak:

- kisebb zajteljesítményű gépek, berendezések alkalmazása,
- a keletkező zaj terjedésének korlátozása,
- szállítási útvonalakat úgy kell kijelölni, hogy az minél kisebb mértékben terhelje az eddig terheletlen környezetet,
- zajszegény építési technológia és eljárás választása.

A megközelítő utak hatásterületén az építéstől származó zajterhelést az anyagszállító gépjárművek elhaladása jelenthet. A szállítási útvonalat a kivitelezőnek úgy kell megválasztania, hogy a lehető legkisebb út- és egyéb környezeti károk keletkezzenek.

A tervezési területen kivitelezési tevékenység 22:00 és 06:00 között nem tervezett.

Építés hatásterülete

Közvetlen hatásterület:

Az építés hatásterületének lehatárolását a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés c), valamint (2) bekezdés b) pontjai, illetőleg (3) bekezdése szerint a zajszámitások eredményei alapján nappal az adott építési fázis időtartamától függően meghatározott határértékhez viszonyítva lehet meghatározni.

A tevékenységből (építés) származó zaj hatásterületének megadásához a vonatkozó 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6.§ (1) bekezdésének a) pontját alkalmaztuk, ami a nappali időszakban 50 dB/A szint teljesülésének vonalát jelenti, a hatásterületet 60 m-en belül teljesül. A hatásterületen védendő létesítmény nem található.

Közvetett hatásterület:

A megközelítő utak hatásterületén az építéstől származó zajterhelést az anyagszállító gépjárművek elhaladása jelenthet. A szállítási útvonalat a kivitelezőnek úgy kell megválasztania, hogy a lehető legkisebb út- és egyéb környezeti károk keletkezzenek.

A megközelítő utakon a becsülhető forgalomváltozás (max. 8 tehergépjármű elhaladás/nap) hozzáadódó többlet forgalma miatt az építés-szállítási útvonalak mentén az építés időtartama alatt a zajterhelés számottevően nem változik.

A létesítmény megvalósításához szükséges szállítási tevékenység zajvédelmi szempontú hatásterületét a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) pontja definiálja. E szerint közvetett hatásterületen a szállítójárművek által használt útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés változást okoz.

fdc) Hatások az üzemelési szakaszban

Az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit zajtól védendő területen (a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete) az alábbi táblázat mutatja be:

14. táblázat: Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területen

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)	
		Nappal 06-22 óra	Éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

A tervezés jelenlegi, kezdeti szakaszában, a gépészeti berendezésektől származó zaj számítását csak közelítő pontossággal lehetett elvégezni.

A végleges, pontos számításokat a kiviteli tervek készítése során kell elvégezni, a gépészeti berendezések pontos helyének és zaj-adatainak ismeretében. Ekkor lehet véglegesen megtervezni a szükséges zajcsökkentéseket.

15. táblázat: Tervezett létesítmény kültéri zajforrásai

Sorsz.	Megnevezése	Darab/Típusa teljesítménye	Zajforrás helye	Zajtelsítményszintje (dBA)	Üzemidő h nappal/éjjel	
Z1-Z2	Kompresszor	2 db Atlas Copco	épületen kívül	57	06-22	22-06
Z3-Z6	Robotház	4 db Központi egység robotház	épületen belül	78	06-22	22-06
Z7-Z18	nagy teljesítményű ventilátor	16 db VRV72 (79 900 m³/h)	épületen kívül, homlokazaton	92	06-22	22-06
Z19-Z42	ventilátor kis teljesítményű	24 db P 55	épületen belül	81	06-22	22-06
Z43-Z50	ventilátor kis teljesítményű	8 db Basket Fun 36		88	06-22	22-06

Az istálló jelentős zajforrása a homlokazton lévő nagy teljesítményű ventilátorok. A beltéri zajterhelés ehhez képest nem számottevő.

16. táblázat: Építkezés összesített zajterhelése

MEGNEVEZÉSE	ZAJTELJESÍTMÉNY-SZINTJE, (dB)	ÜZEMIDŐ, h nappal/éjjel
üzemelés	104	8/0,5

15. ábra: Kültéri zajforrások

A védendő létesítmények zajterhelése „ L_t ” az alábbiak szerint alakul (93/2007. (XII.18.) KvVM. rendelet 11. melléklete):

$$L_t = L_w + K_{ir} + K_{\Omega} - K_d - K_L - K_m - K_n - K_e$$

Ahol:

L_t	Zajterhelés a kijelölt vizsgálati pontban.
L_w	Zajkibocsátás a berendezések hangteljesítménye alapján.
K_{ir}	A zajforrás iránytényezője a sugárzó épülethomlokzatok alapján.
K_{Ω}	A sugárzási térszög miatti korrekció a hangvisszaverő felületek alapján.
K_d	A távolságtól függő tényező.
K_L	A levegő csillapító hatása
K_m	A talaj és meteorológiai viszonyok hatása
K_n	A növényzet csillapító hatása
K_e	Akadályok hangáryékoló hatása miatti korrekció
s_t	A kibocsátási pont és a megítélési pont távolsága

A számítást a beruházás környezetében álló épületek homlokzata előtt 2 méter távolságban felvett megítélési pont vonatkozásában hajtjuk végre.

17. táblázat: Üzemelés tevékenység okozta zajterhelés

Zajtól védendő legközelebbi épületek	Ócsanálós belterület
üzemelés – kültéri ventilátorok	1100 m
határérték (nappal, éjjel)	50 dBA/40 dBA
Munka- folyamatok	kialakuló zajterhelés/ túllépés (dBA)
üzemelés	25,5 dBA/-

A számítási eredmények alapján kijelenthető, hogy a létesítmény egyetlen vizsgált ponton sem okozza a zajvédelmi határérték túllépését.

Közvetlen hatásterület

A tevékenységből származó zaj **hatásterületének** megadásához a vonatkozó 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6.§ (1) bekezdését alkalmazzuk.

„6. § (1) A létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterületének (a környezeti zajforrás hatásterületének) határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés:

- 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték,
- egyenlő a háttérterheléssel, ha a háttérterhelés kisebb a zajterhelési határértéknél, de ez az eltérés nem nagyobb, mint 10 dB,
- egyenlő a zajterhelési határértékkel, ha a háttérterhelés nagyobb, mint a határérték,
- zajtól nem védendő környezetben – gazdasági területek kivételével – egyenlő a zajforrásra vonatkozó, üdülőterületre megállapított zajterhelési határértékkel,
- gazdasági területek zajtól nem védendő részén nappal (6:00-22:00) 55 dB, éjjel (6:00-22:00) 45 dB.”

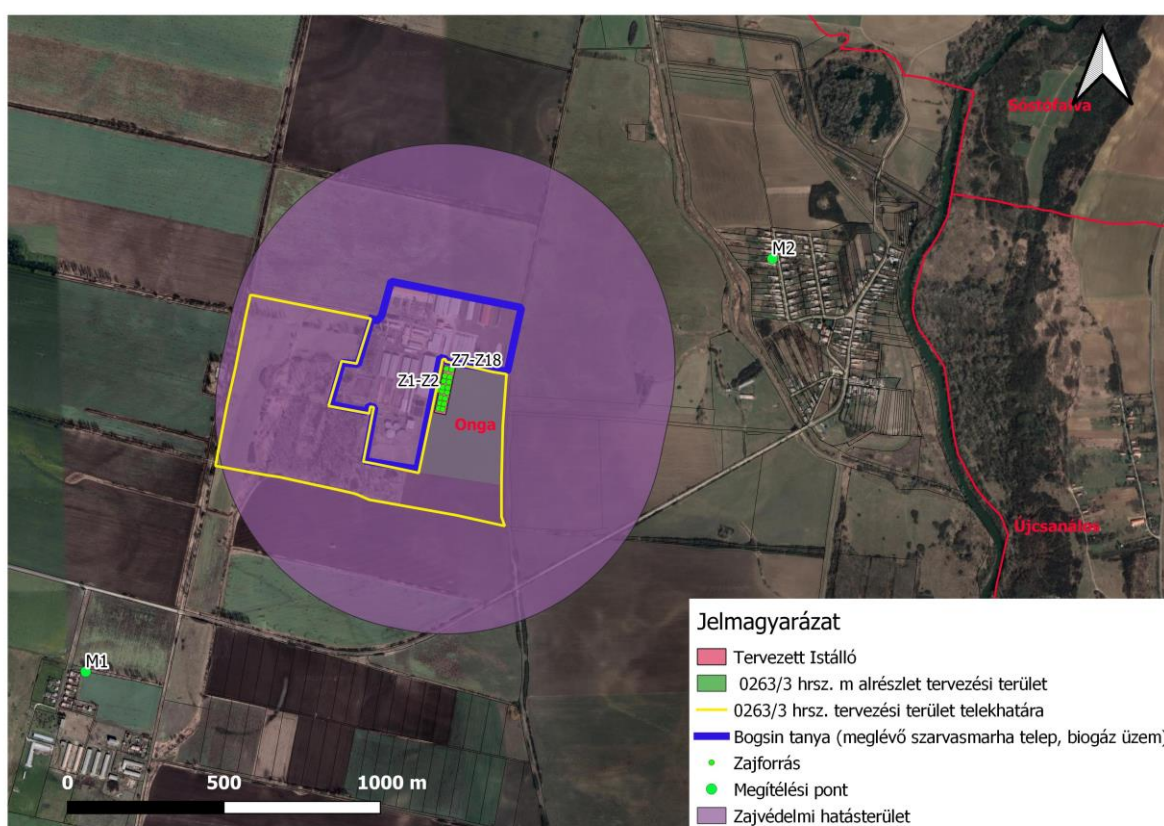
A 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet alapján környezeti zajforrás hatásterületének lehatárolásakor azt a napszakot kell figyelembe venni, amely alapján a legnagyobb hatásterület mérhető, illetve számítható, esetünkben ez a nappali időszakot jelenti.

A vizsgált létesítmény esetében a hatásterület definíciója a hivatkozott bekezdés *a) és d)* pontjának felel meg.

18. táblázat: A vizsgált létesítmény zajvédelmi hatásterülete

Szabályozási terv szerinti besorolás	Zajterhelési határérték (dB) nappal/éjjel	Háttérterhelés (dB)	Zajterhelés értéke a hatásterület határvonalán (dB) nappal/éjjel	Hatásterület nagysága* (m) éjjel
Lf falusias lakóterület	50	-	40	~ 700

*A hangterjedés számítását az MSZ 15036 – Hangterjedés a szabadban c. szabvány alapján végezzük el, figyelembe véve a távolság szerinti korrekciót.

16. ábra: Zajvédelmi hatásterület

A hatásterületen védendő létesítmény nem található.

A próbaüzemelés ideje alatt célszerű szabványos környezeti zajmérést végezni és az eredmények alapján a terület pontos lehatárolását elvégezni és a zajkibocsátási határértéket megkérni.

Parkoló létesítése nem tervezett, a szarvasmarha telephelyen meglévő parkoló szolgálja ki a dolgozók parkolási igényét.

Közvetett hatásterület

Közvetett hatásterületen a tevékenységhez köthető járművek által használt útvonalon megnövekedett közúti forgalom miatti zajszint növekedéssel érintett területet értjük.

A létesítmény megvalósításához szükséges szállítási tevékenység zajvédelmi szempontú hatásterületét a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) pontja definiálja. E szerint közvetett hatásterületen a szállítójárművek által használt útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés változást okoz. A hatásterületet azokra a szállítási, fuvarozási tevékenységekre kell meghatározni, amelyek

a) országos közúton vagy helyi közutak közül belterületi első- és másodrendű főutakon valósulnak meg, és

b) az alaptevékenység környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles.

Esetünkben egyik feltétel sem teljesül, így hatásterületet nem jelöltünk ki.

A vizsgált beruházás zajkibocsátása jelen dokumentációban rögzített üzemelés mellett a vonatkozó zajvédelmi előírásoknak megfelel.

ffd) Hatás a felszámolási időszakban

A megszüntetés fázisában a kivitelezés bemutatotthoz hasonló hatások várhatóak.

fg) Hulladékgazdálkodás

Jogszabályi háttér:

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 225/2015. (VIII.7) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól
- 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól

- 309/2014. (XII. 11.) Kormányrendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről,
- 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről,
- 72/2013. (VII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről,
- 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól.

fga) Hatások a kivitelezés időszakában

A települési szilárd hulladékhoz hasonló hulladék gyűjtésére telepített konténer szükséges.

A keletkező hulladékok elszállítását és ártalmatlanítását arra engedéllyel rendelkező vállalkozások végzik el.

Az építés során keletkező anyagokat nem minden esetben tekinthetjük hulladéknak. Hisz az építésből származó anyagok nagy része alapanyagként újra felhasználható pl.: a tervezési területen.

A tervezési területen tervezői becslés szerint várhatóan a 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet 1. mellékletben megadott mennyiségnél kevesebb hulladék keletkezik az adott hulladékfajtákból, így a kivitelező a hulladékok elkülönített gyűjtésére nem kötelezett. A kivitelező cég bevállásra kötelezett, amennyiben a 309/2014. (XII.11.) Korm.rendelet 11. §-ban meghatározottnál nagyobb mennyiségű hulladék elhelyezését, ártalmatlanítását végzi tárgyévben.

Az építési tevékenység során törekedni kell egyrészt a minimális hulladékképződésre, illetve az esetlegesen keletkező hulladékok - pl. csomagolóanyagok¹ - újrahasznosítására.

A várhatóan keletkező hulladékok fajtája és mennyisége az alábbiak szerint alakul:

19. táblázat: Az építés során várhatóan keletkező hulladékok mennyisége

A hulladék anyagi minősége szerinti csoportok	HA kód	Megnevezés	Becsült keletkező mennyiség (tonna)	45/2004 BM-KvVM rendeletben megadott mennyiségi küszöb (tonna)
Kitermelt talaj	17 05 04	Föld és kövek, melyek különböznek a 17 05 03-tól	-	20
	17 05 06	Kotrési meddő mely különbözik a 17 05 05-től		

¹ 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet

A hulladék anyagi minősége szerinti csoportok	HA kód	Megnevezés	Becsült keletkező mennyiség (tonna)	45/2004 BM-KvVM rendeletben megadott mennyiségi küszöb (tonna)
<i>Hulladékká vált csomagolóanyag</i>	15 01 01	papír és karton csomagolási hulladék	0,01	-
	15 01 02	műanyag csomagolási hulladék	0,2	
	15 01 03	fa csomagolási hulladék	-	
<i>Betontörmelék</i>	17 01 01	beton	0,1	20,0
<i>Aszfalttörmelék</i>	17 03 02	bitumen keverék, amely különbözik a 17 03 01-től	-	5,0
<i>Fahulladék</i>	17 02 01	fa	-	5,0
<i>Fémhulladék</i>	17 04 01	vörösréz, bronz, sárgaréz	-	2,0
	17 04 02	alumínium		
	17 04 03	ólom		
	17 04 04	cink		
	17 04 05	vas és acél		
	17 04 06	ón		
	17 04 07	fémkeverékek		
	17 04 11	kábelek, melyek különböznek a 17 04 10-től		
<i>Műanyag hulladék</i>	17 02 03	műanyag	0,3	2,0
<i>Vegyes építési és bontási hulladék</i>	17 09 04	kevert építkezési és bontási hulladékok, amelyek különböznek a 17 09 01, 17 09 02 és 17 09 03-tól	1,0	10,0
<i>Ásványi eredetű építőanyag-hulladék</i>	17 01 02	tégla	-	40,0
	17 01 03	cserép és kerámiák		
	17 01 07	beton, tégl, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke, amely különbözik a 17 01 06-tól		
	17 02 02	üveg		
	17 06 04	szigetelő anyagok, melyek különböznek a 17 06 01 és 17 06 03-tól		
	17 08 02	gipsz-alapú építőanyag, amely különbözik a 17 08 01-től		
Összesen:			1,61	

Tehát a beruházás során különféle hulladékok keletkezésével kell számolni. Az építés, szerelés, beüzemelés idején veszélyes és veszélyesnek nem minősülő hulladékok következő főbb csoportjainak keletkezése várható:

- építőanyag (cement, beton, tégl, stb.) törmelék, hulladék,
- tömítő-, szigetelőanyag hulladék,
- festékek, lakkok és egyéb bevonó, korrózióvédő anyagok hulladékai,
- szennyezett hígító és oldószerek,

- műanyag hulladékok,
- olaj- és olajos hulladékok,
- gumi hulladékok.

Az építkezés alatt esetlegesen keletkező veszélyes hulladékokat előzetes tervek szerint a 246/2014. (IX.29.) Korm. rendeletnek megfelelően elkülönítetten, szelektíven gyűjtik, a minél nagyobb arányú hasznosíthatóság érdekében. Hasznosításukról vagy ártalmatlanításukról arra jogosult szakcég bevonásával kell intézkedni.

Az építés alatt a munkagépek, beépítésre kerülő gépészet elemeinek meghibásodása, karbantartása, során keletkező veszélyes hulladék a műveletet végző szakcég felelősségi körébe tartozik, illetve a beruházó felelősségi körébe tartozó veszélyes hulladék esetén ideiglenes veszélyes hulladék munkahelyi gyűjtőhely kialakítása történik meg a munkaterületen.

Utóbbi esetben a beruházónak figyelembe kell venni a 246/2014. (IX.29.) Korm.rendelet előírásait az alábbiak szerint:

- A gyűjtőhelynek megfelelő burkolattal kell rendelkeznie.
- Célszerű veszélyes hulladék gyűjtő konténert beszerezni, mely gyárilag kármentővel ellátott, és kialakítása olyan, mely a tárolni tervezett veszélyes hulladékok kémiai hatásainak ellenáll. (Jellemzően hulladékolajok, és olajokkal szennyezett adszorbensek keletkezése feltételezhető.)
- A konténernek zárhatónak kell lennie és amennyiben erre lehetőség van, a környezetétől megfelelő módon el kell szeparálni.
- A fentiek betartása esetén szivárgó réteg és szigetelőréteg telepítése nem szükséges.

fgb) Hatások az üzemelés időszakában

A telepen keletkező nem veszélyes hulladékok

- Szilárd kommunális hulladék

A szilárd kommunális hulladék gyűjtése a szociális épület előtt kihelyezett, 110 l-es gyűjtőedényzetben történik.

A telepen keletkező nem veszélyes települési hulladékok elszállítását a közszolgáltató végzi.

A telepen keletkező veszélyes hulladékok

A telepen végzett tevékenységből következően a keletkező veszélyes hulladékok mennyisége elhanyagolható.

A telephely területén lévő zárt, fedett veszélyes hulladéktároló megfelel a keletkező veszélyes hulladékok környezetszennyezést, illetve - károsítást kizáró módon történő ideiglenes tárolására.

A hulladék gyűjtőhelyen a hulladékokat szelektíven, az adott hulladéknak megfelelő, annak környezetbe jutását megakadályozó edényzetben, felirattal ellátva tárolják.

- Állati hullák

Az elhullott állatok a szarvasmarha telepen meglévő hullatárolóba kerülnek. Az állati hullák elszállítását az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi. Az elszállítás bejelentés alapján történik.

- Gyógyszermaradékok, csomagolóanyagok

Az állatok egészségügyi ellátásához szükséges gyógyszer mennyiség előzetes meghatározása a tervezett felhasználáshoz mérten történik. Így gyógyszermaradékok keletkezése esetleges.

- Fertőtlenítőszer csomagolóanyagok

A fertőtlenítőszer teljes mennyiségben felhasználásra kerülnek, hulladékként csomagolóanyagok keletkeznek.

A telephelyen keletkező fertőtlenítőszer göngyölegek gyűjtése az üzemi gyűjtőhelyen történik, a hulladék fajtájának megfelelő gyűjtőedényzetben.

- Olajos hulladékok

Olajos hulladékok a telepen működő gépi berendezések helyi javítási, karbantartási munkái során keletkeznek, amelyek főként a szénhidrogén-származékokkal szennyezett törlőkendők.

A telephelyen keletkező olajos hulladékok gyűjtése az üzemi gyűjtőhelyen történik, a hulladék fajtájának megfelelő gyűjtőedényzetben.

A telepen keletkező veszélyes hulladékok elszállítását érvényes hulladék gazdálkodási engedéllyel rendelkező cég végzi.

Hatásterület lehatárolás

Hulladékgazdálkodási szempontból a hatásterület kijelölése nem értelmezhető. A tevékenység által okozott légszennyező és zajhatás, valamint a generált többlet forgalom hatása a vonatkozó fejezetekben került megadásra.

fgc) Hatások a felszámolás időszakában

A felszámolás során bontási hulladék keletkezése várható. A beépítésre tervezett anyagok kiválasztásakor a tervezők törekednek arra, hogy a felhasználásra kerülő anyagok a későbbiek során hasznosíthatók legyenek. A keletkező hulladékok típusa, és a vonatkozó kötelezettségek megegyeznek a kivitelezéskor keletkezett hulladékokkal, a jogszabályi előírások változatlan fennállását feltételezve.

fh) Élővilág

A beruházás tervezési terület a NATURA 2000 hálózat része, ezért NATURA 2000 hatásbecslés elkészítése szükséges.

A 275/2004. (X. 8.) sz. Korm. rendelet 14. sz. melléklete szerinti NATURA 2000 - es hatásbecslést teljes terjedelmében a *Melléklet*hez csatoltuk.

g) A vizek állapotromlását okozó – kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése érdekében javasolt intézkedések

A tervezett létesítmény létesítése és működése a felszíni- és felszín alatti vizekre nincs negatív hatással.

h) Az éghajlatváltozással összefüggésben

A tervezett tevékenység az éghajlatváltozásra jellemzően nem érzékeny. Tekintettel arra, hogy a tervezett istálló létesítése, kivitelezése során várhatók csak csekély mértékű emissziós kibocsátások, az üzemelés során kimutatható mértékű légszennyező hatás - bűzhatás nem lesz számottevő, így a projekt megvalósítása és a későbbi üzemeltetése az éghajlatváltozást egyáltalán nem befolyásolja.

Az épület tervezésénél, műszaki kialakítása során figyelembe vették az éghajlatváltozás hatásaihoz (jegesedés, szélviszonyok) való alkalmazkodást.

5. KLÍMAADAPTÁCIÓ LEHETŐSÉGEINEK VIZSGÁLATA A TERVEZETT PROJEKT KAPCSÁN

A jelen értékelést a tervezett beruházás tekintetében a Klímapolitika Kft. által készített Útmutató projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez című dokumentuma alapján készítettük el.

Éghajlatváltozás által befolyásolt projekt azonosítása

A klímakockázati értékelés első lépéseként meg kell határozni, hogy a jelen beruházás az éghajlatváltozás által befolyásolt projekt-e. A beruházás esetében annak tervezett élettartama, valamint a tervezett működése több mint 15 év. Az üzemeltetés a tervezési fázisba jóval meghaladja a 15 évet.

A földrengés-veszélyeztetettséget a vízszintes talajgyorsulás maximális értéke határozza meg. Az értéket az alábbi térkép segítségével határozhatjuk meg, melyen a Magyarország területére vonatkozó, 50 évre szóló, 10%-os valószínűségi meghaladás melletti (1/475 év) horizontális gyorsulási értékek láthatóak, az alapközetre vonatkoztatva, m/s^2 mértékegységben.

A vizsgált terület és térsége a $0.90\text{-}1.0 \text{ m/s}^2$ közötti maximális vízszintes talajgyorsulás értékkel jellemezhető, mérsékelt (Magyarországon alkalmazott szeizmikus zónatérkép alapján a vizsgált terület a 2. zónába tartozik, forrás: <http://www.georisk.hu/Maps/maps.html>) szeizmicitású kategóriába sorolható, a térség földrengéseknek való kitettsége alapján tehát a mérsékelt kitettségű kategóriába tartozik.

Vízkároktól való kitettség szempontjából tekintetében a beruházási terület védettnek mondható.

A projekt éghajlati érzékenységeinek meghatározása, potenciális hatások azonosítása

A projekt megvalósulását befolyásoló éghajlati változások:

- átlagos felszíni hőmérséklet lassú növekedése,
- hőhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése,
- csapadék intenzitásának növekedése,
- megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés,
- viharos időjárási események számának és intenzitásának növekedése,

Az egyes éghajlati változások bekövetkező fizikai hatások, amik a szolgáltatást is befolyásolhatják. Az egyes éghajlati változásokhoz az alábbi hatások tartozhatnak:

- a létesítmények szerkezetének stabilitása csökken,
- viharok időjárás következtében bekövetkező károk (pl.: ablaktörések, villám okozta károk).

A fenti elsődleges hatások további másodlagos hatást okozhatnak, melyek kihathatnak a társadalom és gazdaság egészére.

A fizikai infrastruktúrát érintő negatív hatások magasabb fenntartási költségeket eredményeznek, illetve eleve magasabb beruházási költséget tehetnek szükségessé.

Az értékelés során a <https://sites.ualberta.ca/~ahamann/data/climateeu.html> honlapon ingyenesen elérhető ClimateEU szoftver által szolgáltatott adatok alapján vonunk le következtetéseket az alábbiakban.

Kiemelendő itt, hogy hazai, mind EU, illetve Nemzetközi viszonylatban több, egymástól nagyságrendjét tekintve számos esetben eltérő adatforrás áll rendelkezésre. Választásunk két okból esett ezen szoftverre:

- Ingyenesen elérhető, azonban folyamatos frissítése biztosított a fejlesztő gárda által.
- Hely specifikus adatokkal szolgál, ami a többi adatforrásra nem jellemző.

Az értékelés során az alábbi klimatikus adatok múltbeli és jövőbeli változásait elemezzük:

- havi átlag hőmérséklet
- havi átlag csapadék
- havi átlag max. hőmérséklet
- havi átlag min. hőmérséklet.

A fenti adatok elemzését, vizsgálatát indokolja:

- A csapadékvíz mennyiségi változása a tervezés során figyelembe veendő (megemlítve itt az elmúlt évek jelentős napi maximum értékeit is, mely sajnos azonban az alábbi vizsgálatokban a havi átlagértékek miatt nem jelennek meg élesen)
- A havi átlag, havi átlag maximum és minimum hőmérsékletek jelentős hatást gyakorolhatnak a létesítmények üzemeltetésére, energiafelhasználására.
- Jelentős hatások esetén a közvetett, az éghajlat változására áttételesen hatást gyakorló tényezők jelentősége is megnő.

Évi átlagos hőmérséklet

A területen az évi átlag középhőmérséklet változásait mutat, egy általános melegezési tendencia érzékelhető az év nagy részében. Kivételt képez a modellezés alapján május hónap,

ahol 0,1°C-os csökkenés várható az átlag hőmérsékleti értékekben. A legnagyobb növekedés februárban volt, mely 3,8°C-os növekmény formájában jelenik meg. Az 1981-2009 közötti időszaknak az évi átlag hőmérséklete 10,97°C, míg a 2050-re készített modellezése 12,83°C-nak adódott. Ez a vizsgált periódusban egy 1,86°C-os átlagos hőmérséklet növekedést jelent. Az globális törekvések szerint ezen értéket 2 °C alatt kellene tartani az iparosodás előtti állapothoz képest.

Évi átlagos maximális hőmérséklet

A területen az évi átlagos maximális hőmérséklet változásaiban egy általános melegedési tendencia figyelhető meg, mely alól a május hónap kivételt képez egy 0,6°C-os csökkenés formájában. Erőteljes növekedés érzékelhető a jövőbeni időszakban az október-február intervallumban. A legjelentősebb emelkedés februárban figyelhető meg, mely 3,3°C-os növekmény formájában jelenik meg. Az 1981-2009 közötti időszaknak az évi átlagos maximális hőmérséklete 15,45°C, míg a 2050-re készített modellezése 17,17°C-nak adódott. Ez a vizsgált periódusban egy 1,72°C-os átlagos maximális hőmérséklet növekedést jelent.

Évi átlagos minimális hőmérséklet

A területen az évi átlagos minimális hőmérséklet változásaiban egy általános melegedési tendencia figyelhető meg az év egészében. Erőteljes növekedés érzékelhető a jövőbeni időszakban az október-december, illetve a február-április intervallumokban. A legnagyobb változás február hónapban jelentkezik, egy 4,2°C-os abszolút növekmény formájában 2050-ben. Az 1981-2009 közötti időszaknak az évi átlagos minimális hőmérséklete 6,5°C, míg a 2050-re készített modellezése 8,51°C-nak adódott. Ez a vizsgált periódusban egy 2,01°C-os átlagos minimális hőmérséklet növekedést jelent.

Évi átlagos csapadékmennyiség

A területen az évi átlagos csapadékmennyiség változásaiban egy általánosan növekedő tendencia figyelhető meg az év nagy részében. Kivételt képeznek a modellezés alapján az október és november hónapok, ahol a jövőbeni időszakban egy 2 mm-es, illetve egy 3 mm-es csökkenés figyelhető meg. Erőteljes növekedés érzékelhető a jövőbeni időszakban a július-szeptember intervallumban. A legnagyobb változás július hónapban jelentkezik, egy 14 mm-es növekmény formájában 2050-ben. Az 1981-2009 közötti időszaknak az évi átlagos csapadékmennyisége 45,50 mm, míg a 2050-re készített modellezése 51,75 mm-nek adódott. Ez a vizsgált periódusban egy 6,25 mm-es átlagos csapadékmennyiség növekedést jelent.

A csapadékmennyiség a területen az 1981-2009-es időszakra 590 mm/évnek adódott. A modellezés alapján a 2050-es időszakra ez 652 mm/év-re fog változni.

Összefoglalóan a csapadékmennyiség értékek kapcsán az alábbi következtetések vonhatók le:

- várhatóan több csapadék fog jelentkezni a területen, mind havi, mind éves szinten
- a megnövekedett csapadékmennyiség előrevetíti nagyobb pufferkapacitás kiépítésének szükségességét a megfelelő tároláshoz
- megfelelő tárolókapacitás kialakítása lehetőséget biztosít a szárazabb/melegebb időszakokban a hatékonyabb öntözésre

Az egyes éghajlati tényezőkre vonatkozó kockázatértékelés

Az alábbi táblázat értékeli a bekövetkezési valószínűségét az egyes időjárási eseményeknek, és egyben megadja a hozzájuk társított következmények mértékét is. Az egyes kategóriák leírása alább látható.

Valószínűség:

20. táblázat: A bekövetzett valószínűség értékelése

Valószínűség	Következmény		
	Kicsi (1)	Mérsékelt (2)	Jelentős (3)
Gyakori (3)	Alacsony (3)	Közepes (6)	Magas (9)
Lehetséges (2)	Alacsony (2)	Közepes (4)	Közepes (6)
Ritka (1)	Alacsony (1)	Alacsony (2)	Alacsony (3)

Ritka: Csak kivételes esetekben következik be.

Lehetséges: Bekövetkezhet a közeljövőben, vagy a létesítmény működési időszakában (5 éven belül).

Gyakori: Nagy valószínűséggel bekövetkezik a közeljövőben, vagy a létesítmény működési időszakában (1 éven belül).

Következmények:

Kicsi: Kismértékű kár keletkezik, nincs komolyabb hatása a környezetre, illetve a létesítményre. Anyagi károk nincsenek, vagy csak minimálisak.

Mérsékelt: Látható károkat okoz a környezetben, illetve a létesítményben. Fizikai károk keletkezhetnek a létesítményben, melyek kijavítása komolyabb anyagi terhekkel jár.

Jelentős: Komoly károk keletkeznek mind a természetes, mind az épített környezetben. Igen komoly anyagi terhekkal járnak a javítási munkálatok.

21. táblázat: Az egyes időjárási események kockázatértékelése

Esemény	Alesemény	Valószínűség	Következmény	Várható hatás/Kockázat	Javasolt beavatkozás
Súlyos viharok	Szélvihar	3	2	6	Szélsőséges viharok kapcsán nagyobb figyelmet a hirtelen lehulló nagyobb csapadékhozamokra, illetve annak elvezetésére kell fordítani a csapadékvíz gyűjtő és a befogadó rendszer megfelelő méretezésével.
	Hóvihar	2	2	4	
	Jégeső	2	2	4	
Szélsőséges hőmérséklet	Hőhullám	2	1	2	A fűtési rendszer nem kerül kiépítésre a területen
	Hideghullám	1	1	1	
Aszály	-	1	1	1	Az aszály hatásainak csökkentése érdekében javasolható csapadékvíz puffer tározó telepítése, mellyel a csapadékszegény időszakok kezelhetővé válhatnak.
Tűzkár	-	1	1	1	A tűzkár várható hatásainak minimalizálása érdekében a tűzvédelmi előírások betartása, a védőtávolságok figyelembe vétele javasolható.
Árvíz	-	1	1	1	A terület környezetében tényleges kockázatot jelentő felszíni vízfolyás nem található, így többlet beavatkozás nem indokolt
Belvíz	-	1	2	2	A talajvíz mélysége: 2-4 m így az éghajlatváltozás által gyakorolt többlet hatásokat is figyelembe véve nem várható komolyabb belvíz kockázat a tervezési terület kapcsán

Tervezett létesítmény éghajlatváltozásra gyakorolt hatásainak értékelése

A tevékenység nem befolyásolja a feltételezhető hatásterület alkalmazkodási képességét a klímaváltozáshoz. A terület használata megváltozik a beruházás kapcsán, illetve a terület jellege és képe is kis mértékben átalakul. Burkolt, illetve beépített területek kerülnek kialakításra.

A fentebb leírtak következtében nem várható jelentős változás a környezet adaptációs képességében.

6. AZ 1-3. SZÁMÚ MELLÉKLETBE TARTOZÓ TEVÉKENYSÉGEK DOKUMENTÁCIÓJÁNAK EGYÉB KÖVETELMÉNYEI

a) az engedélykérő azonosító adatai

Általános adatok fejezet alatt azonosítva.

b) minősített adatok, vagy a környezethasználó szerint üzleti titkot képező adatok

A projekt kapcsán ilyen jellegű információk nem merültek fel

c) ha a tevékenység során alkalmazandó technológia, felhasználandó anyagok

A létesítményben újonnan bevezetésre kerülő technológia alkalmazása nem tervezett.

d) országhatáron áttérjedő környezeti hatás bekövetkezésének lehetősége

A beruházás kapcsán, az országhatáron átnyúló hatások kialakulása nem valószínűsíthető.

e) ha az előzetes vizsgálatra erdő igénybevételével járó beruházáshoz vagy tevékenységhez kapcsolódóan kerül sor, és korábban az erdészeti hatóság igénybevételi vagy elvi igénybevételi eljárása nem került lefolytatásra, az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell

A beruházás nem jár erdő igénybevétellel.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

Levegőtisztaság-védelem

A kivitelezési tevékenységhez kapcsolódó szállítás légszennyező hatást semlegesnek minősítjük. A terhelések időben eltérő időpontokban és helyeken jelentkeznek és nem egyszerre, ezért a hatások nem adódhatnak össze.

A NATURA 2000 védettségű területekre vonatkozó, ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szinteket figyelembe véve méréssel a terhelésnövekedés nem mutatható ki. Határérték túllépés sem lakott területen, sem NATURA 2000 területen nem várható.

Talaj

A kivitelezés szakaszában a szállítási tevékenységből, építésből, illetve az anyagok ideiglenes tárolásából eredő hatásokkal lehet számolni. Az ideiglenes területfoglalással járó hatásokat semlegesnek ítéljük meg. A maradandó területfoglalás (mint hatótényező) hatása megszüntető jellegű. Hatása az újonnan kialakított építmények által elfoglalt területekre terjed ki.

Az üzemeltetés során, a területen, illetve a megközelítési út mentén keletkező hulladékok megfelelő, gondos gyűjtésével, tárolásával, elszállításával a talajszennyezés elkerülhető.

Felszíni és felszín alatti víz

A felszín alatti vizek állapota szempontjából kiemelten és fokozottan érzékeny területen található a beruházással érintett terület, ezért a kivitelezés során fokozott körültekintéssel kell eljárni.

A felszíni, felszín alatti víz és a földtani közeg szennyeződésének megelőzése érdekében szükséges a kivitelezési munkálatok során keletkező hulladékok megfelelő tárolása, gyűjtése, ártalmatlanító szervezetnek történő átadása.

Természet és tájvédelem

A szarvasmarha-telep része a HUBN 10007-es NATURA 2000 területnek.

A terület védettségének oka elsősorban a területi integritás biztosítása a Hernád-folyó völgyében, a folyóra, vizes rétekre és kisparcellás mezőgazdasági művelésre alapozva.

A biológiai sokféleségnek sok esetben nem csak a természetközeli területek a fontos elemei, hanem a mezőgazdasági, nem intenzíven művelt részek is.

Ismeretes, hogy a nyitott szarvasmarhatelepek (sertéstelepek kevésbé) sok védett madárfajnak nyújtanak fészkelési, táplálkozási lehetőséget.

A telep az elmúlt évtizedben gyakorlatilag szinte minden évben vizsgált volt természetvédelmi szempontból, a különböző beruházások miatt. Minden hatásbecslés azzal az eredménnyel zárult, hogy az aktuális fejlesztés, illetve a telep egésze nem jelent negatív hatást sem a NATURA 2000 jelölő fajokra, sem egyéb védett állatfajokra sem, beleértve a gerinctelen faunát is.

Klímaadaptáció

A beruházás kapcsán nem várható jelentős változás a környezet adaptációs képességében. A létesítményre a változó klimatikus viszonyok várhatóan nem fejtenek ki számottevő hatást.

Hulladékgazdálkodás

A létesítményben keletkező hulladékok gyűjtése, megfelelő engedéllyel rendelkező hasznosító, vagy ártalmatlanító szervezetnek történő átadása biztosított lesz. Az üzemeltető be fogja tartani a vonatkozó jogszabály szerinti előírásokat, teljesíti a kötelezettségeket.

Zajvédelem és rezgésvédelem

A kivitelezés során várható a zajvédelmi határértékek túllépése nem várható a legközelebbi védendő épület vonatkozásában, amely miatt zajvédelmi határérték alóli felmentést kell kérvényezni az illetékes hatóságtól.

A közlekedési utakon generált többlet forgalom várhatóan nem okoz számottevő növekedést a zajterhelésben.

Az üzemelés időszakában a tervezési területen az istálló gépészeti berendezéséhez (ventilátor, fejőrobot, kompresszor) kapcsolódó pontszerű források zajkibocsátását vizsgáltuk.

A számítási eredmények alapján kijelenthető, hogy a létesítmény egyetlen vizsgált ponton sem okozza a zajvédelmi határérték túllépését.

A kivitelezés maximális zajvédelmi hatásterülete az 50 dB-es határértéket figyelembe véve 60 méternek adódik.

Az üzemelés időszakára vonatkozó zajvédelmi hatásterülete a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § előírásai alapján került meghatározásra, melynek mértéke max. 700 m.

Mellékletek

1. Megbízólevél
2. Szakértői jogosultságot igazoló okiratok
3. Talajvédelmi terv
4. Végleges más célú hasznosítás megállapítása - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földhivatal Főosztály, Földhivatali Osztálya, 11053-3/2021. számú határozat
5. Onga Város Önkormányzati hozzájárulás – településkép
6. NATURA 2000 hatásbecslés

1. Megbízólevél

MEGBÍZÓLEVÉL

Alulírott Huber Wilmuth, mint a GEO-FRÍZ Kft. (3562 Onga, Bogsin tanya, 0263/6 hrsz.)
ügyvezetője igazgatója

megbízom

a GREEN SIDE Kft-t (3525 Miskolc, Nagy Imre u.11.), hogy Onga külterületén, a 0263/3
hrsz-ú ingatlanon tervezett robotos termelői istálló előzetes vizsgálati dokumentációját
elkészítse és a hatósági eljárás során a Kft-t képviselje.

Onga, 2022. február 24.

GEO-FRÍZ KFT. ①
3562 Onga, Bogsin-Tanya
Tel./Fax: 46-543-240
Bank: 10918001-00000004-08400008
Adószám: 15748176-2-05

Huber Wilmuth

ügyvezető igazgató

2. Szakértői jogosultságot igazoló okiratok

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (46) 505-483 Fax: (46) 505-484

Cím: Miskolc 3525 Madarász Viktor utca 9. fszt I.

Honlap: <http://www.bomek.hu>

Ügyszám: 05-122/2019

Kelt: 2019. május 31.

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Tóth Róbert**

Lakcím: **3534 Miskolc Róna utca 1-2. H lph. 3. em. 1.**

Kamarai nyilvántartási szám: **05-0854**

Végzettségek:

okl. földtudományi mérnök (száma: 14-B/1991.06.24., kelte: 1991/06/24)

humán térinformatikai szakmérnök (száma: 10.594, kelte: 1997/05/15)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján a **2024.05.31-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Jelen hatósági bizonyítványt az építésügyi és építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. §-a és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése alapján, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara által vezetett mérnök kamarai névjegyzéki nyilvántartásban rendelkezésre álló adatokból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.

p. h.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Tóth Róbert

2. Irattár

Ügyszám: 302/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

[Signature]
Michnyóczki Nándor
titkár

p.h.

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)

2. Irattár

Telefon: (46) 505-483 Fax: (46) 505-484

Cím: Miskolc 3525 Kossuth Lajos u. 11.

Honlap: <http://www.bomek.hu>

Ügyszám: 303/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: 3776 Radostyán Rákóczi u. 41.

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

Michnyóczki Nándor
titkár

p.h.

Kapiták:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)
2. Irattár

Ügyszám: 305/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Zaj- és rezgésvédelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)

2. Irattár

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Jogi, Közigazgatási és Koordinációs Főosztály
Jogi és Koordinációs Osztály

Ügyiratszám: 14/972-2/2010.
Előadó: dr. Zöllner Polett

Sz-015/2010.

HATÁROZAT

Molnár Péter Pál (lakik: 3517 Miskolc, Palota u. 87.) kérelmezőt, aki

született:

anyja neve: I

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Agrártudományi Egyetem
Mezőgazdaságtudományi Kar,
73/1988., 1988. június.;
2. Kossuth Lajos Tudományegyetem
Természettudományi Kar, 484/1999., 1999. június 26.

szakképzettsége:

okleveles agrármérnök
okleveles környezetvédelmi ökológus

SZTV élővilágvédelem
SZTjV tájvédelem

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2010. február 11.

Dr. Heesei Pál
Főigazgató-helyettes

3. Talajvédelmi terv

HUMUSZGAZDÁLKODÁSI

TALAJVÉDELMI TERV

Onga hrsz. 0263/3 - mezőgazdasági telephely bővítése

MEGRENDELŐ:

HUBER WILMUTH

3562 Onga, Bogsin-tanya

A TERVHEZ MEGVIZSGÁLT TERÜLET:

Onga külterület hrsz. 0263/3 4,5790 ha szántó (4,5)

A MENTÉSRE ÉRDEMES HUMUSZ MENNYISÉGE: 4.857 m³

A megrendelő helyszínrajz segítségével tájékoztatott a kivitelezés paramétereiről. Ezek az adatok a számításoknál találhatók. Előzményként lásd a 33-C47/2020 tervszámú 2020. 12. 18. dátummal kiadott talajvédelmi tervet, amelyben a talajvizsgálati jegyzőkönyv is megtalálható.

A TERVET KÉSZÍTETTE:

VIRÁG LÁSZLÓ MARCELL
talajvédelmi szakértő
nyilvántartási szám: 004/2014

“VIRÁG” SZKT

Szakértői és Szaktanácsadói Kft.
3516 Miskolc, Apátsági út 26.
Adószám: 12449505-2-05

A TERV SZÁMA: 44-C47/2020

A terv 1 oldalt tartalmaz.

Melléklet: 1 db 1:4.000-es humuszgazdálkodási térkép és helyszínrajz,
talajvédelmi szakértői jogosultság nyilatkozat, megrendelői nyilatkozat

Miskolc, 2021. 03. 09.

HUMUSZGAZDÁLKODÁSI TERV

Az alábbi táblázatban összefoglaltak szerint a **Onga** határában kialakításra kerülő VMCH terület 45.790 m^2 , amely területből 8.095 m^2 -t érintenek jelentősebb földmunkák. Így a **mentésre érdemes humusz mennyisége:**

ONGA

Változás előtti hrsz.	VMCH terület (m^2)	Humuszmentési terület (m^2)	Mentésre érdemes humusz (m^3)	Művelési ág
0263/3	45.790	8.095	4.857	szántó

Humuszcéteg: 60 cm

Számítások:

- a kialakítandó objektumok (fejőház, istálló) és az azokhoz vezető utak együttes területe:

$$8.095 \text{ m}^2 \times 0,60 \text{ m} = 4.857 \text{ m}^3$$

- Mentett humusz tárolása:

A mentett humusz tárolása ennek elterítéséig a parcella kivonásra kerülő, de az építkezések által nem érintett részén, **humusz depóniákban**.

- A humuszterítéskor felhasználásra kerülő humusz mennyisége:

A mentésre érdemes humusz teljes mennyiségét az Onga hrsz. 0263/3 parcella kivett, de beépítetlen részén terítik. **4.857 m^3**

- Mentett humusz felhasználása:

A mentésre érdemes humusz teljes mennyiségével az Onga hrsz. 0263/3 parcella kivett, de beépítetlen részén **javítják a termőréteget**.

- A humuszterítés területe:

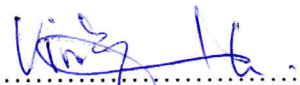
Az Onga hrsz. 0263/3 parcella kivett, de beépítetlen részén **$12.142,5 \text{ m}^2$**

- A humuszterítés vastagsága:

$$100 \times 4.857 \text{ m}^3 / 12.142,5 \text{ m}^2 = 40 \text{ cm} \text{ (matematikai adat)}$$

A humuszterítés valójában a terepviszonyokhoz illeszkedően, de a 40 cm-es vastagságot semmi esetre sem meghaladóan történik.

Miskolc, 2021. március 09.

Virág László Marcell
talajvédelmi szakértő

“VIRÁG” SZKT

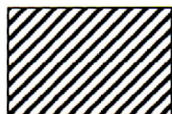
Szakértői és Szaktanácsadói Kft
3516 Miskolc, Apátsági út 26.
Adószám: 12449505-2-05

HUMUSZGAZDÁLKODÁSI TÉRKÉP ÉS HELYSZÍNRAJZ

(Onga hrsz. 0263/3 - mezőgazdasági telephely bővítése)

Lásd a következő oldalon a térképet!

JELMAGYARÁZAT

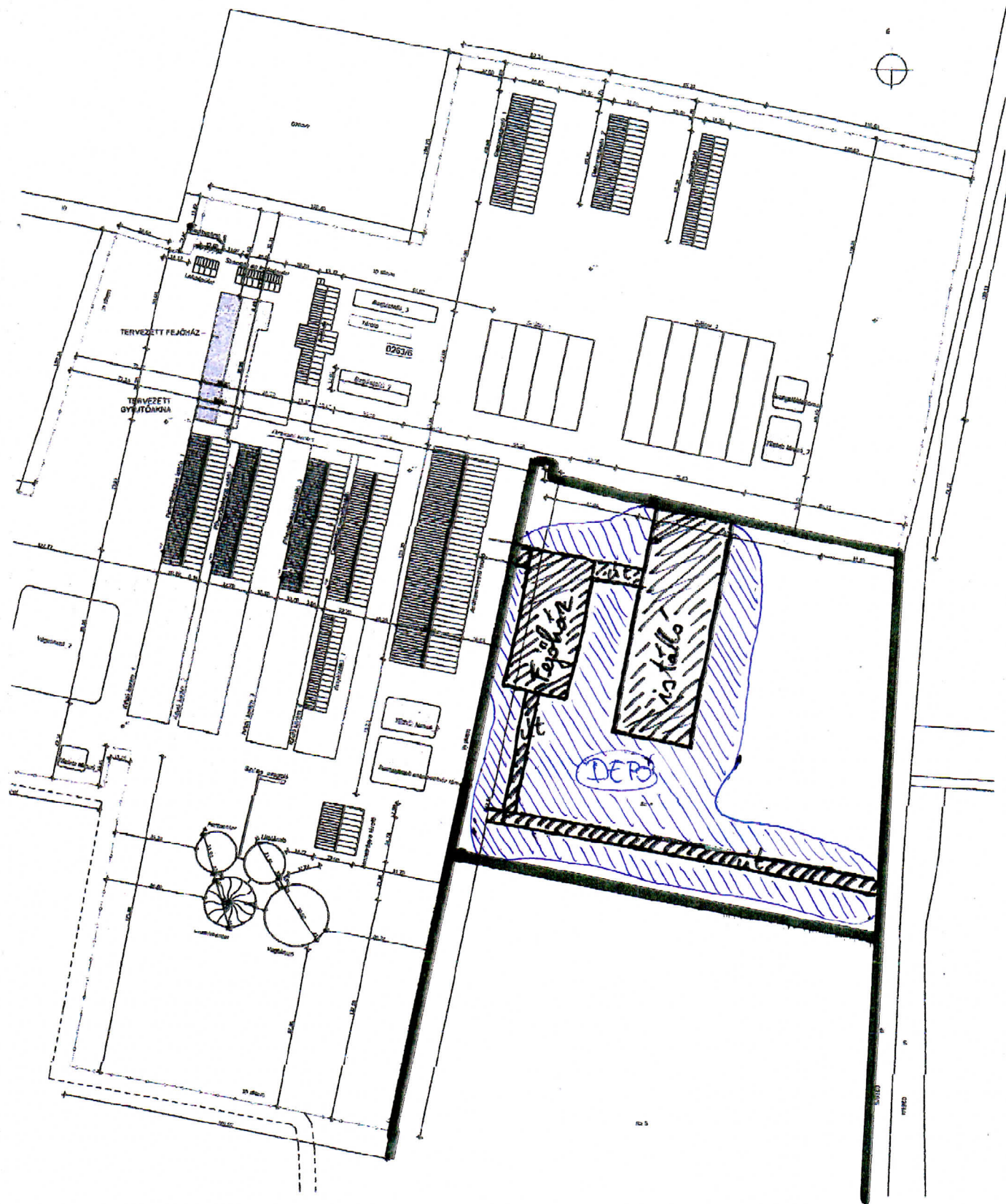
a humuszmentés területe (0-60 cm) fejőház, istálló és utak

a humuszterítés területe (0-40 cm)

MENTÉSRE ÉRDEMES HUMUSZOS TALAJSZINT 0-60 cm !

"VIRÁG" SZKT SZAKÉRTŐI ÉS SZAKTANÁCSADÓI KFT. 3516 MISKOLC, Apátsági út 26. Tel: 46/781-792; 30/68-543-50, e-mail: viragkft2010@gmail.com				
Munka megnevezése:	HUMUSZGAZDÁLKODÁSI TALAJVÉDELMI TERV VÉGLEGES MÁS CÉLÚ HASZNOSÍTÁS			Terv száma: 44-C47/2020
Munkarész megnevezése:	TÉRKÉP MELLÉKLET			Terület: 4,5790 ha
Megrendelő:	HUBER WILMUTH ONGA			Méretarány: 1: 4.000
Tervező: VIRÁG LÁSZLÓ M.	Felvételező: VIRÁG LÁSZLÓ M.	Laboratóriumvezető: ---	Rajzoló: VIRÁG LÁSZLÓ MARCELL	Dátum: 2021.03.09.

NYILATKOZAT

Alulírott Virág László Marcell (2481 Velence, Rózsa u. 1/a.) nyilatkozom, hogy a NÉBIH 2014. július 14-én kiadott, 04.2/4661-2/2014 iktató számú, Talajvédelmi szakértői jogosultság tárgyú, IGAZOLÁS-a alapján jogosult vagyok Talajvédelmi tervek készítésére a nevezett igazolásban felsoroltak szakterületén.

Miskolc, 2021. 03. 09.

Virág László Marcell

nyilvántartási szám: 004/2014

NYILATKOZAT

Jelen dokumentum aláírására jogosult személyként nyilatkozom, hogy a Virág László Marcell (2481 Velence, Rózsa u. 1/a; eng. szám.: 004/2014) talajvédelmi szakértő által készített, **44-C47/2020** tervszámú Humuszgazdálkodási Talajvédelmi Tervben leírtakat elolvastam, megértettem és az abban foglaltakat tudomásul vettem.

Miskolc, 2021. március 09.

Megrendelő

4. Végleges más célú hasznosítás megállapítása - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, Földhivatal Főosztály, Földhivatali Osztálya, 11053-3/2021. számú határozat

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: 11053-3/2021.

Ügyintéző: Szigeti Antal

Telefon: 06 46 504-027

Tárgy: Termőföld végleges más célú
hasznosításának engedélyezése és a
földvédelmi járulék megállapítása.

Mell.:

A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 37. §. (1) bekezdésének felhatalmazása alapján a földügyi igazgatási szerv hatáskörét gyakorló Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT:

A GEO-FRÍZ KFT. (3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.) kérelmére – állattartó telep bővítésének, új szarvasmarha istálló és fejőház építésének céljára – az Onga 0263/3 helyrajzi számú ingatlan I) alrészletéből

4 ha 5589 m² nagyságú, 91,18 Ak értékű IV. minőségi osztályú szántó művelési ágú
201 m² nagyságú, 0,30 Ak értékű V. minőségi osztályú szántó művelési ágú

terület, összesen 4 ha 5790 m² nagyságú, 91,48 Ak értékű termőföld végleges más célú hasznosítását
e n g e d é l y e z e m.

Az eljárás során a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 79/B. § (1) – (2) bekezdéseiben és 79/C. §-ában foglalt szakkérdéseket is vizsgálnom kellett.

A termőföld minőségi védelmének szakkérdésében az alábbi előírások betartását írom elő:

- A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 39. § (2) bekezdése alapján engedély nélkül tilos a talaj humuszos termőrétegének eltávolítása.
- A talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII.18.) számú FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. §. (7.) bekezdése, valamint a Rendelet 2. mellékletének 2.4. pontja alapján **humuszgazdálkodási tervet** kell készíteni, amely tartalmazza a humuszos termőréteg letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá a terület helyreállításával kapcsolatos munkákat.
- A talajfelszín megbontásával érintett területről eltávolított humuszos termőréteget ideiglenesen deponálni szükséges, elkülönítve az alsóbb talajrétegek jórészt gyengébb minőségű talajanyagaitól.

- A mentett humuszos termőréteg teljes mennyiségét a beruházás kivitelezése során igénybe vett földrészekre kell felhasználni úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőréteg vastagsága az eredeti humuszos termőréteggel együtt az 1 métert ne haladja meg. A felhasználásra nem kerülő rész eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétegeként, vagy természetközeli előállítására felhasználható, illetve ezekre a célokra átruházható.
- A fel nem használt humuszos termőréteg mennyisége után a beruházó talajvédelmi járulékot fizet a talajvédelmi hatóság részére.
- A mentett humuszos termőréteg mennyiségéről és felhasználásáról a beruházó köteles külön nyilvántartást vezetni, valamint a talaj védelmével kapcsolatos tevékenysége dokumentumait 5 évig megőrizni.
- A mentett humuszos termőréteg depóniák elszennyeződését, talajidegen anyagokkal történő keveredését meg kell akadályozni.
- A mentett humuszos termőréteg visszaterítése során az eredeti rétegrendet megtartva a kitermeléskori talaj tömődöttség szintet kell elérni, továbbá gondoskodni kell, hogy a munkálatok által érintett területeken terepegyenetlenségek, mezőgazdasági tevékenységeket gátló terepalakulatok (süllyedések, kiemelkedések) ne alakuljanak ki.
- A kivitelezés során az esetlegesen fellépő káros talajtömörödést a megfelelő agrotechnikai műveletekkel (mélylazítással, tárcsázással) meg kell szüntetni.
- A beruházás folyamán a csapadékvíz elvezetését úgy kell megoldani, hogy az érintett és a környező termőföldeken pangóvizet, belvizet ne okozhasson.
- A beruházás végzése során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak. A területen a munkálatok befejezése után talajidegen és egyéb a talaj minőségét károsan befolyásoló anyag nem maradhat.

A természet védelmének szakkérdésében megállapítást nyert, hogy a fenti terület végleges más célú hasznosításának (művelésből kivonásának, állattartó telephely bővítése céljára) engedélyezése a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint megfelel.

Jelen határozattal a termőföld más célú hasznosítására kiadott engedély – annak véglegessé válásának napját követő naptól számított – 4 évig hatályos. Ha a termőföld más célú hasznosítására kiadott engedély időbeli hatálya alatt az engedély szerinti hasznosítás megkezdésére nem kerül sor, az engedély hatályát veszti. Az engedély jogosultjának kérelmére hatályon kívül kell helyezni az engedélyt, ha az engedély jogosultja arról nyilatkozik, hogy az engedélyben foglalt jogosultságáról lemond, feltéve, ha a termőföld engedélyezett más célú hasznosítását nem kezdte meg.

Az igénybevételért kötelezem a GEO-FRÍZ KFT-t, hogy 4.020.320 Ft, azaz négymillió-húszezer-háromszázhusz forint földvédelmi járulékot az igénybevétel megkezdése napján fizessen be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal 10027006-01040030-00000000 számú bírságok és egyéb központosított bevételek beszedési számlájára.

A banki átutalás „Közlemény” rovatában hivatkozzon a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 6-ra és a 11053-3/2021. ügyiratszámra.

Amennyiben a földvédelmi járulékfizetési kötelezettségnek határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

A járulék fizetése alól felmentés nem adható, és részletfizetési vagy egyéb kedvezmény sem engedélyezhető.

Az igénybevevő a más célú hasznosítás megkezdését az első igénybevételt megelőzően legalább 8 nappal köteles bejelenteni az ingatlanügyi hatóság részére. Ennek elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság az igénybevevőt földvédelmi bírsággal sújtja.

A földhasználó vagy az igénybevevő köteles a föld engedélyezett célú felhasználásáig, az első igénybevételig a termőföldet eredeti művelési ágának megfelelően hasznosítani (ideiglenes hasznosítás).

Kötelezem továbbá az engedélyest, hogy a beruházás megvalósulást követő 30 napon belül átvezetésre alkalmas munkarész csatolásával a változást jelentse be az ingatlanügyi hatósághoz.

Tájékoztatom, hogy a művelési ág változás átvezetését a 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 62/C. §-a szabályozza.

Határozatom nem mentesít a szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

Döntésem a közléssel válik véglegessé, ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszékhez keresettel lehet élni.

A keresetet az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett személy postai úton, az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett személy pedig a Skynet platformjain (hivatali kapu, iForm, stb.) nyújthatja be a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályának Földhivatali Osztály 6-hoz (3525 Miskolc, Vologda u. 4. sz.).

A bíróság a pert – főszabályként – tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. A tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A GEO-FRÍZ KFT. (3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.) a 2021. február 11-én érkezett beadványban kérte az ingatlanügyi hatóságtól az Onga 0263/3 helyrajzi számú ingatlan I) alrészletéből 4 ha 5790 m² nagyságú, 91,48 Ak értékű termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezését állattartó telep bővítésének, új szarvasmarha istálló és fejőház építésének céljára.

A területet a GEOTOP BT. (3525 Miskolc, Vologda u. 4.) részéről a Tóth Dániel Levente földrendező mérnök által készített 311-240/2020. munkaszámú változási vázrajz alapján kívánják igénybe venni /vázrajzon m) alrészletként jelölve/.

A tervek szerint az új 4390 m² nagyságú acélszerkezetes szarvasmarha istálló és az új 50 állásos fejőház, valamint a kiegészítő létesítmények a J-Állattartó telepek fejlesztése-TK-WEB-1 azonosító számú pályázat segítségével valósulnak meg. Az állattartó telep építésére vonatkozó építési engedélyt a KFT. már megszerezte. A nagy volumenű beruházással korszerűbb, költséghatékonyabb termelés valósulhat meg, javulni fognak az állatállomány tartáskörülményei.

A kérelem szerint a KFT. nagyüzemi földművelést és állattenyésztést folytat, jelenleg 1100 db fejőstehenet és 1100 db növendékmarhát tart. A termelt tej napi mennyisége 30.000 liter. Az állatállomány takarmányszükségletét közel 600 hektár bérelt területem termelik meg.

A GEO-FRÍZ KFT. kérte továbbá, hogy a vázrajzon n) alrészletként ábrázolt, több, mint 10 éve meglévő árok vonatkozásában (1132 m², 2,26 Ak) az engedély nélküli más célú hasznosítás ügyében hatóságom az eljárást ne indítsa meg.

A 30/2015. (VI. 5.) FM rendelet 2. §-ában meghatározottak szerint Kérelmező a földvédelmi hatósági eljárás 30.000 Ft összegű igazgatási szolgáltatási díját megfizette.

A kérelemhez mellékelte, a Virág László Marcell (2481 Velence, Rózsa u. 1/a.) talajvédelmi szakértő (ny.sz.: 004/2014.) által 2020. december 18-ai keltezéssel elkészített 33-C47/2020. számú talajvédelmi terv alapján megállapítható, hogy az érintett termőföldrészlet 60 cm mélységű mentésre érdemes humuszos termőréteggel (humuszvagon: 27.474 m³) rendelkezik. A talajvédelmi terv alapján nem ismert, hogy a beruházás során milyen mértékben érintik a területet a humuszos termőréteg megbontásával, ezért a tényleges földmunkavégzéssel járó tevékenység megkezdése előtt humuszgazdálkodási tervet kell készíteni. Földvédelmi előírásaimat előzőek figyelembevételével adtam meg.

A természetvédelmi szakkérdés vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a végleges más célú hasznosítással érintett ingatlan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékletének helyrajzi számos jegyzéke alapján a HUBN10007 azonosító számú „Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel” elnevezésű különleges madárvédelmi terület részét képezi.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: „R”) 4. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a „R” 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek

lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Tekintettel arra, hogy a tervezett más célú hasznosítással érintett földrészlet a Natura 2000 hálózat részét képezi, a „R” 10. § (1) bekezdése alapján megállapítást nyert, hogy a kérelmezett végleges más célú hasznosítás a „R” 1. számú mellékletben meghatározott fajok természetvédelmi helyzetére kedvezőtlen hatást nem gyakorol, azok állományait és azok élőhelyeit nem érinti, így védett természeti értékeket nem károsít vagy veszélyeztet, így a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (Tvt.) és a „R” 4. § (1) bekezdésében meghatározottakkal nem ellentétes.

Fentiek miatt a tárgyi ingatlan részterületét érintő végleges más célú hasznosítás a természet védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint megfelel, természetvédelmi érdekeket nem sért.

A szántóból az igénybevétel átlagostól kissé jobb minőségű termőföldet érint, de északról és nyugatról közvetlenül határos a működő mezőgazdasági telephellyel, annak bővítési területe, ezért helyhez kötöttnek minősül. Az előzőek és a szakkérdés vizsgálatok alapján, a mezőgazdasági fejlesztést támogatva döntöttem a végleges más célú hasznosítás engedélyezése mellett. A helyszíni bejárást 2021. január 21-én végeztem.

A helyszínen több, mint 10 éve meglévő árok vonatkozásában, amely 1132 m^2 -rel és 2,26 Ak értékkel szerepel a nyilvántartásban hatóságom nem indít eljárást. Területi mértékénél fogva az árkot már korábban is „kivett” alrészletként kellett volna nyilvántartani.

A földvédelmi járulékot a mezőgazdasági tevékenység céljára történő felhasználás miatt kedvezményesen állapítottam meg:

IV. minőségi osztályú szántó	4 ha 5589 m^2 , 91,18 Ak	$\times 88000 \text{ Ft/Ak} = 8023840 \text{ Ft}$
V. minőségi osztályú szántó	201 m^2 , 0,30 Ak	$\times 56000 \text{ Ft/Ak} = 16800 \text{ Ft}$
összesen:	4 ha 5790 m^2 , 91,48 Ak	8040640 Ft

Fizetendő a földvédelmi járulék 50 %-a: 4.020.320 Ft.

Határozatom a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (Tvt.) 9-13. §-aiban, 16/B. §-ában, 21-23. §-aiban, 43. és 47. §-aiban, a földvédelmi járulék összege tekintetében a tv. 1. sz. mellékletében foglaltakon alapul.

Döntésem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 82. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a közléssel végleges. A jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A keresetlevél elektronikus úton történő benyújtását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. és 608. §-ai írják elő, illetve teszik lehetővé, az elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezettek körét (az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet, állam, önkormányzat, költségvetési szerv, ügyész, jegyző, köztisztviselő, egyéb közigazgatási hatóság, valamint az ügyfél jogi képviselője) az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése határozza meg.

A keresetlevél benyújtásának halasztó hatályával összefüggésben a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 50. § (2) bekezdése, a per tárgyaláson kívül történő elbírálásáról és tárgyalás tartásának lehetőségéről a Kp. 77. § (1) és (2) bekezdései rendelkeznek.

Közigazgatási perben az illeték feljegyzési jogot az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 59. § (1) bekezdése teszi lehetővé.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdésének b) pontja, 36. § b) pontja és a 37. § (1) bekezdése állapítja meg.

Miskolc, 2021. március 1.

Dr. Alakszai Zoltán

kormány megbízott nevében és megbízásából

Szigeti Antal

földügyi szakügyintéző

A határozatot kapiák tértivevénnyel:

- 1.) GEO-FRÍZ KFT. 3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.
- 2.) Huber Wilmuth 3562 Onga, Bogsin tanya 1.
- 3.) Onga Város Önkormányzata 3562 Onga, Rózsa u. 18. (tájékoztatásul)
- 4.) B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
3526 Miskolc, Blaskovics u. 24. (elektronikus úton továbbítva)
- 5.) B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
3530 Miskolc, Mindszent tér 4. (elektronikus úton továbbítva)
- 6.) Irattár

Az igénybevétel megkezdését követően:

- 7.) B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Pénzügyi és Gazdálkodási Főosztály Pénzügyi Osztály
3525 Miskolc, Városház tér 1.

5. Onga Város Önkormányzati hozzájárulás – településkép

Onga Város Önkormányzata Polgármesterétől

✉ **3562 Onga, Rózsa út 18.**

💻 **onga@onga.hu**

☎ **46/543-000/116**

📠 **46/464-290**

Tárgy: **Tehenészeti telep korszerűsítése**
3562 Onga - (hrsz: 0263/3)
Főépítési állásfoglalás – illeszkedési és településképi szempontból

Szám: 42-59/2021.

Építtető: Geo Fríz Kft.
3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.

Építés helye: Onga 0263/6. hrsz. Tehenészet.

Építésztervező: FARM BUILDING KFT.

Szűcs Attila Gábor, okleveles építészmérnök, É13-1626

Az építtető meghatalmazása alapján, az építésztervező az általa készített 3562 Onga - (hrsz: 0263/3) alatti ingatlanon tehenészeti telephely korszerűsítése ügyében főépítési állásfoglalást kért illeszkedési és településképi szempontokkal kapcsolatosan.

A tervezett épület földszintes. A tervezett gazdasági épület magastetős kialakítású. Az épület szabadonálló beépítés, előkerttel létesül.

Épület tömegképzése tagolatlan, megjelenése és anyaghasználata visszafogott, környezetéhez illeszkedő.

Szabályozási terv előírásai:

Onga Város Önkormányzat Képviselő-testületének a Helyi Építési Szabályzatról (HÉSz) szóló 2/2016. (II. 10.) számú önkormányzati rendelet hatályaon kívül lett helyezve, így az illeszkedés szabálya tartanádó be.

Az illeszkedés vizsgálat lefolytatásához az érintett telek melletti meglévő mezőgazdasági telephely (hrsz.: 0263/6) beépítésének paraméterei a mértékadóak.

Az építtető kérelmezte az építéssel érintett telek (hrsz.: 0263/3, összterület: 361 966 m²) egy részének végleges más célú hasznosítását (összesen: 45 790 m²), melyet a Kormány Hivatal megállapított (11053-3/2021 számú határozattal).

Mindezeket figyelembe véve az illeszkedés vizsgálat alapját a 0263/6 és a 0263/3 érintett alrészlete között szükséges elvégezni, a meglévő, illetve a tervezett beépítés összevetésével.

Onga, tehenészeti telep, robotos istálló kilakítása			
Beépítési paraméterek:	0263/3 hrsz. Ingatlan	0263/3 hrsz. "m" alrészlet	0263/6 hrsz.
telek területe:	361 966 m ²	45 790 m ²	173 311 m ²
max. beépíthetőség:	0 %	0 %	50 %
beépített alapterület - meglévő épületek:	0 m ²	0 m ²	20377,31 %
beépített alapterület - tervezett épületek:	5 799,61 m ²	5 799,61 m ²	4 524,00 m ²
beépítési %	1,60 %	12,67 %	14,37 %
min zöldterület:	100 %	100 %	40 %
zöldterület - meglévő:	361 966 m ²	45 790 m ²	m ²
zöldterület - tervezett:	354 133,15 m ²	37 957,15 m ²	102 141,30 m ²
zöldterület %	97,84 %	82,89 %	58,94 %
Építménymagasságok:	5,57 m	5,57 m	5,57 m

Illeszkedés vizsgálatot alátámasztó táblázat

Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a tervezett épület a környező beépítéshez **rendeltetésében, beépítési módjában, tervezett beépítettségében illeszkedik.**

TAK és településképi védelmi rendelet előírásai:

Onga Város Önkormányzat Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 16/2017. (XII. 13.) önkormányzati rendelet és Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) alapján

Területi besorolás

A tervezett épület Onga Város Önkormányzat Képviselő-testületének a településképi védelméről szóló 16/2017. (XII. 13.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: R.) 14. § (3) bekezdése alapján: **a település egyéb - településképi szempontból kevésbé jelentős, - területen** helyezkedik el.

Építészeti követelmények

A tervezett kialakítás megfelel a település egyéb területére vonatkozó, az építmények anyaghasználatát rögzítő, a R. 18. §-ában rögzített általános építészeti követelményeknek, az alábbi kikötéssel:

- Az épület homlokzatának és tetőfedésének visszafogott, környezetéhez illeszkedő színben kell megvalósulni. Harsány szín nem alkalmazható.

A terv készítésével kapcsolatban a tervező a R. 86. § előírásai szerint előzetes szakmai konzultáció lefolytatását nem kezdeményezte.

A fentiek alapján a tervezett épület kialakításához településképi szempontból hozzájárulok.

Állásfoglalásomat a R. 89. §-a alapján építési engedélyezési eljárás lefolytatásához adtam meg.

Onga, 2021. december 23.

dr. MADZIN Tibor
Polgármester

6. NATURA 2000 hatásbecslés

GREEN SIDE

Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft.

Magyar Mérnöki Kamarai nyilvántartási szám: C-05-00159

3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.

☎ 46/507-240, 20/456-9995

www.greenside.hu

greenside@greenside.t-online.hu

Megbízó: **GEO-FRÍZ Kft.**
3562 Onga Bogsin tanya

Munkaszám: **GS-129/EV-HB/2022.**

**ONGA 0263/3 HRSZ INGATLANON TERVEZETT
TEHENÉSZETI TELEP KORSZERŰSÍTÉS
ROBOTOS TERMELŐ ISTÁLLÓ KIALAKÍTÁSA**

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Készült a 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet 14. számú melléklete alapján

MISKOLC, 2022. FEBRUÁR HÓ

Megbízó: GEO-FRÍZ Kft.
3562 Onga Bogsin tanya

Munkaszám: GS-129/EV-HB/2021.

Készítette: GREEN SIDE

Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft.
3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11. Tel.: 46/507-240

Vonatkozó jogszabályok, rendeletek, szabványok:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről;
- 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról;
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.

Készítette:

Molnár Péter: okl. agrármérnök, okl. környezetvédelmi ökológus,
Élővilág és tájvédelmi szakértő Sz-015/2010.

Miskolc, 2022. február hó

Molnár Péter
okl. agrármérnök, okl. ökológus

Tóth Róbert
*ügyvezető
környezetvédelmi szakértő*

TARTALOMJEGYZÉK

ALAPADATOK	4
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a címe, elérhetősége	4
1.2. A hatásbecslés készítőjének adatai, az adatlap közlésében részt vevő személy, szervezet címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása	4
2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	7
2.1. A NATURA 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással	7
2.2. Azoknak a közösségű jelentőségű fajoknak, illetve élőhely típusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a NATURA 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás	8
3. TERVEZETT BERUHÁZÁS ISMERTETÉSE	16
3.1. A NATURA 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása, terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama	16
3.2. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása	17
3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága kiterjedése, térképi ábrázolása	17
3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása	19
3.5. A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	19
3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése	19
3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	28
4. A BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	29
4.1. Várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében	29
4.2. A NATURA 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása	29
4.3. A NATURA 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások becsült mértéke	30
5. ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK BEMUTATÁSA	31
5.1. A tervező illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása	31

5.2	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása	31
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	31
6.1	A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	31
6.2	A terv, vagy beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá	32
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	32
8	KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK	32

MELLÉKLETEK

ALAPADATOK

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a címe, elérhetősége

<i>Megbízó:</i>	GEO-FRÍZ Mezőgazdasági Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
<i>Székhelye:</i>	3562 Onga, Bogsin tanya 0263/6 hrsz.
<i>Képviseli:</i>	Huber Wilmuth
<i>Tervező:</i>	GREEN SIDE Kft. Tóth Róbert okl. földtudományi mérnök, vízimérnöki tervező
<i>Székhelye:</i>	3525 Miskolc Nagy Imre u 11.

1.2. A hatásbecslés készítőjének adatai, az adatlap közlésében részt vevő személy, szervezet címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása

<i>Név:</i>	Molnár Péter Pál
<i>Végzettség:</i>	okl. agrármérnök, okl. környezetvédelmi ökológus
<i>Szakértői jogosultság:</i>	Élővilág és tájvédelmi szakértő (Sz-015/2010.)
<i>Cím:</i>	3517 Miskolc Palota u. 87.
<i>Telefonszám:</i>	+36 20 352 4943
<i>E-mail:</i>	trezol@citromail.hu

NATURA 2000 területekhez kapcsolódó anyagok készítése:

- ❖ Füzérradványi kastélypark kertészeti felújításának NATURA 2000 hatásbecslése – 2012.,
- ❖ Miskolc-Tapolcai strandfürdő átépítésének élővilág és tájvédelmi vizsgálata – 2013.,
- ❖ Sátoraljaújhelyi kalandpark bővítésének NATURA 2000 hatásbecslése (jégpálya) – 2011.,
- ❖ Szentléleki Turistapark szennyvízelvezetése kiépítésének NATURA 2000 hatásbecslése
Szentléleki Turistapark szennyvízelvezetése kiépítésének NATURA 2000 hatásbecslése-
2013.;
- ❖ Sátoraljaújhelyi kalandpark bővítése (rope-runner, sípályabővítések és új sípálya
nyomvonal kialakítása, víztározó kialakítása) NATURA 2000 hatásbecslése és
hatásvizsgálata – 2014., 2015.,
- ❖ Mezőzombor Disznókő Zrt. meliorálás és szőlőtelepítés NATURA 2000 hatásbecslése –
2016.,
- ❖ Mátraszentimrei sípályák víztározó NATURA 2000 hatásbecslése –2014.,

-
- ❖ Mátraszentimrei sípályák új felvonó építésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2014.,
 - ❖ Bekénypusztai vadászház átépítésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2013.,
 - ❖ Hidasnémeti kavicsbánya tó bővítésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2013.,
 - ❖ Onga - Ócsanáros tehenészeti telep bővítésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2013, 2015, 2016, 2018.,
 - ❖ Szőlősardó útleszakadás helyreállításának NATURA 2000 hatásbecslése – 2015.,
 - ❖ Tarcal zárt rendszerű pisztrángtelep létesítése NATURA 2000 hatásbecslése – 2016.,
 - ❖ Rostallói turistaház felújításának NATURA 2000 hatásbecslése – 2016.,
 - ❖ Gönc kavicsbánya nyitás NATURA 2000-es hatásbecslése – 2016.,
 - ❖ Sárospatak Megyer-hegyi tengerszem turisztikai fejlesztése NATURA 2000 hatásbecslése – 2017.,
 - ❖ Oláh-rét, Csata-rét, Istvánkúti Nyíres turistaházak felújításának NATURA 2000 hatásbecslése – 2017.,
 - ❖ Sátoraljaújhely Vár-hegy turisztikai fejlesztése NATURA 2000-es hatásbecslés – 2017.,
 - ❖ Szegilong szünetelő zeolit bánya NATURA 2000-es hatásbecslés – 2017.
 - ❖ Sátoraljaújhely Turistapark fejlesztés- Függőhíd NATURA 2000 hatásbecslése – 2018.,
 - ❖ Sátoraljaújhely Ipari park létesítésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2018.,
 - ❖ Sajó folyón használaton kívüli vasúti híd bontásának NATURA 2000-es hatásbecslése – 2018,
 - ❖ Hernádvécse kavicsbánya fejlesztése NATURA 2000-es hatásbecslés – 2019.
 - ❖ Sátoraljaújhely Várhegy üdülőtábor fejlesztéséhez NATURA 2000 hatásbecslése – 2019
 - ❖ Sátoraljaújhely Magas-hegy sportcentrum szolgáltatás fejlesztése NATURA 2000 hatásbecslés – 2019.,
 - ❖ Alsóhámor rendezvényház építése NATURA 2000 hatásbecslés – 2020.,
 - ❖ Tiszatardos Tisza-part szabadidős fejlesztése NATURA 2000 hatásbecslés – 2020.,
 - ❖ Csata-rét, Oláh rét vadászházai melletti kútúrások NATURA 2000 hatásbecslése – 2020.,
 - ❖ Tiszakanyár, Optikai kábelfektetés a Tisza folyó mederalapzatának átfűrésével Ökológiai állapotfelmérés 2021.,
 - ❖ Mátraszentimrei Sípark környezetvédelmi engedélyének megújítása NATURA 2000 hatásbecslés – 2021.,
 - ❖ Kékestető déli oldalán található sípálya fejlesztésének NATURA 2000 hatásbecslése – 2021.
-

Előzmény:

A Geofríz Kft., mint tejelőcélú szarvasmarhatelep a kezdetektől mind a mai napig dinamikusan fejlődik mind állományszinten, mind a gazdasági és környezetvédelmi beruházások tekintetében. Jelenlegi fejlődése is szervesen kapcsolódik ezekhez az irányvonalakhoz, mivel egy új szarvasmarha istállót szándékozik a cég építtetni, amely optimalizálja a létszámot és lehetőséget teremt arra is, hogy az egyébként a környezetükre nagyon érzékeny holstein-fríz állományt jobb tartási körülmények között tarthassa, ami a fajta esetében a „szellősebb” tartási körülményeket jelenti. Ez a beruházás jelenti az alapterületre eső kevesebb számosállatot, valamint a jobb tartási körülményeket például a szendvicspanel tetővel, ami nem veszi át a kánikulai forróságot és nem sugározza azt szét környezetébe. Ugyancsak korszerűbb lesz a trágyakioldási rendszer a csörlős lehúzó alkalmazásával, illetve a nagyobb alapterület kevesebb külső állatmozgatást igényel, aminek jelentősége leginkább a csapadékos időjárás esetében van a jobb környezeti feltételek és az állathigiénia magasabb szintre emelésével.

Ennek megfelelően a cég a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivataltól engedélyt kapott a térképen jelzett 4,5790 ha-os 0263/3 Hrsz szántó művelési ágú földterület termőföld végleges más célú hasznosítására, az építési engedélyhez.

A további eljárásnak ki kell terjednie a nagyságrendje miatt a természeti környezet és a tervezett beruházás kapcsolatára, mivel a helyszín HUBN 10007 sz. különleges madárvédelmi terület mezőgazdasági művelésű részén helyezkedik el- (Zempléni-hegység a Szerencsi dombsággal és Hernád-völgygel) -a Hernád folyó menti részén, a védelmi terület legnyugatabbi pontján.

Így ennek megfelelően ez a tanulmány vizsgálja a telep közvetlen és közvetett hatásait-mennyiben illeszkedik a védett terület NATURA 2000 célkitűzéseire, a területen található jelölőfajok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatását, valamint bemutatja a kedvezőtlen hatások csökkentésére tett intézkedéseket, a fajok megőrzése, életük fenntartása és a környezettudatos gazdálkodás feltételeinek biztosítását.

A telepet 10 éve látogatom különféle beruházások NATURA 2000 hatásbecslésének elkészítése miatt és ezek a szemlék gyakorlatilag mind a négy évszakra kiterjedtek, ezért teljes képet lehet alkotni a fészkelő, a kóborló a téli madárvendégek köréről, valamint a csapatba összeállt pintyfélékről, amelyek a fagyosabb időben a telepen keresik táplálékukat. Ugyancsak mágnesként vonzza ez a téli madárbőség a ragadozó madárfajokat. Karvalyt több

esetben, héját egy alkalommal sikerült regisztrálnom. A telep bővebb környezetét szemlélve azt állapíthatjuk meg, hogy az kifejezetten alkalmas mozaikos mivolta miatt különféle madárfajok madarak megtelepedésére, tekintettel arra, hogy a domborzati, tulajdoni és vízrajzi viszonyok nem teszik lehetővé a nagy, 500 ha-os homogén táblaméreteket, amelyek például a Jászságban elég gyakoriak. A mezőgazdasági táblák viszonylag kis nagyságúak, a termesztett kultúrák változatosak és egymástól sok esetben mezővédő erdősávokkal, fasorokkal, illetve bokrosokkal vannak elválasztva. Több kisebb nádas, füzes szaggatja meg a szántókat, valamint telepített nyarasok is beékelődnek közéjük. A Hernád ártere Onga-Ócsanáros környékén kifejezetten természetközeli állapotokat mutat, a folyót egybefüggő galériaerdő kíséri, maga a víz pedig szakadópartos, kisebb holtágak, csatornák, valamint a Bársonyos és Vadász-patak kísérik a Hernád folyását-ez utóbbi a falu alatt folyik össze a folyóval. Mindezek a természeti állapotok sok különféle madárfaj számára alkalmas élőhelynek bizonyulnak, illetve a vándormadarak számára is ideális pihenőhely, megszakítva a repülést táplálkozással és pihenéssel. A falu Onga-Ócsanáros is hagyományos faluszerkezetű, teljes egészében mezőgazdaságból élő település, ahol konzerválódtak a hagyományos gazdálkodási formák és terménytárolási, településszerkezeti belső portás és tájépítészeti formák, amelyek szintén kedveznek több madárfaj számára.

2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1. A NATURA 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással

A vizsgált terület a NATURA 2000 hálózat része, Különleges Madárvédelmi Terület.

Terület megnevezése: „Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel” madárvédelmi terület.

Terület kódja: HUBN 10007

Terület kiterjedése: 113 959 ha

A NATURA 2000-es területek alapvető célja az élővilág védelme, a terület jellegének megőrzése, a terület jelölő fajainak védelme, állományuk, élőhelyeinek megőrzése, állapotuk fenntartása. A Különleges Madárvédelmi Területek elsődlegesen a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek fennmaradását hivatottak biztosítani.

2.2. Azoknak a közösségű jelentőségű fajoknak, illetve élőhely típusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a NATURA 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás

Tételes fajlista (HUBN 10007)

magyar név	latin név	élőhely (fészkelőhely)
fekete gólya	Ciconia nigra	zavartalan idősebb erdők
darázsölyv	Pernis apivorus	középhegységi száraz tölgyesek
kígyászölyv	Circaetus gallicus	középhegységi erdők, rövidfűvű legelő (vadászat)
békászó sas	Aquila pomarina	hegyi és síkvidéki erdő, mozaikos folyóvölgyek
parlagi sas	Aquila heliaca	erdős sztepp
haris	Crex crex	nedves rétek
uhu	Bubo bubo	középhegységi erdők, felhagyott kőbányák
hamvas küllő	Picus canus	elegyes erdők, öreg gyümölcsösök
fehérhátú fakopács	Dendrocopos leucotos	montán bükkösök
bölgmbika	Botaurus stellaris	nádasok
nagy kócsag	Egretta alba	nádasok, mg-i területek vadászat
fehér gólya	Ciconia ciconia	falvak, nedves rétek, mocsarak
barna kánya	Milvus migrans	galériaerdők, vizes élőhelyek
rétisas	Haliaeetus albicilla	diverz, füves-fás zavartalan helyek
barna rétihéja	Circus aeruginosus	nádasok, vizes élőhelyek
hamvas rétihéja	C. pygargus	bokros, vizes élőhelyek
kékvércse	Falco vespertinus	füves puszták, kis erdőfoltokkal
kerecsensólyom	F. cherrug	hegylábi füves-ligetesek galériaerdő
uráli bagoly	Strix uralensis	Zemplén, Bükk montán bükkösök
kis őrgébics	Lanius minor	fás-bokros nyílt területek

magyar név	latin név	élőhely (fészkelőhely)
daru	Grus grus	vonuló, közben pihenő-táplálkozó
pajzsos cankó	Tringa glareola	előntött mocsárrétek
balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus	fasorok, kertek, ligetek
Közép fakopáncs	D. medius	középhegységi erdők
fekete harkály	Dryocopus martius	öreg lombos és elegyes erdők
kis légykapó	Ficedula parva	bükkerdők
erdei pacsirta	Lullula arborea	pusztafüves lejtők sziklagyepek
jégmadár	Alcedo atthis	szabályozatlan vizek, tavak
lappantyú	Caprimulgus europaeus	gyümölcsösök, száraz erdők, vágások
örvös légykapó	Ficedula albicollis	bükkerdők
töviszúró gébics	Lanius collurio	bokros legelők, útszéli sövények
karvalyposzáta	Sylvia nisoria	árterek, bozótosok
parlagi pityer	Anthus campestris	száraz, kopár vidékek
vándorsólyom	Falco peregrinus	diverz élőhelyek
halászsas	Pandion haliaetus	zavartalan vizek nagy ártérrel, idős fákkal
kis sólyom	Falco columbarius	tundra, Alföldön telel
törpesas	Hieraaetus pennatus	diverz, zavartalan élőhelyek

A jelölő fajok listáját áttekintve, azt három alapvető csoportra oszthatjuk a fajok élőhelyei szerint. Első a Zempléni-hegység fajai, amelyek kimondottan a középhegységi zonális erdők fajai. Több madárfaj kapcsolódik a hegység peremterületeihez, amelyek száraz déli kitettségű tölgyesek, lejtősztyepppek vagy még gyéresebb borítású pusztafüves lejtők. A harmadik csoport a vízhez és környezetéhez-árterekhez, mocsárrétekhez kapcsolódó fajok, amelyek sok esetben táplálkozóterületnek használják a mezőgazdasági művelésű szántókat-kaszálókat. A madarak élőhelye kötődik a falusi településszerkezethez-annak extenzív gyümölcsös, szérús, szántós tagolásához, illetve az állattartáshoz, az országutak menti sövényesekhez, de a nagyüzemei lucernatáblák és

gabonatóblák-főleg tarlóhántás folyamatok jelentős kistrágsáló bázist biztosítanak, ezért ilyenkor nagyos sok gólya, nagykócsag és különböző ragadozó fajok gyűlnek össze a területen. A Bogsin-tanya környékén 10 éve történnek felmérések, különféle beruházások megtörténte miatt, és megállapítható, hogy a legelső alkalomkor fellelt madárfajok konzekvensen előfordulnak a területen, illetve ragaszkodnak fészkelőhelyükhöz-amelyek közül a következők a NATURA 2000 jelölő fajok:

Parlagi sas (*Aquila heliaca*)

Erdős, vagy fákkal ritkásan benőtt sztyeppes területek, beleértve a mezőgazdasági művelés alatt álló területeket is, ahol fészkelésre alkalmas, nyugalmasabb nagyobb fákból álló facsoport, vagy ritkábban egy magányos fa van, ami elbírja a madár nagyméretű fészket. A magyarországi állomány gyakorlatilag kétharmada az európainak. Kiemelt figyelemmel kísérik költőhelyeit és a madárállomány gyarapodását, amelyet sajnálatos módon leginkább a karbofurán vegyszerrel történő mérgezés és az áramütés fenyeget. A fészkelő párok száma a korábbi 35-ről 200 fölé emelkedett. Elsősorban a Nagyalföldön ismertek adatai, de főleg a Hernád-medence mentén, a határig felhatol.

A Bogsin-tanya mellett 15-20 éve fészkel egy pár, a 0247 Hrsz területen. Fészük egy hagyásnyárfán található, amelynek magassága eléri a 30 métert. Korábban 6 ilyen méretű fa volt a területen, de három kipusztult, nem kizárhatóan a rendszeres koratavaszi gyújtogatásoknak. Az itt fészkelő pár vadászterülete felöleli az Aszaló-Gesztely közötti réteket, kaszálókat. A Szerencsi-Dombság és a Hernád-völgy területén meglévő populáció 6-10 párra tehető, ami az országos állomány kevesebb mint 15%-a (MME)

A faj élőhelye alföldi mozaikos szántó-gyep-erdő-legelő területek. Fészkelése az arra alkalmas erős, megfelelően villás elágazó főágakkal rendelkező fák alkalmasak. Itt a faj elvisel korlátozott mértékű mezőgazdasági jellegű zajhatást is. Az említett fészkek és környéke hasonló kondíciókkal rendelkezik, régóta lakott, a beruházás biztonságos távolságban zajlik tőle.

Fekete gólya (*Ciconia nigra*)

A távolabbi környezetben több biztos fészkelési adata van, de a Bogsin-tanya környékéről nincs. Az ismert helyek a Hernád-völgyéből és a Zemplénből közöltek. A környéken vonulás előtti összeálláskor, vagy fiatal egyedek csoportosulásakor figyelhetőek meg.

Nagy kócsag (*Egretta alba*)

Fészkelőhelye eredetileg a nagy kiterjedésű nádasok voltak, de pár évtizede megfigyelték költését kisebb nádasokban, halastavak nádasaiban, nádszegélyeiben is. Alapvetően vonuló madár, de az áttelelő példányok-vélhetően az enyhébb telek miatt, egyre gyakoribbak. A Bogsin tanya környékén van februári és augusztusi megfigyelési adata is, zsákmányszerzés közben lucernatáblán, illetve kaszáláskor csapatosan jelenik meg a gép nyomán. Ezek fészkelőhelye valószínűleg távolabb van, vagy kóborló példányokról beszélünk.

Fehér gólya (*Ciconia ciconia*)

A faj fészkel Onga-Ócsanáros községben-Kinizsi-Hernád u sarok elektromos oszlop. A vadászgató, táplálékkereső madarak feltűnek a mezőgazdasági munkák alkalmával, akár nagyobb számban is. A Hernád-völgyében a falvak hagyományos településszerkezete következtében, valamint a nedves rétek, legelők megléte miatt gyakorlatilag folyamatos a jelenléte, állomány nagysága stagnál.

Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

a faj a Bogsin-tanya jóval távolabb környezetében fészkel. Fészke síkvidéki mocsarakban, nádasokban található. Ócsanálós felé, a szántókon megfigyelhető meg időnként egy-egy vadászó példánya, amint alacsonyan imbolygó repüléssel pásztázza át a területet. Fészkelése a teleptől messzebb történhet, feltételezhetően a Bársonyos patakot kísérő nádas valamelyik pontján.

Érdekes módon télen ugyanazon a helyen volt megfigyelhető „váltómadara” a **kékes rétihéja**.

Daru (*Grus grus*)

Október-november eleje az az időszak, amikor hazánkban nagy darucsapatok pihennek és táplálkoznak a továbbvonulásuk előtt, bár ismert már fészkelése is a Dunántúlon. Ezek a helyek főleg a Hortobágyra és a Békési-pusztákra esnek, bár vannak megfigyelési adatai a Bodroghörszről és a Hernád medencéjéből is-jóval kisebb egyedszámmal, így a környező szántókon is előfordulnak kisebb csapatai november tájékán megfigyelve Szikszó előtt.

Tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*).

A faj kimondottan nagy egyedszámban fordul elő a Bogsin-tanya környékén, megfigyelhető volt például a céges parkoló kerítésén is, de igazi fészkelési helye az Ongaújfalu-Onga-

Ócsanáros közötti országutat szegélyező bokorsor, ahol 30 méterenként ül egy-egy példány az utat kísérő villamoskábelén. Hazai állománya 50.000-60.000 párra tehető, vélhetően, ahol mozaikos legelő, kaszálós bokros területeket talál, ott szinte biztos lehet a fészkelése.

Karvalyposzáta (*Sylvia nisorina*)

a legnagyobb termetű poszátaféle. Annak ellenére, hogy a tövisszűrő gébiccsel azonos helyen fészkelnek, sokszor még egy bokron is, annál jóval ritkább és nehezebben is megfigyelhető a „vártamadár” gébicsnél. Megfigyelni még nem sikerült a madarat.

bár nem jelölő faj, mindenképpen említést kell tenni a **réti sas (*Haliaeetus albicilla*)** jelenlétéről, annál is inkább, mivel első téli felmérésem alkalmával 10 éve, ez volt az első jelentősebb fellelt madárfaj februárban, azóta nem sikerült megfigyelni. A megfigyelt példány a telepet övező nyáras egyik nagyobb fáján ült és azonnal feltűnt nagy termete mellett sárga csőre. Vélhetően ez a példány és párja fészkel azóta is Gesztely környékén a Hernád ártéri erdejében az Alsó-erdőben. Állományát fészkelőhelyeinek zavarása, az egyes példányok mérgezése és áramütés fenyegeti

3. TERVEZETT BERUHÁZÁS ISMERTETÉSE**3.1. A NATURA 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása, terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama**

A beruházás célja a holstein-fríz szarvasmarha tejelőcélú szarvasmarhatelep további fejlesztése. Közgazdasági szempontból ismert az a tény, hogy a fejlesztés mindaddig indokolt, amíg a meglévő erőforrásokkal elláthatóak a bővítendő létesítmények, azaz nem szükséges valamilyen teljesen új műszaki megoldás, vagy technológia a továbblépéshez. Ez a beruházás követi az utóbbi idők állatjóléti és kiszolgálási lehetőségeinek fejlődését, ami visszahat majd a telep egészére is, mivel a meglévő állományból is helyeznek majd át ide állatokat, melynek következtében a számosállat/férőhely mutató kedvezőbb lesz a többi istállóban is. A nagyobb légtér kisebb mozgatást indokol az állomány egészében, ami kisebb sárral és trágya elhagyással jár. A beruházás pozitív hatásaként említhető az új épület szigeteltsége, azaz a szendvicspanel tetőzet, ami az alapvetően egyenletesebb, párásabb klímát kedvelő fajta számára előnyös élettartam hosszabbodás és tejhozam szempontjából is (bár a holstein „önfeláldozó” típus, azaz saját biokémiai folyamatainak leromlása által is, mint ketózis, tartja addig az üzemi tejleadás szintet, amíg az élettanilag lehetséges)

Ami környezetvédelmi szempontból figyelemre méltó, az a zárt trágyatároló-továbbító-felhasználó rendszer kiépítése. Az istállótrágyát csörlős trágyalehúzó-lap továbbítja a trágyacsatornába, amelyek a keverőaknába ürülnek, ahol trágyaszivattyú továbbítja a homogenizált anyagot a biogáztelep előtárolójába.

A takarmány kiosztásához etetőasztalok kerülnek kialakításra, amelyek alkalmazásával kevesebb lesz az elhullott, nem hasznosított etetőanyag.

Összességében a számosállat-növekmény 200-300 közötti számosállat növekménnyel fog jární.

3.2. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

Alapadatok: istálló alapterület: 5514, 57 m², 2 db monolit vasbeton akna a trágyakezeléshez.

Az épület mérete: 152 x 37 m 5,57 méter gerincmagassággal

Az épületben 29 állásköz található, valamint 8 fejőrobot, amelyek felkeresése a marhák részéről nincs időponthoz kötve, az ő tejszármazéki készségük határozza meg a fejés időpontját.

A betonozott trágyacsatorna az etetőasztal mögött húzódik, szélessége 0,6 m mélysége min 0,8 m.

Az építmény az Onga 0263/3 hrsz számú művelésből kivont területen 14,37%-os beépítettséget képvisel.

3.3 A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága kiterjedése, térképi ábrázolása

A beruházás a már ismertett 0263/3 Hrsz számú területen történne meg, ami szervesen kapcsolódik a telep egészéhez jelenleg is. Természetesen az átminősítés egy teljes helyrajzi számra történt meg, de maga az építmény a 4,5 ha-ból csak 5000 m²-t foglal el, beékelődve az L alakban kerítő meglévő istálló és silótárolók közé.

Az okozott hatás ennél nagyobb azért, tekintve a megközelítő utakat és a trágyatovábbító csővezeték fektetését, ami a közeli biogáz-üzem előtárolójába szállítja a hígtrágyának nem mondható, de még folyékony állagú szarvasmarha trágyát.

Ez a beruházás nagyságrendje, az általa okozott hatást viszont nehéz mérni, mivel összeadódik a telep egészével. Természetvédelmi szempontból vizsgálva is, ez a hatás

meglehetősen dinamikus jelenség, mivel a telepen is számos madárfaj talál táplálékot és védelmet a téli időszakban és ugyancsak számos ragadozó is fellelhető ugyanezen a helyen emiatt. Legutóljára négy egerészölyv példányt lehetett megfigyelni a telepet övező kerítés fakaróin, ahol feltételezhetően prédára lestek a telepen található rágcsálók felszaporodott állományából. Így a minimális terület-beépítésen kívül más hatást nem lehet említeni.

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása

A beruházás időtartama egy építési szezon-április-október között várható. Átmeneti hatásként elsősorban az építőanyag odaszállítását lehet említeni, amelynek deponálása a jelenlegi és létesítendő istálló között történne meg. Ugyancsak átmeneti hatásként értékelhető az istálló betonaljzatának kialakítása, ami humuszcéteg letolásával jár és az elkészült és jóváhagyott humuszmentési terv előírásait követi. Megjegyzendő, hogy a termőföld minősége itt sokkal rosszabb, mint az átlagos Hernád-völgyi talajok. Talajszerkezete nem különösebben alkalmas művelésre és már kevésbé a felszín alatt is aprószemű kavicsos réteg van.

Átmeneti hatásként lehet számon tartani az építkezés során előálló zajhatást, fokozott emberi jelenlétet, a tartóelemek építódarab összeillesztését, száraz időszakban mérsékelt porolás. Mindezek a munkálatok a telep tulajdonképpen meghosszabbításában történnek, hatásuk nem mondható jelentősnek a meglévő állatvilág szempontjából és mivel a környezet csak kis részét foglalja el, ezért a visszatelepedés és az élővilág térfoglalása ezen a területen is elég hamar bekövetkezik.

3.5 A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

Összességében egy újabb szarvasmarha istálló építése tervezett, annak kiegészítő létesítményeivel, úgymint takarmánybehordó betonozott út, trágyaszuszpenzió-elvezető csőhálózat aknával, valamint víz és elektromosság bevezetése.

3.6 A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

A vizsgált terület abiotikus viszonyai: A terület a Péczely Gy (2002) klímabeosztása szerint mérsékelt meleg, száraz. Évi középhőmérséklet megfelel a magyarországi átlagnak, azaz 9,5-10 C. Évi közepes hőingás 24C. Nyári napok száma 80-90, hőségnapok száma 20-25, havas nap 10-15, a csapadék a Bükk lehúzó hatása következtében alacsony, 525-550 mm.

Talajféleségei a magasabb szinteken, löszön képződött csernozjom, mészlepedékes csernozjom, illetve az alacsonyabban fekvő területeké öntés réti talaj, illetve kisebb mértékben réti szolonyec. Ez utóbbi kivételével ezek mezőgazdasági szempontból a legjobb

talajfélésegek, ami megmagyarázza, hogy eredeti vegetáció csak és kizárólagosan a kunhalmok meredek oldalán és mezsgyéekben maradt fenn. Az aktuális talajviszonyok a beruházás helyén a réti öntéstalaj nyers változata, ami még magán viseli a folyó kiöntéseinek nyomait, homokos, agyagos aprókavicsos formában

A terület a Tiszántúli flórajárás (Crisicum)-Bükkaljai peremterülete, amelynek eredeti erdő-sztyeppövi növényzete a tatárjuharos-tölgyes (**Acer tatarici-Quercetum roburis Zólyomi 1957**). Mivel a talajfélésegek kapcsán már meg lett jegyezve, ez a növénytakaró csak fragmentumokban maradt fenn, Kerecsenden, Eger mellett valamint éppen itt a Hernád-völgyben és a Sajó-Hernád közén, ahol Hejőpapi, Sajólád környékén találhatóak erősen bolygatott, vagy éppen kitermelt és magról vagy tuskóról felújuló erdőrészek, amelyekbe a felnövekmények közé sok cserje is keveredik (*Crataegus monogyna*, *Sambucus nigra*, *Cornus sanguinea*), de lágyszárú kora tavaszi fajaik egyelőre a mai napig tanulmányozhatóak (*Gagea minima*, *Corydalis cava*, *Ranunculus ficaria* stb)

A folyóparti részen a puhafaligetesen túl nedvesebb kaszálórétek találhatóak, májusban réti kakukkszegfű, réti boglárka, réti kakukktorma virágos növényekkel, valamint keserűfű fajokkal, illetve pántlikafű, komócsin és ecsetpázsitos magas füves részekkel.

A HUBN 10007 sz. különleges madárvédelmi terület legutolsó, délnyugati nyúlványa a vizsgált Bogsin-tanya és környezete. Ez a NATURA 2000-es terület talán Magyarország legnagyobb egybefüggő ilyen jellegű természetvédelmi része. Magja a Zempléni-hegység, amely hazánk egyik, ragadozó madarak által leginkább bővelkedő része, köszönhetően megmaradó csekély mértékben zavart élőhelyeinek. A terület további „érteme”, hogy nagyon változatos élőhelyek alkotják, így egyrésztől nagyon sokféle, a környezetével különböző igényeket támaztó madárfaj találja meg benne élőhelyét.

Ebből a nagyon változatos területi elhelyezkedésből jelen vizsgálat tárgyaként a Hernád-folyó Gesztelyig nyúló szakasza emelendő ki, mivel ez a terület légvonalban mintegy 800 m-re található a teleptől.

A Hernád folyó egésze Magyarország leginkább természetközeli folyójának számít, a Drávával együtt, valamint a Rába egyes szakaszaival. Ami természetvédelmileg a legfontosabb benne, az a zöld folyosó jellege, azaz partját két oldalt folyamatos jelleggel puhafa ligetek kísérik, amelyek nagyon sok vízimadár számára jelentenek ideális fészkelő és táplálkozó helyet. Ugyancsak fontos a szabályozás elmaradása miatti természetes mederformációk megléte, amely egyik oldalon löszös anyagú szakadópartokat hoz létre, amelyeken nagy botanikai szenzációnak számított a tátorján megtalálása Szentistvánbaksánál,

illetve a sekély mederesesű partvonalaknál a jó állapotú nedves kaszálórétek megléte, amelyek eltűnése, illetve eljellegtelenedése, elgyomosodása gyors ütemben történik. Természetesen ezek a puhafaligetek sok helyen telepített nyarasok, ezek teljesen egyhangú aljnövényzetével, de ez a madarak szempontjából akkora problémát azért nem jelent, ha ez az állomány keveredik a természetes kísérőkkel, a fűzligetekkel. A természetes mederalakulatok folytán a kialakult zátonyok, sekélyesek, mély vizű sodró szakaszok váltakozása nagyon sok halfajnak is életteret nyújt ez az alapvetően márnás-paducos szinttáj. A védett halfajok közül ezen a szakaszon bizonyítottan előfordul nagy tömegben a sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*), a selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetser*), a német bucó (*Zingel streber*), a nyúldomolykó (*Leuciscu sleuciscus*) a küllők közül a fenékjáró küllő (*Gobio gobio*) és a halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*).

Ez a halbőség és a fészkelő helyek megléte biztosítja ezen a vízi szakaszon többek között a jégmadár és a bakcsó előfordulását, ami pedig kevésbé örvendetes, télen a kormoránok csapatai halásszák a vizet. A védett gerinctelen élőlények közül előfordul itt a tompavégű folyami kagyló (*Unio crassus*), az erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*), valamint a jóval gyakoribb folyami feketelábú szitakötő (*Gomphus vulgatissimus*) illetve a amelyek ugyan a Sajó felső szakaszának jelölő fajai, de itteni jelenlétük ugyanolyan fontos. Kiemelkedő továbbá a farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*) gyakori előfordulása, amely az ártéri erdők szegélynövényzetében a nagy tömegben előforduló farkasalmához kapcsolódik. ugyancsak figyelemre méltó az egyre ritkább (csak itt és a Rába középső szakaszán előforduló) rajzos bödöncsiga (*Theodoxus transversalis*)

Az elmondottak tükrében a terület kimondottan természetes élőhelynek minősül. Az ehhez kapcsolódó onga-ócsanálási terület zömmel szántóföldi növénytermesztéssel művelt, része sem mondható mezőgazdasági kultúrsivatagnak, mivel a táblák több helyen meg vannak szakítva belvizes, nádas foltokkal, az utak mentén mezővédő erdősávok találhatóak, valamint hosszan elnyúló sövények, amelyek egy része azonban az invazív gyalogakácból (*Amorpha fruticosa*) áll. Közvetlen a telep körül szántóföldek helyezkednek el, amelyeken elsősorban vetett fűféléket, lucernát termelnek takarmányozási célokra, illetve cereáliákat, szintén takarmányozási célokra. A telep főbejáratának jobb oldalán egy nagyobb telepített nyaras terül el, aljnövényzetként a szokásos gyom és özönnövényekkel, úgymint fekete üröm, közönséges bojtortján, kanadai aranyvessző, gilisztaüző varádics, siska nádtippan, hamvas szeder stb.

A jelenleg vizsgált területünkön elsősorban a nagy revírral rendelkező ragadozók jelenléte bizonyítható, amelyek elsősorban táplálékkeresésre használják a Hernád menti szántóföldeket, legelőket. Másik csoportjuk azok a vízimadarak, amik táplálékkeresés közben elszakadnak a vizes élőhelyüktől és mezőgazdasági tájakon vadásznak elsősorban az itt táplálékbőség miatt nagyobb egyedszámban jelen lévő rágsálókra. Ez igaz egyébként a ragadozókra is. Következő csoportjuk a kultúrterületeket kedvelő, az emberrel és épített környezetével együtt élő fajok, amelyek reprezentánsai elsősorban a harkályfélék és baglyok, a lista madarai közül. Harmadik csoportjuk a Hernádhoz köthető, vizek közelében élő fajok, amelyek ez esetben nem igazán vizen élő madarak, hanem a vizet elsősorban zsákmánykereső helynek tekintő madarak, mint pld a jégmadár, ami a Hernád és Sajó folyók felsőbb szakaszán akár gyakorinak mondható, a nagymennyiségű kistestű hal prédaállat (kűszők, keszegivadékok stb..) jelenléte, valamint a fészkelésre alkalmas meredek, takart és zavarásmentes partfalak miatt. Végül az utolsó csoport, a gébicsek, poszáták és egyéb kistestű madárfajok, amelyek kis revírral rendelkeznek és számukra ez a diverz, bokros-fás mezőgazdasági és vizes élőhely foltokat is magába foglaló terület ideális.

A fenti csoportosítások a telep kb. két km-es körzetére vonatkoznak, amelynek egyik végpontja a Hernád folyó, másik a Vadász-patak, harmadik pedig Ongaújfalu. Ezen lehatárolás után vizsgálandó, hogy e madárcsoportokra milyen kölcsönhatással, vagy hatással bír a szarvasmarha telep, mint mg-i létesítmény, illetve ezen belül a tervezett beruházások megvalósulása.

Ragadozó madarak: a barna rétihéja élettere meglehetősen szorosan kötődik a vizes területekhez fészkelésével. Emiatt a telepen és környékén nem fordul elő, így a telep-rétiheja kapcsolatban sem direkt sem közvetett hatás nem érvényesül.

A réti sas, és parlagi sas amelyek észlelésre kerültek a területen, nagy revírt fenntartó ragadozó madarak, amelyek vélhetően rendszeresen megfordulnak a terület ezen részén, illetve a parlagi sas közeli fészkelése régóta ismert adat. A síkságra lehúzó ragadozó madár együtt tud élni a mezőgazdasági termeléssel, hozzácsöklik a gépek hangjához és mozgásához, „csereben” bőséges rágsálóbázist talál a szántóföldeken, lucernásokon és tarlókon.

2.Gázlómadarak. A területen jelenlévő nagykovács és fehér gólya szinte kíséri a mélyszántást és kaszási munkálatokat a felreppenő rovarok és földből kifordított kistrágsálók elkapásának reményében. Jelenlétük azonban a szántóföldekre korlátozódik a fent említett időleges jelleggel, a telep környezetében nem fordulnak elő. Ugyanez igaz a darura, amely okt.-nov.-i időpontban a már betakarított kukoricatáblán keresgél, de az embertől biztos

védőtávolságot tart. A tehéntelegek környezetében nem fordulnak elő, hacsak a fehér gólya nem költ ott, de jelen esetben erről nincs szó.

3. Baglyok, harkályok: a baglyok több faja kimondottan emberi létesítmények körül fordul elő, mint az ezen a telepen is jelen lévő kuvik és gyöngybagoly, de az uhu és uráli bagoly semmiképpen nem tartozik ezek közé. A harkályfajok legtöbbször kimondottan gyakori parkokban, nagyobb kertekben, de mivel a telepen csak minimális mennyiségű és harkályfajta számára alkalmatlan fákról van szó, így ezek jelenléte sem valószínűsíthető a telep közvetlen környezetében lévő véderdőben sem. A fakopáncsok közül leggyakoribbnak mondható a kis fakopáncs (*Dendrocopos minor*), ami az ártéri erdő, de az ültetvényes nyárfák között is felbukkan.

Rovartani szempontból elsősorban a folyami szitakötők (*Gomphidae*) és a nagyobb törzsátmérőjű fűzekben fellelhető cincérfajok, mint például a pézsmacincér (*Aromia moschata*) figyelemreméltók, valamint a folyó melletti fűz-nyár ligeterdőkben és ezek kivezető útjain megtalálható kis színjátszó lepke (*Apatura ilia*).

Botanikai vizsgálódásra érdemes rész a telepről kijövő utak mezsgye részei, Ongaújfalu és Onga-Ócsanálós között elhelyezkedve, szántóföldekkel körülvéve kb. 800 m-re légvonalban a Hernád folyótól. A telepre közvetlenül bevezető útja mellett egy eléggé elhanyagolt nyáras található, gázos aljnövényzettel, illetve kidőlt fákkal. Aljnövényzete elég diverz, de főleg gyom státuszú növények találhatók itt. Védett fajként a gát belső oldalán előforduló réti iszalag (*Clematis integrifolia*).

A telepet övező nyaras flórája a legutóbbi 2021-es

magyar név	latin név	megjegyzés
veresgyűrű som	<i>Cornus sanguineum</i>	K
fekete bodza	<i>Sambucus nigra</i>	gyom
gyalogbodza	<i>Sambucus ebulus</i>	gyom
akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>	invazív idegenhonos
gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>	invazív idegenhonos
nagy csalán	<i>Urtica dioica</i>	nitrofil gyom
fekete üröm	<i>Artemisia vulgaris</i>	nitrofil gyom
hamvas szeder	<i>Rubus caesius</i>	gyom
vadkender	<i>Cannabis sp.</i>	gyom

magyar név	latin név	megjegyzés
selyemmályva	Abutilon theophrasti	idegenhonos gyom
felfutó sövényiszulák	Calystegia sepium	K
giliszaűző varádicsfű	Tanacetum vulgare	K
nagy aranka	Cuscuta campestris	gyom-élősködő
kakaslábfű	Echinochloa crus-galli	nedves területet jelző gyom
betyárkóró	Erigeron canadensis	idegenhonos gyom
közönséges bábakalács	Carlina vulgaris	TZ
jakabnapj aggófű	Senecio jacobea	K
réti peremizs	Inula britannica	gyom
aranyvessző	Solidago canadensis	idegenhonos agresszív gyom
sédkender	Eupatorium cannabinum	TZ
tejoltó galaj	Galium verum	K
vadmurok	Daucus carota	gyom
köz. orbáncfű	Hypericum perforatum	TZ
keskenylevelű kenderkefű	Galeopsis angustifolia	gyom
peszterce	Ballota nigra	gyom
héjakút mácsonya	Dipsacus laciniatus	gyom
mogyorós lednek	Lathyrus tuberosus	gyom
foltos bürök	Conium maculatum	gyom

A Hernád-gát érdekesebb növényfajai: orvosi zilíz (*Althea officinalis*), kék iringó (*Eryngium planum*), közönséges bakszakáll (*Tragopogon orientalis*)

rovarvilág a telep környékén:

magyar név	latin név	megjegyzés
bíborsávos araszoló	Lythria purpuraria	
erdei busalepke	Ochlodes venatum	
kis tűzlepke	Lycaena phlaeas	
aranyos tűzlepke	Lycaena virgaureae	

magyar név	latin név	megjegyzés
C-betűs lepke	Polygonia c-album	
kis színjátszólepke	Apatura ilia	a területen gyakori, a sötét forma található meg, ami az Északi-középhegység környékére jellemző-védett faj
fekete szemeslepke	Minois dryas	
barkós katona-szitakötő	Sympetrum vulgatum	

A telep és közvetlen környékének madárvilága:

magyar név	latin név	megjegyzés
egerészölyv	Buteo buteo	a telep melletti nyárfán, illetve több helyen is.
szarka	Pica pica	
tengelic	Carduelis carduelis	téli észlelés
széncinke	Parus major	téli észlelés
házi veréb	Passer domesticus	
karvaly	Accipiter nisus	telep környékén majd nyáron a távközlési oszlopon a közút mellett
ökörsem	Troglodytes troglodytes	az átereszekben bújkálva téli észlelés
vetési varjú	Corvus frugilegus	téli észlelés
szirti galamb	Columba livia	a tetőn igen nagy számban
balkáni gerle	Streptopelia decaocto	
citromsármány	Emberiza citrinella	több száz példány, téli észlelés
zöldike	Carduelis chloris	téli észlelés
szürke varjú	Corvus cornix	téli észlelés
búbos pacsirta	Galerida cristata	téli észlelés

magyar név	latin név	megjegyzés
őszapó	<i>Aegithalos caudatus</i>	a lovaspálya melletti bokros részen fészkelés 2021-es új adat
szürkegém	<i>Ardea cinerea</i>	téli megfigyelés-a telep környékén a tarlón lépkedve

Nagyon meglepő volt továbbá a telepen a molnárfecskék (*Delichon urbica*) és a füstifecskék (*Hirundo rustica*) nagy száma, amelyek a fermentációs tartály árnyékos oldalán kapaszkodtak csoportosan, nem tudni miért, azonban az nyilvánvaló volt, hogy a trágya körül repkedő legyek bőséges táplálékforrást nyújtottak az említett fajoknak.

A felsorolt fajokon kívül a telep kb. 1,5 km-es körzetében a további madárfajokat lehetett megfigyelni:

magyar név	latin név	megjegyzés
fácán	<i>Phasianus colchicus</i>	szántóföldön
kormorán	<i>Phalacrocorax carbo</i>	a Hernád folyón-téli megfigyelés
tőkés réce	<i>Anas platyrhynchos</i>	a Hernád folyón
kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>	Ócsanáros felé szántó felett-téli megfigyelés
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	a Hernád töltése felett repülve
vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>	Ongaújfalu előtt, szántó felett szítálva
nagykócsag	<i>Egretta alba</i>	szántón vadászva téli megfigyelés
szürkegém	<i>Ardea cinerea</i>	szántón vadászva
nagy őrgébics	<i>Lanius excubitor</i>	Ócsanáros felé, útmenti fán téli megfigyelés
töviszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	Ócsanáros felé, út menti bokrokon, legalább 10 egyed
aranymálinkó	<i>Oriolus oriolus</i>	telep melletti nyárasban hangról
cigány csaláncsúcs	<i>Saxicola torquata</i>	út melletti kóró tetején
macskabagoly	<i>Strix aluco</i>	hang alapján azonosítva a telep mellett
kerti poszáta	<i>Sylvia borin</i>	
barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	

magyar név	latin név	megjegyzés
barázdabillegető	Motacilla alba	
karvaly	Accipiter nisus	a közút melletti fa vezetékoszlopon ülve
egerészölyv	Buteo buteo	több példány
csilpcsálp füzike	Phylloscopus collybita	
erdei pinty	Fringilla coelebs	nyaras
házi veréb	Passer domesticus	a szarvasmarhatelep környékén nagy számban

Nem a telep közelében, de mindenképp érdekes észlelés-egy kisebb kb 10 fős kékgalamb (*Columba oenas*) csapat megfigyelése a 3-as főút és az Ongaújfaluba bevezető út közötti háromszög alakzatú szántón. A faj példányainak előfordulása február-november hónapra tehető, de át is telelhetnek egyedei, amelyek ilyenkor csapatba verődnek össze és mezőgazdasági területen keresik eleségüket.

Fontos megjegyzés az emlősfanát illetően, hogy a telep környékén hallották az aranysakál (*Canis aureus*) hangját éjszaka, lábnyoma is azonosítható volt a sárban és a vadásztársaság talált egy feltehetőleg a farka által széttépett özet. Vélekedésük szerint az állatok nappal a Hernád ártér felnövekményes, megközelíthetetlen részén tanyáznak.

A várható természeti állapotváltozás a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében nem volt várható, amit az ötéves felülvizsgálat is megerősít. A beruházás, majd ezt követően a működtetés egésze a telep területén zajlik le szeparáltan a jelölő madárfajok, illetve egyéb gerinces és gerinctelen fajok esetében is- valóban igénybe vett életterükön kívül, így hatás nem mutatható ki a jelenlévő fajok esetében sem közvetlenül sem közvetetten. Ugyanez igaz az egyéb természeti értékek esetében, amelyek közül a hermelint emelném ki, mint a Hernád árterén mozgó kisragadozót, amely egészen biztosan gyakrabban fordul elő ott, mint adatai sejtetik (jómagam horgászat közben láttam párszor) illetve az említett védett halfajokat, vízi puhatestűeket, amelyek életterére a szarvasmarhatelep egésze és a biogáztelep működésének bármilyen hatása nem terjed ki.

Összefoglalóan elmondható, hogy a beruházás nem okoz környezeti zavarást, területcsökkenést, diverzitáscsökkenést és fragmentálódást a természeti környezetben.

A NATURA 2000-es direktívák között számon tartott veszélyeztető tényező éppen a mezőgazdasági művelés csökkenése. Ez a rendszer az állattartás és növénytermesztés integrálásával segíti fenntartani a mezőgazdasági rendszereket. Több helybéli szerint itt az

utolsó 15 évben emelkedett a fészkelő ragadozó madarak száma és faj is több található ezen a területen, ami azt mutatja, hogy ez a környezethasználati mód, bár nem ez az elsődleges célja, természetbarát módon működik.

3.7 A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A hazai tejellátás stratégiai gazdasági feladat, amelynek fenntartása kiemelt fontosságú feladat több más mezőgazdasági prioritással együtt, mint a gabonatermesztés, a vágósertés tartás és a gyümölcstermesztés. Nem elfogadható, hogy más országok jobban támogatott termékei jelenjenek meg a magyar piacon, mint például a bolgár tej. az EU-n belül, viszont a tejtermelés nagyon árérzékeny iparág, a termelők árbevétele sok esetben veszteség közeli. Az ágazatba való újonnan belépés hosszadalmas folyamat a nagy bekerülési költség a szakképzett munkaerő hiánya és az állatállomány kezdeti felnevelése miatt. A magyar állam árkiegészítő szubvenciókkal és célzott beruházás támogatási pályázatokkal igyekszik segíteni a termelőket. A beruházási támogatás sok esetben kapcsolódik a holstein-fríz fajtához, ugyanis ez jól tűri az iparszerű technológiát viszont nagyot romolhat laktációjának a teljesítménye olyan környezeti tényezők hatására, mint a nem megfelelő hőmérsékleten, sűrűségben vagy takarmányon tartás okozta stressz. Ennek megfelelően a korábbi tartási körülmények korszerűsítése elsőrendű fontosságú.

Ez a beruházás is hasonló céllal indulna állami támogatás mellett. Célja nem is elsősorban az állománynövelés, hanem az állomány elhelyezésének optimalizálása

További fontossága a projektnek és az egész tehenészet fenntartásának a vidéki munkahelyteremtés a Szikszói járás amúgy sem könnyű körülményei között, párosulva a tulajdonos részéről például szolgálati lakások építésével is.

4 A BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1 Várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében

A Bogsin-tanya és a tehenészetet övező területek összességében egy hagyományosabb gazdálkodás környezetét mutatják, amelyek összességében nem tűnnek különösebben attraktívnak természetvédelmi szempontból, de a gyakorlottabb szem észreveszi a hely értékeit, annak ellenére, hogy meglehetősen sok az özönnövényekkel borított terület-elsősorban aranyvessző és gyalogakác megjelenésében, de ennek ellenére-elsősorban a mozaikos tájhasználat és tájelemek valamint a mezőgazdasági területek közepesnél kisebb intenzitású művelése miatt-gazdag élővilággal bír. Ez az állapot nem változott az utóbbi évtized alatt sem, a telep fejlődése ellenére sem, sőt, a pontos oka előttem sem ismeretes, de a környék madárvilága fajok és egyedszám tekintetében is nőtt. A telep gyakorlatilag megszabja a környék egész gazdálkodását a csatolt földterületivel együtt, amelyeket megszabdálnak a telepített nyarasok, a Bársonyos-patak befolyása, a Hernád gátja és ártere az ártéri erdőkkel, valamint az útmenti bokrosok és sorfák szintén mozaikosságot előidéző folyosói. Ezekbe illeszkedik be a telep területe, amely nagyüzemi tehenészet ugyan, de kialakítása nem mezőgazdasági ipari, hanem inkább hagyományos elrendezést tükröz, ahol az állatvilág is teret tud nyerni elsősorban táplálkozóterületként használva azt. Ezen az építendő istálló sem fog változtatni-nagyon sok madárfaj tekinti élőhelyének a lazán beépített istállók környezetét, ahol táplálkozási és akár fészkelési lehetőség is nyílik-így például határozott összefüggést találtak a balkáni gerlek számának utóbbi időben történő csökkenése és az istállók felszámolódása között.

4.2 A NATURA 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása

Megnézve az elkészített anyagokat, 10 éve járok különféle beruházások és fejlesztések ügyében a Bogsin-tanyára. Ezidő alatt gyakorlatilag évről évre látom ugyanazokat a madárfajokat, holott többjük természetvédelmi helyzetében kedvezőtlen változás állt be élőhelyük csökkenése, vagy egyéb okok miatt. Feltűnő a töviszúró gébics költőpárok nagy

száma és a ragadozó madarak konzekvens jelenléte. A beruházások következtében általában a következő károsító hatások szoktak fellépni:

fészkelőhely zavarása, revír csökkenése

ütközés műtárgyakkal épületekkel, üvegfelületekkel

egyéb más hatások, amelyek nem közvetlen fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti tényezőre kifejtett hatásuk folytán károsak, mint például fényszennyezés, zaj, megközelítő útvonalak használata, vizuális zavaró hatások.

Az istállóépítés a fentiek közül egyik káros környezeti hatást sem okozza, gyakorlatilag a telep bővülés az eddigiekhez hasonló formában és kivitelezésben zajlik, amelyek a vizsgálatok szerint nem károsították a madárvilágot és egyáltalán a természeti elemek egyikét sem, voltaképpen az állattartás is egyfajta biológiai rendszer, amelynek hatásai általában kapcsolódnak a környezeti rendszerekhez.

4.3 A NATURA 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló fajokra a már régebb óta üzemelő beruházás nem gyakorol kedvezőtlen hatást, mivel annak kiterjedése a telep területén belül marad.

Élőhelyek tekintetében a környéken megmaradt természetközeli társulás a fűz-nyár ligeterdő (Saliceto-Populetum), amely a Hernád medrét követi. Az út menti száraz és mezofil cserjések a közút nyomvonala mellél szorultak vissza, természeti funkciójuk a mezőgazdasági táblák lehatárolása, védett hely a pintyfélék téli csapatai számára, valamint több madárfaj számára fészkelőhely-elsősorban említve a töviszúró gébicset. A bokorsor állapota régóta nem változik, időnként a Közút Zrt-nek vannak cserjeirtási törekvései, amikor kalapácsos szárazúzóval végig tisztítják az útszegélyt.

A többi élőhely a telep környezetében mezőgazdasági jellegű, illetve telepített nyáras, melynek sorsa a telep meglététől függetlenül bizonytalan, mivel a fák életkora puhafaként elég idősnek tűnik és sok egyed közülük száradófélben van, illetve kidőlt. Ezen a nyár egyedeken egyébként fészkelő madárfajok nem ismeretesek.

Maga a telep, mint említettük évtizedek óta fennáll, a Nagymiskolci ÁG utódjaként-jelentősen fejlesztve a tejelő marhatartást a kor követelményeinek megfelelően. Tehát élőhelyet nem vesz el, negatív közvetett és közvetlen hatásai nincsenek a jelölő fajokra.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK BEMUTATÁSA

5.1 A tervező illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása

Ilyen megoldások szükségessége nem merült fel.

5.2 A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Lsd 5.1. pont.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1 A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A tervezés-beruházás szükségessége egyrészt gazdasági megfontolások által vezérelt, másrésztől állatjólléti-környezetvédelmi szempontok is közrejátszanak benne.

Mint korábban említettük egy telep működésének optimalizálása a rendelkezésre álló erőforrások teljes mértékű kihasználásával lehetséges, amelynek nagyságrendjén még az automatizálás tud változtatni pozitív irányba, mint a fejőrobotok beállítása

Mindezt egy olyan gazdasági környezetben, ahol a tej átvételi ára és a termelési önköltség szintje nagyon közelít egymáshoz

Mind emiatt a beruházás állami támogatással tud megvalósulni.

Környezetvédelmi szempontból említhető a jobb munkaszervezés következtében előálló kisebb takarmányszóródás és mozgatási bélsárürítés. Ennek kapcsán megemlíthető, hogy nagyon sok szarvasmarhatelep működik még mélyalmos rendszerben, ahonnan a trágyát egészen egyszerűen kihordják egy trágyaszarvasba a telep szélére, mint például Pocsajon láttam egy természetvédelmileg kimondottan értékes fűzától nem messze.

Mindez a példa csak arra vonatkozik, hogy a Bogsin tanya messzemenően követi beruházásai és üzemelése során is a környezet és természetvédelmi előírásokat és jó gyakorlatát.

6.2 A terv, vagy beruházás megvalósításának szükségességét a következő indokok valamelyike támasztja alá

x emberi egészség, vagy élet védelme

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Nem a beruházáshoz kapcsolódik szorosan, de a farm szántóira kihelyezett T ülőfák segítik a ragadozók vadászatát.

Ugyanígy-konzultálva a MME-tel a telep melletti nyárasban elképzelhető néhány nagyobb méretű C odú kihelyezése.

8 KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK

A beruházás jellege nem indokol ilyen irányú intézkedéseket

9 ÖSSZEFOGLALÁS, A BERUHÁZÁS NATURA 2000 SZEMPONTÚ ÉRTÉKELÉSE

A szarvasmarha-telep része a HUBN 10007-es NATURA 2000 területnek.

A terület védettségének oka elsősorban a területi integritás biztosítása a Hernád-folyó völgyében, a folyóra, vizes rétekre és kisparcellás mezőgazdasági művelésre alapozva.

A biológiai sokféleségnek sok esetben nem csak a természetközeli területek a fontos elemei, hanem a mezőgazdasági, nem intenzíven művelt részek is.

Ismeretes, hogy a nyitott szarvasmarhatelepek (sertéstelepek kevésbé) sok védett madárfajnak nyújtanak fészkelési, táplálkozási lehetőséget.

A telep az elmúlt évtizedben gyakorlatilag szinte minden évben vizsgált volt természetvédelmi szempontból, a különböző beruházások miatt. Minden hatásbecslés azzal az eredménnyel zárult, hogy az aktuális fejlesztés illetve a telep egésze nem jelent negatív hatást sem a NATURA 2000 jelölő fajokra, sem egyéb védett állatfajokra sem, beleértve a gerinctelen faunát is.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet Szakértői jogosultság

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Jogi, Közigazgatási és Koordinációs Főosztály
Jogi és Koordinációs Osztály

Ügyiratszám: 14/972-2/2010.
Előadó: dr. Zöllner Polett

Sz-015/2010.

HATÁROZAT

Molnár Péter Pál (lakik: 3517 Miskolc, Palota u. 87.) kérelmezőt, aki

született:

anyja neve: I

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Agrártudományi Egyetem
Mezőgazdaságtudományi Kar,
73/1988., 1988. június.;
2. Kossuth Lajos Tudományegyetem
Természettudományi Kar, 484/1999., 1999. június 26.

szakképzettsége:

okleveles agrármérnök
okleveles környezetvédelmi ökológus

SZTV élővilágvédelem
SZTjV tájvédelem

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2010. február 11.

Dr. Heesei Pál
Főigazgató-helyettes